

SC07

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา
นครราชสีมา เขต 4

นางสุจริ วัฒนชนสรณ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**Construction of Supplementary Reading Entitled Our Pakchong Town
for Mathayom Suksa I Students of School in Nakhonchasima
Educational Service Area IV**

Mrs. Sujaree Wattanachanasorn

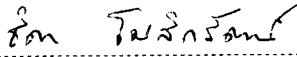
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องปากช่องของเรา สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา
เขต 4
ชื่อและนามสกุล นางสาว สุวี วัฒนชนสรณ์
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ชนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชิดา โมสิกรัตน์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินदानุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
วันที่ 28 เดือน มกราคม พ.ศ. 2552

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4

ผู้ศึกษา นางสุจริ วัฒนชนสรณ์ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ชนรัษฎ์ ศิริสวัสดิ์ **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาคั่นคว่ำครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 และ (2) ตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และนักเรียนจำนวน 10 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (2) ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อภาพรวมของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่ามีความเหมาะสมโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 และ (3) นักเรียนมีความเห็นต่อภาพรวมของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สรุปได้ว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาพบว่า หนังสือที่สร้างขึ้นมีรูปเล่มขนาด 20 X 28 เซนติเมตร ความยาว 127 หน้า เนื้อหาของหนังสือประกอบด้วย ประวัติและความเป็นมาของปากช่อง ปัจจุบันของปากช่อง สถานที่สำคัญของปากช่อง แหล่งท่องเที่ยวปากช่อง ของดีเมืองปากช่อง วัฒนธรรมทางภาษา คนดีศรีปากช่อง พร้อมกิจกรรมท้ายเรื่อง

คำสำคัญ หนังสืออ่านเพิ่มเติม มัธยมศึกษาปีที่ 1

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและติดตามผลการศึกษาอย่างใกล้ชิดเสมอมา จนกระทั่งเสร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักดา ปานุทัต นายยุทธนา จันทรานนท์ และนางใจศรี โพธิ์พันธุ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบ แก้ไข ให้ ข้อเสนอแนะการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมจนสำเร็จสมบูรณ์ และประเมินคุณภาพหนังสืออ่าน เพิ่มเติม

นอกจากนี้ผู้ศึกษาค้นคว้ายังได้รับความอนุเคราะห์จาก นายนริศ สันติวงศ์ หัวหน้า งานแผนงานโรงเรียนปากช่อง ที่แนะนำการใช้โปรแกรมการคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่า เบี่ยงมาตรฐาน จึงขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ นายอำนาจ วัฒนชนสรณ์ และขอบคุณเด็กหญิง รินรดา วัฒนชนสรณ์ ที่ช่วยเหลือการไปสัมภาษณ์และหาข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และ คอยให้กำลังใจ สนับสนุน ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียน

ผู้ศึกษาหวังว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง “ปากช่องของเรา” จะเป็นประโยชน์สำหรับ นักเรียน ผู้สนใจ และชาวปากช่องทุกคน เพื่อช่วยกันสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งที่ดีงามของ อำเภอปากช่องให้คงอยู่ตลอดไป

สุจริ วัฒนชนสรณ์

พฤศจิกายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการสร้างหนังสือ	4
กรอบแนวคิดในการสร้างหนังสือ	4
เอกสารที่เกี่ยวกับการอ่าน	4
เอกสารที่เกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม	10
การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมในรูปแบบสารคดี	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 2 หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ปากช่องของเรา	32
บทที่ 3 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	155
สรุปผลการศึกษา	155
อภิปรายผลการสร้างหนังสือ	159
ข้อเสนอแนะ	163
บรรณานุกรม	165
ภาคผนวก	171
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	172
ข แบบประเมินคุณภาพหนังสือ	174
ค ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้เชี่ยวชาญ	183
ง รายชื่อนักเรียนผู้ตรวจสอบคุณภาพหนังสือ	187
จ ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยนักเรียน	190
ประวัติผู้ศึกษา	193

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมปัจจุบันเป็นยุคแห่งสังคมข่าวสาร การอ่านจึงมีบทบาทสำคัญในการรับรู้และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การอ่านเป็นพื้นฐานในการหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เฉลียวฉลาด และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ผู้ที่ชอบอ่านหนังสือย่อมมีความรอบรู้กว่าผู้ที่ไม่ชอบอ่าน การอ่านจึงจำเป็นสำหรับชีวิตมนุษย์ไม่ว่าด้านการศึกษาหาความรู้ ความเพลิดเพลินบันเทิงใจ การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ จะเห็นได้ว่าไม่มีกิจกรรมใดในสังคมและชีวิตประจำวันที่มนุษย์จะไม่อาศัยการอ่าน ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ให้

ความสำคัญของหนังสือและการอ่านว่า (2545: 5)

“...การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อันเป็นประโยชน์แก่คนและสังคม ในเชิงวิชาการการอ่านมิใช่เพียงเป็นการรับสารเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความคิดและภูมิปัญญาอันซับซ้อน ดังนั้นการอ่านจึงเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่ต้องการการศึกษาวิจัยทั้งในเชิงวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์กับการพัฒนาบุคลากรในระดับการศึกษาและสาขาอาชีพต่าง ๆ...”

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 13) ได้กล่าวถึงประโยชน์การอ่านหนังสือไว้ว่า การอ่านหนังสือจะทำให้เด็กมีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวางทันสมัย มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่รู้จักเหงาเพราะมีหนังสือเป็นเพื่อนการอ่านหนังสือที่ดีจะช่วยให้เด็กได้พัฒนาสติปัญญา ส่งเสริมจินตนาการ รสนิยมและค่านิยมได้อย่างถูกต้อง จึงนับได้ว่าหนังสือเป็นแหล่งความรู้ที่ทุกคนสามารถนำมาศึกษาหาความรู้ ความบันเทิงได้ในทุกสถานที่ทุกเวลาตามความต้องการ

หนังสือจึงเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เข้าถึงได้ง่ายที่สุด สะดวกที่สุดและมีราคาถูกกว่าสื่ออื่นๆ ผู้อ่านสามารถได้ไม่จำกัดทั้งสถานที่และเวลา สามารถเปรียบเทียบและสอบทานข้อมูลต่างๆกับวัสดุตีพิมพ์หลาย ๆ เล่มได้ในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้นหนังสือจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะในยุคสังคมปัจจุบันที่เป็นยุคแห่งสังคมข่าวสาร

แม้นมาศ ชวลิต (2540:1-4) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความสำคัญของหนังสือในสังคมข้อมูลข่าวสารหรือสังคมการเรียนรู้ว่า “ ในสังคมแห่งการเรียนรู้ รัฐมีหน้าที่สร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อแสวงหาความรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์แก่ตนและสังคม รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตหนังสือที่มีคุณภาพในวิชาต่างๆตามหลักสูตร” นิสัยรักการอ่านดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องมีหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนให้นักเรียนได้อ่านและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้อีกด้วย

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จะต้องมีการจัดกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษาอย่างบูรณาการและทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีนิสัยรักการอ่านดังที่ ชูษะปะนิย์ นาคทรพรพ (2547 : 24) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการอ่านและนิสัยการอ่านสรุปได้ว่า ความสนใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน มีความสนใจและช่วยให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง นักเรียนโดยมากอ่านแต่บันเทิงคดีเท่านั้น ครูควรส่งเสริมให้สนใจสารคดีด้วย นอกจากนั้นยังกล่าวอีกว่า นิสัยรักการอ่านเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังแก่นักเรียน ผู้มีนิสัยรักการอ่านย่อมเป็นผู้มีความรู้กว้างขวางและประสบความสำเร็จในชีวิต

ดังนั้นครูควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกกิจกรรมเพิ่มพูนความสามารถในการใช้ภาษาไทย โดยจัดสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีคุณค่าทางด้านสติปัญญา โดยเฉพาะความรู้และความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีเนื้อหาความรู้ทางการเมือง สังคม ภาษา อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เป็นภูมิปัญญาของนักเรียน นอกจากการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมแล้ว ครูควรปลูกฝังเจตคติที่ดีในการอ่าน โดยชี้ให้เห็นคุณค่าของการนำหนังสือไปใช้ด้วย

การที่ผู้เรียนจะรักการอ่านนั้นจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน การอ่านจะเกิดคุณค่าเมื่อผู้อ่านสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จะต้องหนังสือที่เหมาะสมให้นักเรียนอ่าน หนังสือประเภทหนึ่งที่มีผู้นำมาใช้พัฒนาการอ่านของผู้เรียน คือหนังสืออ่านเพิ่มเติม ครูจึงต้องสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เหมาะสม ดังที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542:6) ได้ให้คำจำกัดความและบริบทของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ว่า “เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระอิงหลักสูตรเป็นการนำเนื้อหาของหลักสูตรมาเขียนในลักษณะต่าง ๆ อาจเขียนในรูปของร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ เพื่อให้เด็กอ่านเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย และผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล” หนังสืออ่านเพิ่มเติมจึงช่วยเสริมประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้วของผู้เรียน โดยเฉพาะหนังสือที่มีเนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัวหรือเรื่องในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการอ่านของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543:128) ที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิมไว้ว่า เมื่อผู้อ่านอ่านสารประเภทต่างๆไม่ว่าจะเป็นด้านบันเทิงคดี หรือด้านวิชาการแล้ว จะพยายามโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิมและใช้ประสบการณ์

ที่คนมีอยู่เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ เพื่อยอมรับหรือไม่ต่อไป แต่ถ้าเรื่องที่น่าสนใจไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน ผู้อ่านจะอ่านซ้ำ 2-3 ครั้ง จนกว่าจะแน่ใจเพื่อทำความเข้าใจและตัดสินใจข้อมูลที่ได้รับยอมรับแล้วเก็บไว้ในสมองเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป ส่วนข้อมูลที่ไม่เข้าใจหรือไม่ยอมรับจะเพิกเฉยและไม่สนใจ ซึ่งสอดคล้องกับที่ จินตนา ไบกาซูยี (2537:159) ได้กล่าวไว้ในเรื่องเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเอาไว้ว่า “สภาพท้องถิ่นหรือปัญหาในท้องถิ่นก็ควรนำมาเป็นหัวข้อเรื่องในการเขียนหนังสือได้ โดยเฉพาะสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งสามารถจะอวดคนต่างถิ่นให้รู้จักของดีในท้องถิ่นของตนได้และจำเป็นอย่างมากในการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันหนังสือที่เป็นสื่อเกี่ยวกับท้องถิ่นยังมีอยู่น้อยและไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน”

อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาเป็นอำเภอที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจที่มีชื่อเสียงคือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งภายในอุทยานจะมีน้ำตกหลายแห่งที่สวยงาม เช่น น้ำตกเหวนรก น้ำตกเหวสุวัต น้ำตกผาดล้วยไม้ และน้ำตกเหวไทร กิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ชมไร่ร่องุ่นเที่ยวชมฟาร์มโคนมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย พร้อมทั้งประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจเป็นดินแดนที่มีลักษณะภูมิประเทศที่สวยงามมีเทือกเขาสลับซับซ้อน อากาศเย็นสบาย อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของวัดหลายแห่งที่มีความสำคัญ เช่น วัดวชิราลงกรณวรารามวรวิหาร วัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม เป็นแหล่งศึกษาวิจัย พันธุ์พืชไร่ชนิดต่าง ๆ เป็นประตูสู่ภาคอีสาน การคมนาคมสะดวกสบาย จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวอำเภอปากช่องเป็นจำนวนมากสิ่งเหล่านี้ทำให้อำเภอปากช่องมีความน่าสนใจและมีความเหมาะสมในการที่จะนำมาเป็นเนื้อหาในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียนด้วยการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียนและเพื่อฝึกทักษะการอ่านด้วย โดยผู้ศึกษาเห็นว่า การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่น นอกจากจะให้ความรู้เรื่องท้องถิ่น และได้ฝึกทักษะการอ่านแล้ว ยังจะทำให้ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

2.1 เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น

3. ขอบเขตของการสร้างหนังสือ

3.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สร้างขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยมุ่งให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ของอำเภอปากช่องอันประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของปากช่อง ปัจจุบันปากช่อง สถานที่สำคัญของปากช่อง แหล่งท่องเที่ยว ของดีเมืองปากช่อง วัฒนธรรมทางภาษา และคนดีศรีปากช่อง แต่ละเรื่องมีภาพประกอบและกิจกรรมท้ายเรื่องที่มีลักษณะการบูรณาการทักษะทางภาษา และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3

3.2 การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านภาษาไทย โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำหนังสือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วมาให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 คน ของโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ประเมินคุณภาพของหนังสือ โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

4. กรอบและแนวคิดในการสร้างหนังสือ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า
  - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการอ่าน
  - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม
  - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวกับอำเภอปากช่องในปัจจุบัน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า

1.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการอ่าน

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการอ่านประกอบด้วย ความหมายของการอ่าน คุณค่าและความสำคัญของการอ่าน พัฒนาการความสนใจในการอ่านของเด็ก ความหมายของนิสัยรักการอ่าน ประเภทของการอ่าน และทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการอ่านดังนี้

1.1.1 ความหมายของการอ่าน

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542: 1364) ได้กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า อ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ สัมผัส หรือพิจารณาทำให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านใจ หรือการตีความ เช่น อ่านรหัส อ่านลายแทง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาการศึกษา (2548: 6) ได้กล่าวถึงการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543: 5) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านที่เน้นทักษะการแปลเป็นการแปลความหมายของภาษาเขียนสู่ภาษาพูดเพื่อให้เกิดความเข้าใจ โดยอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ การอ่านที่เน้นความหมายของคำเป็นการมุ่งประเด็นไปที่กระบวนการรับรู้ตัวอักษร เพื่อค้นหาความหมายของคำ ดังนั้นความยากง่ายและความชัดเจนของสารจึงมีอิทธิพลต่อการค้นหาความหมายของคำ และการอ่านที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนจะเกี่ยวข้องกับผู้อ่านและสารที่ผู้อ่านต้องใช้กระบวนการคิดกับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอ่านเพื่อสร้างความหมายให้เกิดความเข้าใจ

วรรณิ โสมประยูร (2544: 121) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียน และผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านนำความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 6-7) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การสื่อความหมายอีกประเภทหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนและต้องการความมีสมาธิสูง เพราะการอ่านไม่ใช่แต่เพียงการที่ผู้อ่านมองเห็นสัญลักษณ์ของตัวอักษรและทราบความหมายของสัญลักษณ์เท่านั้น หากแต่ผู้อ่านต้องมีความสามารถตีความหมายของสิ่งที่อ่านได้อีกด้วย

สรุปได้ว่าการอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของสื่อหรือสัญลักษณ์ของตัวอักษร โดยใช้กระบวนการทางสมองเพื่อให้เข้าใจความหมายแล้วสามารถนำความรู้ความคิดที่อ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

1.1.2 คุณค่าและความสำคัญของการอ่าน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้ทรงบรรยายถึงความสำคัญของการอ่าน ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2530 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (สำนักงาน ประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย 2543: 4) สรุปได้ว่า การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้ มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง สามารถอ่านได้โดยไม่ต้องมีการจำกัดเวลาและ สถานที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้ แล้วหนังสือยังเก็บได้นานกว่าสื่ออื่น ๆ ซึ่งมีอายุการใช้งานที่ จำกัดผู้อ่านสามารถฝึกความคิดและจินตนาการได้ด้วยตนเองในขณะที่อ่าน การอ่านช่วยส่งเสริมให้ ผู้อ่านมีสมองดี ดังนั้นผู้อ่านจึงจำเป็นต้องมีสมาธิมากกว่าและมากกว่าสื่ออื่น ๆ ทั้งนี้เพราะขณะอ่าน จิตใจต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความและพินิจพิเคราะห์ข้อความอยู่ตลอดเวลา ผู้อ่านกำหนดการอ่านได้ ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามเป็นไปตามใจของผู้อ่านหรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากมายเลือกอ่านได้ตามความต้องการ หนังสือมีมากมายหลายรูปแบบและราคา ถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จะทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มาก ทำให้ผู้อ่านไม่ยึดติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะผู้อ่านเกิดความคิดได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบ้างเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วก็เกิดผลดี

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548: 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ใน วัยศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ ช่วยให้ประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนเองและพัฒนางาน การ อ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อไป ส่งเสริมให้คนมี ความคิดและฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านเมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้า ก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญา เป็นคนฉลาดรอบรู้ได้ การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความ เพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองที่ง่ายที่สุดและได้ประโยชน์ ค้ำค่าที่สุด การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข การอ่าน เป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์ และสังคม ใน การพัฒนาระบบการสื่อสาร และการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ยังต้องอาศัยการอ่านเป็น พื้นฐานที่สำคัญ

จินตนา ไบกาชุยี (2542: 57) ได้พูดถึงหลักการของการอ่านว่า “การอ่านมีความสำคัญมากถ้าหากผู้อ่าน อ่านไม่ออก อ่านไม่เก่ง และไม่มีการอ่านผู้นั้นจะไม่ ประสบผลสำเร็จในการเรียนทุกวิชาซึ่งส่งผลไปถึงการประกอบอาชีพในอนาคต นักเรียนที่ฉลาดและ

เรียนเก่งมักจะเป็นคนที่อ่านเก่งเสมอ คนที่มีชื่อเสียงประสบความสำเร็จในชีวิตมักเป็นคนชอบอ่านหนังสือ”

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีการอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย

ดังนั้นนอกจากการอ่านจะมีความสำคัญในด้านก่อให้เกิดความรู้ความคิดเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองแล้ว การอ่านยังช่วยให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าของหนังสือในด้านต่าง ๆ จนสามารถเลือกหนังสืออ่านได้ด้วยตนเอง

1.1.3 พัฒนาการความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็ก

ในการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก ผู้สร้างจะต้องคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจและความเหมาะสมกับวัยของเด็ก จะต้องอาศัยหลักจิตวิทยา พัฒนาการในเรื่องการอ่านของเด็กในแต่ละวัยว่ามีความแตกต่างกัน เพื่อจะผลิตหนังสือให้ตอบสนองความต้องการของผู้อ่านในวัยต่าง ๆ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กไว้ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542:54) ได้สรุปความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กวัย 11-14 ปี ไว้ว่า วัยนี้เรียกว่าวัยรุ่นก็ได้ ความสนใจในการอ่านกว้างขวางขึ้น รู้จักวินิจฉัย การอ่านหาข้อเท็จจริงมาพิสูจน์ สนับสนุน รู้จักค้นคว้าเพิ่มเติม ชอบเรื่องบุคคลสำคัญ เรื่องเกี่ยวกับโรงเรียน เด็กวัยเดียวกัน กีฬา งานศิลปะ สัตว์ แมลงต่าง ๆ วิทยาศาสตร์ เรื่องท้องถิ่นเด็กชายใส่ใจ วิทยาการใกล้ตัว คณิตศาสตร์ การประดิษฐ์ การทดลอง เด็กหญิงสนใจนวนิยายรักแต่ทั้งเด็กหญิง เด็กชายสนใจเรื่อง แมลง เช่น ผีเสื้อมาก

จินตนา ไบกาซูยี (2542: 36) ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กวัย 10-11 ขวบไว้ว่าเป็นช่วงที่มีความสนใจในการอ่านอย่างแท้จริงและอ่านได้คล่อง เด็กหญิงและเด็กชายจะแยกกันอ่านตามความสนใจของตน เด็กหญิงชอบเรื่องกระจุ้มกระจิม ตลกขบขัน นิทาน นิยาย ชีวิตในครอบครัว เด็กชายชอบอ่านเรื่องกีฬา ผจญภัย หุ่นยนต์และเครื่องกลไกต่าง ๆ นอกจากนี้ยังชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น ชอบเรื่องความรู้วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติศึกษา เด็กวัยนี้เป็นวัยที่บูชาวีรบุรุษและวีรสตรี ดังนั้นเด็กหญิงจึงสนใจหนังสือชีวิตที่เน้นชีวิตในวัยเด็กและหนังสือภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ซึ่งเขียนในรูปแบบการท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ

ไพพรรณ อินทนิล (2546 : 80) ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กวัยรุ่นว่า การที่บุคคลใดจะมีความสนใจเรื่องใดนั้นย่อมเกี่ยวพันกับความรู้สึกรู้สึกหรือความต้องการที่มีอยู่ในใจของตน ความต้องการอันนั้นคือสิ่งที่ปรากฏหรือฝังอยู่ในใจตนแต่แรกเริ่มรู้ความ ต่อมาเมื่อมีเหตุการณ์ใดมากระทบความต้องการอันนั้นจะเกิดมากขึ้น

สรุปได้ว่า ความสนใจในการอ่านของเด็กขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เด็กวัยรุ่นมีความสนใจในการอ่านอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น เรื่องที่เด็กชอบอ่านมีหลายประเภท เช่น เรื่องธรรมชาติ เรื่องบุคคลสำคัญ วิทยาศาสตร์ เรื่องแมลง เรื่องใกล้ตัว เรื่องท้องถิ่น ฯลฯ ดังนั้นในการสร้างหนังสือสำหรับเด็กจึงควรคำนึงถึงความสนใจของเด็กเป็นหลัก เพราะเป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากอ่านหนังสือ และทำให้มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ดังนั้นเพื่อช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงใช้เรื่องราวของท้องถิ่นเป็นเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อสนองความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.1.4 ความหมายของนิสัยรักการอ่าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2542: 451) ให้คำอธิบายว่านิสัย คือ ความประพฤติที่เคยชิน เช่น ทำจนเป็นนิสัย รักการอ่าน หมายถึง มีจิตใจฝักใฝ่มุ่งมั่นต่อการอ่านอย่างแท้จริง ด้วยเห็นความสำคัญของการอ่านอย่างยิ่ง

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538: 36) อธิบายว่า นิสัยรักการอ่าน หมายถึง การฝักใฝ่มุ่งมั่นแต่การอ่านและอ่านจนเคยชิน อ่านจนเป็นนิสัยแม้บางครั้งมีปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่านบ้างก็ไม่ย่อท้อ คนที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมอ่านทุกอย่างที่เป็นวัสดุสำหรับการอ่านไม่ว่าจะเป็นหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ หรือแม้แต่กระดาษห่อของอ่านได้ทุกสถานที่ทุกโอกาสแม้แต่อยู่ในห้องสุขาและไม่ปล่อยให้เวลาว่างไปกับกิจกรรมอื่นใดนอกจากการอ่าน

ไพพรรณ อินทนิล (2546: 100) ได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านว่า ผู้มีนิสัยรักการอ่าน คือ ชอบอ่านหนังสือมากสามารถอ่านหนังสือได้ทุกครั้งที่มีโอกาส และต้องอ่านทุกวันถ้า ไม่ได้อ่านจะดูเหมือนทำกิจวัตรประจำวันไม่ครบถ้วน ผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู

สรุปได้ว่านิสัยรักการอ่านจึงหมายความว่า การมุ่งมั่นกับการอ่านและอ่านจนเป็นนิสัย อ่านทุกอย่างที่เป็นวัสดุสำหรับอ่านไม่จำกัดรูปแบบและเนื้อหา อ่านได้ทุกสถานที่ทุกโอกาส และจะต้องอ่านทุกวัน จนเกิดเป็นพฤติกรรมที่เคยชินกับการอ่าน

1.1.5 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการอ่าน

ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543: 56-62) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่าน 2 ทฤษฎี ที่สอดคล้องกับการสอนอ่าน สรุปได้ดังนี้

1) ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม

หมายความว่า เมื่อผู้อ่านอ่านสารประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบันเทิงหรือวิชาการจะพยายามโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิมและใช้ประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจเพื่อยอมรับหรือไม่ต่อไป แต่ถ้าเรื่องที่อ่านไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนผู้อ่านจะอ่านซ้ำ 2-3 ครั้ง จนกว่าจะแน่ใจเพื่อตัดสินใจ ข้อมูลที่ได้รับการยอมรับแล้วจะเก็บไว้ในสมองเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป ส่วนข้อมูลที่ไม่ยอมรับจะเพิกเฉยและไม่สนใจ นักการศึกษาที่สนับสนุนทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของประสบการณ์ทางภาษาที่จะมีอิทธิพลต่อการอ่าน ประสบการณ์ทางภาษาที่จะมีอิทธิพลต่อการอ่าน ประสบการณ์ทางภาษาของผู้อ่านจะได้มาจากการฟัง การสนทนา และการอ่านสารประเภทต่าง ๆ

2) ทฤษฎีวิเคราะห์ข้อความของสาร หมายความว่าเมื่อผู้อ่านอ่านสารแล้วจะต้องวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาเพื่อหาคำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน เน้นความสำคัญของส่วนประกอบภายในประโยค ได้แก่ ประธาน กริยาและกรรม

สุพรรณ สุกมลสันต์ (2537: 158-165) ได้กล่าวถึงการอ่านตามแนวทฤษฎีจิตวิทยาปัญญานิยมไว้ 2 ทฤษฎีคือ การอ่านเข้าใจความตามแนวทฤษฎีระบบประมวลผลข่าวสารและทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) การอ่านเข้าใจความตามแนวทฤษฎีระบบประมวลผลข่าวสาร

หมายความว่า เมื่อผู้อ่านรับสารสิ่งเร้าจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ผ่านทางอวัยวะรับความรู้สึกเข้าไว้ในแหล่งความจำจากการรู้สึกสัมผัส หลังจากนั้นผู้อ่านจะต้องตัดสินใจว่าข่าวสารจากการอ่านที่รับเข้ามานั้นสมควรจะได้นำการตีความหรือประมวลผลข่าวสารต่อไปหรือไม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายหรือความต้องการของผู้อ่านแต่ละคน ข่าวสารหรือสิ่งเร้าที่ผู้อ่านพิจารณาแล้วว่าตรงกับสภาพความต้องการหรือเป้าหมายของตน จะเข้าสู่กระบวนการใส่ใจซึ่งทำหน้าที่เลือกข่าวสาร หรือสิ่งที่ต้องจำจากความจำหรือจากการรู้สึกสัมผัส แล้วจึงเคลื่อนย้ายข่าวสารหรือสิ่งที่ต้องการจำนั้นเข้าสู่ความจำระยะสั้น เพื่อรับการตีความหรือประมวลผลข่าวสารอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากผู้อ่านไม่สามารถเก็บข่าวสารที่เข้าสู่ความจำระยะสั้นได้นาน ผู้อ่านจำเป็นต้องขยายช่วงความจำระยะสั้นให้ยาวขึ้น โดยการทำซ้ำการจัดกลุ่ม และการทำให้เกิดการทำงานในแหล่งความจำปฏิบัติการ

หลังจากนั้น วงจรของการประมวลผลข่าวสารก็จะย้อนกลับไปสู่ความจำระยะสั้นหรือแหล่งความจำปฏิบัติการ เมื่อผู้อ่านตีความข่าวสารนั้นจนเกิดความเข้าใจหรือตีความหมายแล้ว ก็จะเคลื่อนย้ายข่าวสารที่ให้ความหมายนี้เข้าสู่ความจำระยะยาวด้วยกระบวนการให้รหัส และเมื่อใดก็ตามที่ผู้อ่านต้องการนำความรู้ที่สะสมไว้ในแหล่งความจำระยะยาวมาใช้ ก็ต้องใช้

การเรียกคืนความจำ โดยเริ่มวงจรใหม่จากการเคลื่อนย้ายข่าวสารนั้นไปยังแหล่งความจำปฏิบัติการ เพื่อรับการประมวลผลข่าวสารต่อไปอีกเช่นเดิม

2) การอ่านเข้าใจความตามแนวทฤษฎีโครงสร้างความรู้ หมายความว่า ผู้อ่านยังมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือเกี่ยวกับโครงสร้างความรู้ของเรื่องที่อ่านมากเท่าใดก็ จะยังสามารถอ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของเนื้อหาสาระที่อ่าน ได้มากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับความรู้เดิมของผู้อ่าน เพราะความรู้เดิมของบุคคลเกี่ยวกับเนื้อหาที่นำมา ให้อ่านจะช่วยให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ความรู้เดิมนั้นนอกจากจะอธิบายถึงการจัด ระเบียบความรู้แล้ว ยังเน้นการอธิบายถึงความเข้าใจเนื้อเรื่องอย่างมีความหมายด้วย

สรุปได้ว่าทฤษฎีการอ่านที่นิยมนำใช้ในการสอนอ่านคือทฤษฎี ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม โดยผู้อ่านจะพยายามโยงข้อมูลเข้าสู่ ประสบการณ์เดิมและใช้ประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจว่าจะยอมรับหรือไม่ ข้อมูลที่ได้รับการยอมรับจะถูกเก็บไว้ในสมองส่วนข้อมูลที่ไม่ยอมรับจะไม่สนใจ โดยจะเน้น ประสบการณ์ทางภาษาของผู้อ่านจากการฟัง การสนทนาและการอ่าน

1.2 เอกสารที่เกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติมประกอบด้วย ความหมาย ลักษณะ วิธีการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมในรูปของสารคดี วัตถุประสงค์ของการสร้าง ขึ้นตอนการสร้างและการประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นหนังสือเสริมประสบการณ์ประเภทหนึ่ง ที่ กระทรวงศึกษาธิการได้อนุญาตให้นำมาใช้ในโรงเรียนได้นอกเหนือจากหนังสือเรียนมีผู้ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2539 :6) ได้ให้คำจำกัดความหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า เป็น หนังสือที่บรรจุความรู้ ซึ่งอาจจะเป็นความรู้ส่วนใดส่วนหนึ่งจากหลักสูตร หรือความรู้ในเรื่องใด เรื่องหนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์เสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งเป็นนักเรียนวัยต่าง ๆ มีลักษณะแนว การเขียนทั้งในแง่ให้สาระ ประโยชน์โดยตรงในลักษณะการเขียนแบบสารคดี (non fiction) และให้ ความสนุกในลักษณะการเขียนแบบบันเทิงคดี (fiction) ปะปนอยู่ด้วย แต่ที่เน้นหนักในแง่สาระ ประโยชน์มากกว่าความบันเทิง หนังสืออ่านเพิ่มเติมในสมัยก่อนมักเรียกว่า หนังสืออ่านประกอบ หนังสือประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 116) ได้กล่าวว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นหนังสือที่มุ่งช่วยครูและนักเรียนให้สรุปเนื้อหาและความคิดได้ ซึ่งทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน

ได้เป็นอย่างดี ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่น เพื่อเสริมความเข้าใจ เนื้อหาวิชาและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สอดคล้องกับที่ จินตนา ไบกาซูยี (2542:6) กล่าวไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง หนังสือที่มีวัตถุประสงค์มุ่งส่งเสริมการเรียนการค้นคว้าวิชาต่าง ๆ โดยรวบรวมเนื้อหาจากส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตรหรืออาจมีรายละเอียดเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตร มีสาระอิงหลักสูตรสำหรับให้นักเรียนอ่าน เรียบเรียงให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถในการอ่านของเด็ก

นอกจากนี้สมพร จารุณี (2542: 3) ยังได้กล่าวถึงความหมายของ หนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม คือ หนังสือที่มีสาระอิงหลักสูตร สำหรับให้นักเรียนอ่าน เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล และหนังสือประเภทนี้เคยเรียกว่า หนังสืออ่านประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ถวัลย์ มาศจรัส (2545 : 194) ได้ให้ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ไว้ว่าคือหนังสือที่มีเนื้อหาสาระอิงหลักสูตร เป็นการนำเนื้อหาในหลักสูตรมาเขียนในลักษณะต่าง ๆ อาจเขียนในรูปของร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและผู้เรียนสามารถศึกษาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองตามความเหมาะสมของวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระอิงหลักสูตรตอนใดตอนหนึ่ง เนื้อหาเจาะลึกเขียนชวนอ่านมากกว่าแบบเรียน และเป็นหนังสือที่นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง และเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ อย่างกว้างขวางและเพื่อส่งเสริมการอ่านการค้นคว้าด้วยตนเองของผู้เรียน ตามความเหมาะสมของวัย ความสนใจ และสติปัญญา

1.2.2 ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

นักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้

สมพร จารุณี (2542 : 5-8) ได้เสนอลักษณะที่สำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ หรือทักษะความคิดรวบยอด และหลักการหรือทฤษฎีเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในการดำรงชีวิต การศึกษาหาความรู้ รวมทั้งก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการในด้านต่าง ๆ หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรส่งเสริมสติปัญญา ส่งเสริมหรือเปิดโอกาสให้ผู้อ่านพัฒนาทักษะในการสังเกต ตีความ เปรียบเทียบ ใช้เหตุใช้ผล จำแนกแจกแจงประเมินค่า ตลอดจนสามารถนำความรู้และทักษะเหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาดังกล่าว พร้อมทั้งส่งเสริมเจตคติที่เหมาะสม หนังสืออ่านเพิ่มเติมนอกจากเนื้อหาสาระที่เป็นความรู้และส่งเสริมสติปัญญาแล้ว ยังควรสอดแทรกแนวคิดที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเรื่องราวได้ กล่าวคือใช้ภาษาที่ถูกต้องและพอเหมาะแก่ความรู้และ

ประสบการณ์ และควรส่งเสริมความเข้าใจ หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรเสนอเนื้อหาสาระในลักษณะที่ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเรื่องราวได้ กล่าวคือใช้ภาษาที่ถูกต้องและพอเหมาะแก่ความรู้และประสบการณ์ ทางด้านการใช้ภาษาของผู้อ่าน เสนอเนื้อหาตามลำดับขั้นตอนของความรู้และพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่าน ให้ตัวอย่างที่เหมาะสม ตลอดจนใช้เทคนิควิธีหรือเรื่องส่งเสริมความเข้าใจอื่น ๆ เช่น ภาพประกอบ แผนภูมิตารางคำถาม อภิธานศัพท์ เป็นต้น หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีลักษณะที่กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง กล่าวคือผู้เขียนควรพิจารณา เสนอเรื่องราวที่เด็กแต่ละวัยนั้น ให้ความสำคัญและประโยชน์ของเรื่องราวที่เสนอ ซึ่งสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สอดแทรกคำถามขั้วต่างๆ ตลอดจนเสนอแนะหนังสืออื่น ๆ ที่ผู้อ่านอาจจะไปศึกษาให้กว้างขวางลึกซึ้งซึ่งตามความสนใจ

ถวัลย์ มาศจรัส (2539:31) ได้สรุปลักษณะหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับเด็กต้องมีเนื้อเรื่องสั้นกว่าเรื่องสำหรับผู้ใหญ่ ภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กมีบทบาทสำคัญมากกว่าผู้ใหญ่ซึ่งจะมีหรือไม่มีก็ได้ ควรเป็นภาพสีและอยู่ด้านบนของเรื่อง คำโครงเรื่องสำหรับเด็กต้องง่ายกว่าเรื่องสำหรับผู้ใหญ่ และเป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนมากนัก ควรเป็นหนังสือแนวตั้งและปกแข็งกระดาษสีขาวชนิดหนา

จินตนา ไบกาชุย (2537: 149) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ดีไว้ว่า การใช้สำนวนภาษา จะต้องเป็นภาษาไทยที่ดี ใช้เครื่องหมายวรรคตอน เพื่อให้ข้อเขียนแม่นยำ กระจ่างน่าอ่าน คำย่อต่าง ๆ ควรใช้ให้ถูกต้อง มีเอกภาพและสัมพันธ์ภาพ มีการลำดับความที่ดี มีความกระชับและรัดกุมความยาวเหมาะสม

ดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีลักษณะดังนี้คือ เสริมสร้างความสนใจในการอ่าน เนื้อหาสาระถูกต้อง ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักเกณฑ์ มีแง่คิดสติสอนใจเสริมสร้างภูมิปัญญาและส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

1.2.3 การเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมในรูปของสารคดี

นักการศึกษาได้กล่าวถึงการเขียนหนังสือในรูปของสารคดี ไว้ดังนี้
 มาณพ ถนอมศรี (2539: 17-18) ได้ให้ความหมายของงานเขียนสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชนไว้ว่าเป็นงานเขียนที่ให้ความรู้เนื้อหาวิชาไม่ได้เน้นความสนุกสนานเพลิดเพลินควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1) แสดงข้อมูล เนื้อหาสาระความรู้แก่ผู้อ่านโดยตรง รูปแบบงานเขียนมีชื่อบท มีการลำดับเนื้อหาเพื่อความเข้าใจที่ง่ายและถูกต้อง ไม่มีตัวละครในการเดินเรื่องไม่มีจุดสะเทือนใจ มีแหล่งข้อมูลที่มาของเนื้อหา พิสูจน์ได้

2) ภาษาที่ใช้ในงานเขียนสารคดีเป็นภาษาเฉพาะ มีรูปแบบและลีลาในตัวเองโดยจะมีลักษณะ เป็นบทบรรยายที่ถ่ายทอดให้เห็นภาพชัดเจนและถูกต้อง สำนวนโวหารเรียบง่ายไม่เล่นคำและข้อความอย่างไม่มีเหตุผล ไม่มีบทสนทนา มีคำบรรยายภาพและเหตุการณ์อย่างละเอียด บอกเล่าเนื้อหาสาระใจความ ด้วยความรวดเร็ว ไม่เยิ่นเย้อ และมีบทสรุปชัดเจน

3) ภาพประกอบ งานเขียนประเภทสารคดีถือว่าภาพประกอบเป็นหัวใจสำคัญเพราะการบรรยายด้วยตัวหนังสืออย่างเดียว ไม่ช่วยให้เกิดความเข้าใจได้ชัดเจน การมีภาพของสิ่งที่กล่าวถึงมาประกอบเอาไว้ด้วยจะทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้องรวดเร็ว และที่สำคัญควรมีคำบรรยายใต้ภาพให้ชัดเจน

สอดคล้องกับที่ถวัลย์ มาศจรัส (2543: 77) ได้ให้ความหมายของสารคดีไว้ว่า เป็นงานเขียนที่ไม่มีตัวละครสมมติ สารคดีถึงแม้จะเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนมีเจตนาจะให้ความรู้แก่ผู้อ่าน แต่ก็พึงเล็งจะให้ความพึงพอใจ อันเกิดมาจากการประกอบรูป ประกอบแบบ พึ่งเล็งการเลือกเฟ้นถ้อยคำในภาษา ทำให้เกิดอารมณ์ตามสมควร งานเขียนที่พึงเล็งเชิงความรู้ พึ่งเล็งจะสอนโดยไม่คำนึงถึงอารมณ์ไม่ถือว่าเป็นสารคดี เป็นหนังสือความรู้หรือหนังสือวิชาการ และยังเสนอแนวในการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม ในรูปสารคดีดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการเขียนสารคดี ดังนี้

1. เนื้อหา

เนื้อหาของสารคดีตามที่นิยามไว้นั้น จะเห็นว่าสารคดีมีเนื้อหาแปลกไปจากงานเขียนทางวิชาการ แปลกไปจากเรื่องสั้นนวนิยาย สารคดีมีรูปแบบการเขียนที่มีลักษณะเฉพาะ เรื่องสั้นหรือนวนิยายจะผสมผสานระหว่างจินตนาการกับเนื้อหาสาระที่อิงความจริงบ้าง ใช้ภาษาหลากหลาย แต่สารคดีจะต้องมีที่มาจากเรื่องจริงไม่ใช่จากจินตนาการ เป็นงานเขียนที่มุ่งแสดงข้อมูลให้ความรู้แก่ผู้อ่านสาระและเรื่องราวสามารถตรวจสอบได้ ให้แง่คิดต่อผู้อ่าน ประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

สมพร จารุณัฐ (อ้างถึงใน ถวัลย์ มาศจรัส 2543: 65) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการเขียนหนังสือสารคดีสำหรับเด็กไว้ว่า การเขียนสารคดีสำหรับเด็กต้องประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนนำเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปเรื่อง

(1) ส่วนนำเรื่อง คือข้อความที่ผู้เขียนเสนอไว้ในย่อหน้าแรก มีลักษณะการเขียนเป็นการเปิดเรื่องหรือนำเรื่อง ซึ่งยังไม่ได้เป็นการกล่าวถึงเรื่องจริงเพียงแต่เป็นการเกริ่นให้ผู้อ่านทราบว่า เขาจะได้อ่านเรื่องอะไรในย่อหน้าต่อไป

(2) ส่วนเนื้อเรื่อง เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของการเขียนสารคดี เพราะส่วนเนื้อเรื่องเป็นส่วนที่เกิดเป็นงานเขียนสารคดีเรื่องนั้น ๆ

(3) ส่วนสรุปเรื่อง คือข้อความสุดท้ายของเรื่อง เป็นข้อความที่ผู้เขียนเขียนปิดเรื่องภายหลังจากการได้กล่าวเนื้อเรื่องครบทุกเรื่องแล้ว

2. ภาษาสารคดี

สารคดีมีรูปแบบภาษาแตกต่างจากงานบันเทิงคดี ซึ่งปกติการเขียนสารคดี จะใช้ภาษาที่เป็นแบบแผนเป็นหลักในการเขียน โดยมีลักษณะดังนี้

2.1 เป็นคำสุภาพ

2.2 ใช้ภาษาที่มีศักดิ์ของคำในระดับเดียวกัน ไม่นำภาษาแสดงเข้ามาปะปนในงานเขียน

2.3 ไม่มีการตัดและลดทอนรูปประโยค

2.4 นำเสียงของคำมีลักษณะเคร่งขรึม เป็นกลางไม่ตลกขบขัน เยาะเย้ย ดากถาง

2.5 ภาษาจะไม่แสดงออกถึงความรุนแรง

2.6 หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่เป็นโวหาร

2.7 มีความเคร่งครัดและรักษามาตรฐานของภาษา

ดังนั้นเมื่อจะเขียนสารคดีจึงควรใช้ภาษาให้เหมาะกับประเภทของงานเขียนด้วยและพึงระลึกลักษณะที่งานเขียนที่เป็นแบบแผนนั้นมีไวยากรณ์ที่เข้มงวดจึงจะเป็นภาษาที่เป็นแบบแผนได้

3. ภาพประกอบ

สารคดีต้องมีภาพประกอบ เพราะภาพถ่ายจะช่วยเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้นและยังช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้สึกได้ว่า ไปรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ นั้นด้วยตนเอง ภาพที่ถ่ายควรมีลักษณะดังนี้

3.1 เสริมให้เนื้อหาเด่นชัดยิ่งขึ้น

3.2 ภาพกับเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกัน

3.3 เป็นภาพจากแหล่งข้อมูลโดยตรง หรือคัดลอกมาจากภาพในอดีตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

3.4 มีมุมถ่ายหลาย ๆ มุมทั้งมุมกว้าง เพื่อแสดงเรื่องราวและมุมแคบ เพื่อเน้นความสำคัญ มุมสูงเพื่อให้ภาพแปลกตา และมุมต่ำเพื่อแสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่

3.5 ถ้าใช้ภาพเขียนประกอบต้องเขียนถูกต้องตามหลักความจริง

3.6 มีคำบรรยายภาพที่ถูกต้องชัดเจน

ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัส (2545 : 122 - 124) กล่าวถึงวิธีการเขียนสารคดีสรุปได้

และตรวจสอบได้

ภาษาสแลง

3) สารคดีต้องมีภาพประกอบ เพราะภาพถ่ายซึ่งเป็นภาพสีธรรมชาติจะ
ช่วยเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่าได้ไปรับรู้เรื่องราวดังกล่าวด้วยตนเอง
อีกทั้งช่วยให้งานเขียนมีสมบูรณ์น่าเชื่อถือและยังเป็นการเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านอีกด้วย

การเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป
ไป สมพร จารุณี (2542: 6 - 8) กล่าวว่า การเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมมักนิยมเขียนในเชิงสารคดี
เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมเชิงสารคดีคือ เน้นให้ผู้อ่านได้ความรู้เป็น
สำคัญเนื้อหาในหนังสือจึงมักจะเกี่ยวกับเรื่องของบุคคล สถานที่และเหตุการณ์ที่เป็นความจริง ซึ่ง
เนื้อหาที่นำมาเขียนจะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง

1.2.4 คุณค่าและประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

นักวิชาการได้อธิบายคุณค่าและประโยชน์ของหนังสือเพิ่มเติมไว้ดังนี้
ถวัลย์ มาศจรัส (2538:24) ได้กล่าวถึงคุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
สำหรับเด็กไว้ว่า เพื่อเป็นหนังสือเสริมทักษะในการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน

สมพร จารุณี (2541 :35-45) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมว่า เป็นหนังสือที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) พัฒนาการทางภาษา คือ ช่วยให้มีความสามารถทางการฟัง พูด
อ่าน และเขียน

2) พัฒนาการทางความคิดและสติปัญญา สร้างจินตนาการ

3) พัฒนาทางบุคลิกภาพ การอ่านหนังสือจะช่วยให้เด็กนำเหตุการณ์
และเรื่องราวที่ปรากฏในเรื่องมาพัฒนาตนเองได้

4) พัฒนาทางสังคม อิทธิพลความคิดความเชื่อที่ปรากฏในหนังสือ จะ
เป็นแนวทางในการพัฒนาความคิด ความประพฤติ รู้จักวางตัว รู้หน้าที่และบทบาทในสังคมได้

จินตนา ไบกาชุย (2542:8) ได้กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมสำหรับเด็กไว้ว่า เป็นหนังสือที่ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลินอง
ความต้องการของเด็ก สร้างสรรค์ความคิดคำนึงและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ช่วยพัฒนาการ

เรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญงอกงามยิ่งอ่านมากยิ่งมีความแตกฉานในด้านภาษา ช่วยปลูกฝัง คุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก ช่วยให้เด็กรู้จักเลือกอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง และเกิดนิสัยรักการอ่าน ช่วยทดแทนความรู้สึกของเด็กที่ขาดหายไป เช่น ขาดความรัก ความว่าห่วย มีปมด้อย หนังสือที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้จะช่วย ปลอบประโลมจิตใจของเด็กและเป็นเพื่อนกับเด็กได้ดี และช่วยให้เด็กได้อ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระ เหมาะสมกับวัยเป็นการป้องกันไม่ให้เด็กหันไปอ่านและสนใจเรื่องของผู้ใหญ่เร็วกว่าวัย อันจะเป็น การชักนำให้เด็กประพฤติตนในสิ่งที่ไม่สมควร

สรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมีคุณค่าและประโยชน์สำหรับเด็ก เนื่องจากเป็นหนังสือเสริมทักษะในการอ่านช่วยสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านและช่วยให้เด็กเลือกอ่าน หนังสือเป็นส่งเสริมการพัฒนาการในทุกด้าน มีเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับวัย ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม เป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

1.2.5 ขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

นักวิชาการได้เสนอแนะขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้
ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 12-21) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างหนังสือ
อ่านเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

- 1) ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับเด็ก โดยศึกษาจากหนังสือที่ชนะการประกวดหรือการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก
- 2) เลือกเนื้อหา อาจนำมาได้หลายทางเช่น เนื้อเรื่องจากหลักสูตร มัธยมศึกษาหรือท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสามารถหาเนื้อหาได้จากการศึกษาความสนใจและความ ต้องการของเด็กวัยต่าง ๆ
- 3) เขียนโครงเรื่อง (Plot) โครงเรื่องจะครอบคลุมจำนวนหน้าจำนวน หัวข้อเรื่อง ความสั้นยาวของแต่ละหัวข้อ เพื่อจะได้นำไปสู่การจัดรูปเล่มและการจัดวางหน้าให้ เหมาะสมกับภาพประกอบ โครงเรื่องควรจัดทำย่อ ๆ ให้เห็นชัดเจนทั้งเรื่อง โดยเริ่มที่การวาง จุดหมายหรือแก่นของเรื่องก่อน เมื่อได้แก่นของเรื่องแล้วจึงค่อยผูกเป็นโครงเรื่อง
- 4) เขียนบท (Script) เป็นการนำเรื่องราวที่ได้จากโครงเรื่องหรือเนื้อ เรื่องย่อ เขียนบอกขั้นตอนของเนื้อเรื่องและรูปภาพ โดยการบอกว่าแต่ละหน้าของหนังสือจะมีภาพ และคำบรรยายอะไรบ้างและมีกี่ครั้ง
- 5) ทำดัมมี่ (Dummy) คือ การทำหนังสือจำลองของหนังสือที่จะทำ ขึ้นมาอาจทำเป็นเล่มเล็ก ๆ ก็ได้ แล้วนำรายละเอียดจากบทสรุปที่เขียนขึ้นมาเขียนขึ้นมาเขียนและ

วาดรูปลงไปที่คัมมิ ตั้งแต่ปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย คัมมิเป็นการทดลองทำก่อนที่จะพิมพ์เป็นเล่ม เพื่อจะได้ดูว่ามีคามเหมาะสมเพียงใด

6) ทำรูปเล่ม (Format) หมายถึง ลักษณะรูปร่าง ขนาดกระดาษและขนาดตัวหนังสือหรือตัวพิมพ์ ลักษณะและขนาดรูปเล่มควรมีขนาดพอเหมาะหยิบถือได้สะดวก ความหนาของหนังสือขึ้นอยู่กับระดับอายุของผู้อ่าน หนังสือที่มีเนื้อเรื่องยาวมากควรแบ่งออกเป็นหลายเล่ม โดยจบเป็นตอน ๆ แต่ละตอนจบในตัวเอง ขนาดรูปเล่มถือเอาความกะทัดรัดเปิดง่ายเป็นเกณฑ์รูปเล่มที่นิยมในการสร้างหนังสือคือขนาดเล็ก 13×18.5 เซนติเมตร (16 หน้ายก) ขนาดกลาง 14.6×21 เซนติเมตร (16 หน้ายก) ในแนวนอนหรือแนวตั้ง

7) การตั้งชื่อ อาจตั้งก่อนหรือหลังการเขียนก็ได้แต่ควรให้น่าสนใจเร้าใจมีความแปลกใหม่ทำให้เขาได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร รู้จักใช้ถ้อยคำสำนวนที่เด็กคิดใจและเกิดภาพพจน์ ชื่อเรื่องอาจพิจารณาจาก ชื่อตัวเอกของเรื่อง จำนวนตัวละคร ชื่อสัตว์ เนื้อเรื่อง ชื่อสถานที่ หรือลักษณะรูปร่างหนังสือ

จินตนา ไบกาซูยี (2542 : 147 - 173) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้ เริ่มจากการกำหนดประเภทของหนังสือ จุดประสงค์ของการเขียน วิเคราะห์ระดับผู้อ่านกลุ่มเป้าหมาย กำหนดเนื้อหา หัวข้อเรื่อง ชื่อเรื่อง กำหนดโครงสร้างเนื้อหา กำหนดแนวการเขียน กำหนดแหล่งข้อมูลค้นคว้าอ้างอิง จัดทำรูปเล่มและต้นฉบับ

สรุปได้ว่า ในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นงานที่ละเอียด ต้องอาศัยความเข้าใจความรอบคอบ เพื่อให้ได้หนังสือที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของผู้จัดทำและผู้อ่าน มีขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สำคัญคือ ขั้นสำรวจหรือขั้นเตรียม ขั้นกำหนดจุดประสงค์ ขั้นลงมือปฏิบัติการเขียน และขั้นผลิต

1.2.6 การประเมินคุณภาพของหนังสือ

การประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมประเภทสารคดีสำหรับเด็ก ชูติมา สัจจามันท์(2543:107) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นแนวทางไว้ดังนี้

1) ด้านเนื้อหา พิจารณาจากการให้สาระความรู้ที่เพิ่มพูนองค์ความรู้ใหม่และหรือประเทืองปัญญา ความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูล เนื้อหามีลักษณะริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสมเหตุสมผล และมีเอกภาพ

2) วิธีการนำเสนอ พิจารณาจากชื่อเรื่องน่าสนใจ กระชับตรงประเด็น การเปิดเรื่องอย่างมีศิลปะ การลำดับเรื่องชวนติดตาม การปิดเรื่องอย่างประทับใจ กลวิธีการนำเสนอเหมาะสมกับเนื้อหาและน่าสนใจ การจัดรูปเล่ม การใช้ภาพและแผนภูมิอย่างเหมาะสม

3) การใช้ภาษา พิจารณาจากการใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน การใช้สำนวนภาษาที่มีพลังในการสื่อสาร การใช้ภาษาที่สละสลวย ประณีต

สนั่น มีชั้นหมาก (2537: 184-185) เสนอแนวทางในการประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมประเภทสารคดี ไว้สรุปได้ว่า

1) ลักษณะรูปเล่ม ประกอบไปด้วย การออกแบบปก รูปเล่มในภาพรวม คุณภาพ วัสดุ ขนาดตัวอักษรและความชัดเจน ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า ศิลปะการจัดหน้า

2) ภาพประกอบ ต้องมีความชัดเจน ลักษณะความสมจริง ขนาดและจำนวนภาพมีความเหมาะสม มีคำอธิบายประกอบภาพ

3) เนื้อหา ประกอบด้วย วิธีการเสนอเรื่อง ความสอดคล้องกับหลักสูตร การเรียงลำดับความยากง่าย เอกภาพและความกลมกลืนของหนังสือ การเน้นสาระสำคัญ ความถูกต้องตรงกับเหตุการณ์ กิจกรรมเสนอแนะ ภาคผนวกท้ายบท

4) การใช้ภาษา ประกอบด้วย ความถูกต้องตามหลักภาษา ความชัดเจนของข้อความ ความเหมาะสมของการใช้ศัพท์ เครื่องหมายวรรคตอน

สรุปได้ว่าการประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมประเภทสารคดี สำหรับเด็กนั้น ควรพิจารณาในเรื่องของ เนื้อหาสาระ การใช้ภาษา ภาพประกอบ ส่วนประกอบของหนังสือ คุณภาพการพิมพ์และรูปเล่ม

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอำเภอปากช่อง

ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลของอำเภอปากช่องจากเอกสารและการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ประวัติและความเป็นมาของปากช่อง

“อำเภอปากช่อง” ปัจจุบันเป็นอำเภอที่มีขนาดใหญ่รองจากอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา เดิมเป็นเพียงเส้นทางผ่านของ “ขบวนนายฮ้อย” ที่ด่อนฝูงวัวควายจากภาคอีสานเพื่อนำไปขายยังภาคกลาง “ดงพญาไฟ” ที่เต็มไปด้วยภูเขาและป่าดงดิบ ไร่ไผ่และสัตว์ร้ายนานาชนิด จนเมื่อถึงรัชกาลที่ 4 เมืองนครราชสีมาถูกเลือกให้เป็นราชธานีทางภาคอีสาน จึงได้ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น “ดงพญาเย็น” เริ่มต้นจากมีผู้คนมาตั้งถิ่นฐานเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ประมาณ 10 หลังคาเรือน ประกอบอาชีพทำไร่อยู่บริเวณบ้านชนงพระ โดยขึ้นตรงต่อ “ด่านจันทัก” ซึ่งเป็นด่านที่สำคัญของเมืองนครราชสีมาตั้งแต่ปลายสมัยอยุธยาจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ความเจริญและชื่อ “ปากช่อง” เกิดจากการสร้างทางรถไฟสายแรกของประเทศไทย กรุงเทพฯ – นครราชสีมา ในสมัยรัชกาลที่ 5 ในปีพุทธศักราช 2441 ด่านจันทักถูกยกฐานะให้เป็น “อำเภอนครจันทัก” และในปี

2482 ได้ย้ายที่ว่าการมาตั้งที่อำเภอสีคิ้ว จึงได้เปลี่ยนเป็น “อำเภอสีคิ้ว”แล้วยุบ ตำบลขงนงพระ ตั้งเป็นตำบลจันทึกแทน ต่อมาในปี 2492 จึงถูกยกฐานะขึ้นเป็น “ตำบลปากช่อง” ปี 2500 เป็น “กิ่งอำเภอปากช่อง” และ “อำเภอปากช่อง” ตามลำดับ ความเจริญรุ่งเรืองได้มาพร้อมกับเส้นทางถนน “สายมิตรภาพ” เป็นถนนที่ร่วมกันสร้างของประเทศไทยและประเทศอเมริกา นายอำเภอปากช่องคนแรกคือ นายบรรยงค์ สุพานิช

1.3.2 สภาพทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอเทพปากช่องตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดนครราชสีมา ห่างจากตัวจังหวัดเป็นระยะทางประมาณ 85 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 1,825.16 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 1,040,312.05 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ จดอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี และอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ทิศใต้ จดอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก และอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

ทิศตะวันออก จดอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันตก จดอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

2) ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอปากช่องประกอบไปด้วยเทือกเขาสูงสลับซับซ้อน ภูเขาที่สำคัญคือ เขาปลายคลองกุ่ม เขาลูกช้าง เขาคีด่าง เขาตะกรุด มีความสูงโดยเฉลี่ย 800 เมตรจากระดับน้ำทะเล ตั้งอยู่ในเขตเทือกเขาดงพญาเย็น แม่น้ำสายสำคัญคือ ลำตะคอง เกิดจากลำห้วยเล็กๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

3) ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอปากช่องมีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม เนื่องจากเป็นเขตภูเขาสูงและมีป่าไม้มาก ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,200 มิลลิเมตร/ปี มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม และ ฤดูร้อนหนาวเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี

4) การปกครอง

อำเภอปากช่อง แบ่งการปกครองออกเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล และสำนักงานเทศบาล

5) ประชากรและสภาพสังคม

อำเภอปากช่อง ประกอบด้วย ประชากรเป็นกลุ่มชนอพยพส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ เป็นสังคมชนบทช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

6) อาชีพและเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำไร่ การปลูกสัตว์และการปลูกผักผลไม้ เช่น ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง ข้าว ฝ้ายและถั่ว รองลงมา คือ การทำอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม เป็นแหล่งผลิตข้าวโพดที่สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา

7) การคมนาคม

อำเภอปากช่อง เป็นศูนย์กลางการคมนาคม ดังนั้นจึงทำให้มีเส้นทางคมนาคมทั้งเส้นทางรถยนต์และรถไฟ

1.3.3 สิ่งที่น่าสนใจในอำเภอปากช่อง

อำเภอปากช่องเป็นอำเภอที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่สองรองจากอำเภอเมืองของจังหวัดนครราชสีมา ด้วยมีองค์ประกอบที่เหมาะสมทั้งด้านที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศ จึงส่งผลให้มีสิ่งที่น่าสนใจดังนี้

1) สถานที่สำคัญ

อำเภอปากช่องเป็นอำเภอที่มีความเหมาะสมทั้งในด้านลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ จึงทำให้เป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นวัดและสถานปฏิบัติธรรม เช่น วัดวชิราลงกรณวรารามวรวิหาร วัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม วัดถ้ำไทรรัตน์ ศูนย์การศึกษาพระปริยัติธรรมวัดไตรมิตรวิทยาราม (วัดเขาแม่ชี) และสำนักปฏิบัติธรรมแสงธรรมส่องชีวิต หรือสถานวิจิตรต่างๆ เช่น สถานีวิจัยปากช่อง สถานีวิจัยลำตะคอง สถานีวิจัยพืชไร่สุวรรณ วาจกสิกิจ ตลอดจนสถานที่สำคัญอื่นๆ เช่น เขื่อนลำตะคอง โรงไฟฟ้าพลังน้ำลำตะคอง สวนท้าวสุรนารี ศูนย์สารสนเทศลิตัลลภ และศูนย์การสุนัขทหาร เป็นแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจควรค่าแก่การศึกษา

2) แหล่งท่องเที่ยว

อำเภอปากช่องมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งที่สวยงามสวยงาม โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทย และได้รับการยอมรับให้เป็น มรดกโลก ที่เป็นผืนป่าอันอุดมสมบูรณ์ ภายในอุทยานจะมีน้ำตกที่สวยงามหลายแห่ง เช่น น้ำตกเหวสุวัต น้ำตกเหวนรก น้ำตกกองแก้ว กิจกรรมการท่องเที่ยว เดินป่า ส่องสัตว์ และผืนดินที่แต่เดิมทำการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ไร่องุ่น ฟาร์มโคนม สถานที่พักผ่อนและบ้านพักตากอากาศ

3) ผลิภัณฑ์ที่น่าสนใจ

ผลิภัณฑ์ที่น่าสนใจของอำเภอปากช่องมีหลายรายการ เช่น ผลิภัณฑ์จากอู่ประเภทอาหาร ขนม เครื่องใช้เครื่องประดับ และหัตถกรรมเพื่อสุขภาพ ปากช่องเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมาที่น่าสนใจ ผู้ศึกษาจึงได้นำเรื่องราวของอำเภอปากช่องมาเป็นเนื้อหาในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา ซึ่งนำมาเพียงบางส่วนของเห็นว่ามีความเหมาะสมกับผู้เรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอน ๆ เพื่อให้ง่ายแก่การลำดับความคิดของนักเรียนและครอบคลุมความรู้ในทุก ๆ ด้านของอำเภอปากช่อง ดังนี้คือ ประวัติความเป็นมาของปากช่อง ปัจจุบันของปากช่อง สถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว ของดีเมืองปากช่อง วัฒนธรรมทางภาษา และคนดีศรีปากช่อง

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 งานวิจัยในประเทศ

ได้มีผู้ศึกษาวิจัยในเรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ดังนี้

ปี 2546 สรัญญา ทับเคลียว ได้ทำวิจัยเรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เมืองหลังสวน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร (2546 : บทคัดย่อ) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เมืองหลังสวนและเพื่อตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาค้นคว้าได้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เมืองหลังสวนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ว่า หนังสือมีคุณภาพในด้านการจัดทำรูปเล่ม ด้านเนื้อหา ด้านภาพประกอบ ด้านการใช้ภาษา และคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับดี และหนังสือมีความเหมาะสมในระดับมาก ความคิดเห็นของนักเรียนสรุปได้ว่า หนังสือมีคุณภาพในด้านการจัดทำรูปเล่ม ด้านเนื้อหา ด้านภาพประกอบ ด้านการใช้ภาษา และคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับดีและหนังสือมีความเหมาะสมกับนักเรียนในระดับมาก

ในปีเดียวกัน สมถวิล ศรีอ่อน ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องสืบสานงานอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรสาคร(2546:บทคัดย่อ) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องสืบสานงานอาชีพและเพื่อตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนพบว่า ด้านเนื้อหา ด้านการเขียนหนังสือ มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านการจัดภาพและรูปเล่ม อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่าในด้านการจัดภาพและรูปเล่มอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับประโยชน์และคุณค่าทุกกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับมากที่สุด

วงศ์เดือน ทาจันท์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง เมืองสามโคกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดปทุมธานี (2546:บทคัดย่อ) การศึกษาครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมและตรวจสอบคุณภาพหนังสือที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในหนังสืออยู่ในระดับมาก การประเมินหนังสือโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากและการประเมินคุณภาพของหนังสือเกี่ยวกับความเหมาะสมของขอบข่ายเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.96

ปี 2549 สุพรรณณี ภักษา ได้ทำวิจัยเรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ของดีเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครศรีธรรมราช (บทคัดย่อ) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ของดีเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องของดีเมืองลิกอร์ ที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาค้นคว้าได้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องของดีเมืองลิกอร์ ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการจัดทำรูปเล่ม เนื้อหาและการใช้ภาษา ภาพประกอบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 สรุปว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น มีคุณภาพระดับสูง

สุระภี ผกาพันธ์ ยังได้ทำวิจัยเรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องวรรณกรรมที่ปรากฏในภาพจำหลักบนเขาพระวิหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 จังหวัดศรีสะเกษ (2549 : บทคัดย่อ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง วรรณกรรมที่ปรากฏในภาพจำหลักบนเขาพระวิหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 จังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ได้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องวรรณกรรมที่ปรากฏในภาพจำหลักบนเขาพระวิหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 จังหวัดศรีสะเกษ การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประเมินด้านเนื้อหา วิธีการนำเสนอ การใช้ภาษา การจัดทำรูปเล่มและภาพประกอบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.89 – 1.00 และมีค่าความสอดคล้องโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.97 และผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยนักเรียนเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับดีมาก โดยภาพรวมหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีคุณภาพดีมาก

สุรัตนา พันธุ์พิช ได้ทำวิจัยเรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องภูมินามตำบลในจังหวัดชัยนาท (2549 : บทคัดย่อ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ภูมินามตำบลในจังหวัดชัยนาท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชัยนาท และเพื่อตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ได้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ภูมินามตำบลในจังหวัดชัยนาท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชัยนาท

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินด้านการจัดรูปเล่มการพิมพ์ ด้านเนื้อหา ด้านภาพประกอบ ด้านการใช้ภาษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.75 – 1.00 และมีค่าความสอดคล้องโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.96 และผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้เรียน จำนวน 10 คน ประเมินด้านรูปเล่มและการพิมพ์ ด้านเนื้อหา ด้านภาพประกอบ ด้านการใช้ภาษา ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากหนังสือ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.75 – 1.00 และมีค่าความสอดคล้องโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.98 สรุปว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ในปีเดียวกันเนตรนภา นิษานนท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อท้องถิ่นของนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทยเรื่อง เล่าเรื่องเมืองนครศรีธรรมราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือวิจัยได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่าเรื่องเมืองนครศรีธรรมราช แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ และแบบวัดเจตคติต่อหนังสือ ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 หลังเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม นักเรียนมีคะแนนเจตคติต่อท้องถิ่นสูงขึ้น

2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการอ่านของเด็ก ดังนี้

แอบเบคซิว(2004) แห่งมหาวิทยาลัยบริโทเรีย ประเทศแอฟริกาใต้ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการอ่านของผู้เริ่มฝึกอ่านภาษาอังกฤษกับทักษะการอ่านในเอธิโอเปีย: การศึกษาความต้องการทางการศึกษาในแอฟริกา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดอันดับปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการอ่านโดยเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล 2 โรงเรียน กลุ่มแรกได้รับหนังสือสำหรับผู้เริ่มอ่านจากบริติชเคาซิล แต่อีกกลุ่มหนึ่งไม่ได้รับหนังสือดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ได้รับหนังสือมีทักษะในการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบอีกว่าความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากขาดหนังสือเพิ่มเติมที่มีประสิทธิภาพ และบรรณารักษ์ยังขาดคุณภาพในการบริหารจัดการเกี่ยวกับหนังสือในโรงเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจอ่านหนังสืออย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหาหลากหลายทั้งเนื้อหาทั่วไปและการนำเรื่องในท้องถิ่นมาสร้างเป็นเนื้อหา โดยเฉพาะหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องในท้องถิ่น จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน พัฒนาทักษะการอ่าน และเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ทำให้ผู้ศึกษาเกิดความมั่นใจในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

และพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้
ของนักเรียนเสริมทักษะและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียน

5. แนวทางการสร้างหนังสือ

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. กำหนดลักษณะของหนังสือ
2. การสร้างและพัฒนาหนังสือ
  - 2.1 การสร้างหนังสือ
  - 2.2 การปรับปรุงคุณภาพหนังสือ
3. แนวทางการใช้หนังสือ

1. กำหนดลักษณะของหนังสือ

หนังสือที่สร้างขึ้นคือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะเป็นหนังสือเสริมทักษะการอ่านเพื่อให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ
ของอำเภอปากช่อง ในรูปแบบสารคดี เป็นการสร้างความรู้สึภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนและ
ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน โดยมีโครงสร้างของแต่ละบทประกอบด้วยเนื้อหาและกิจกรรม
ท้ายบทที่เน้นการฝึกกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบบูรณาการทักษะ รูปเล่มหนังสือมี
ขนาดมาตรฐานทั่วไปคือ ขนาด 8 หน้ายก

2. การสร้างและพัฒนาหนังสือ

การสร้างและพัฒนาหนังสือมี 3 ขั้นตอนคือ ขั้นสร้างโครงร่างเนื้อหาและปรับปรุง
โครงร่างเนื้อหาตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ขั้นการสร้างหนังสือและปรับปรุงคุณภาพ
ของหนังสือตามความเห็นชอบของผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตรวจสอบคุณภาพในด้านรูปลักษณะโดยนำมาให้
นักเรียนอ่านแล้วเก็บข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 การสร้างหนังสือ

2.1.1 *ศึกษาหลักสูตร* ในการศึกษาหลักสูตรได้พิจารณาสาระและมาตรฐานของ
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 เพื่อ
ใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือดังนี้

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3)

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท. 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2.1.2 ศึกษาข้อเท็จจริงด้านเนื้อหา เรื่องเกี่ยวกับอำเภอปากช่อง จากเอกสารและภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้วนำมาวิเคราะห์ / สังเคราะห์ เรียบเรียง จัดลำดับ โครงร่างของเนื้อหา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายในการนำเสนอเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา

2.1.3 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย แนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือให้มีคุณภาพ

2.1.4 กำหนดโครงสร้างของหนังสือ โครงสร้างของหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ปากช่องของเรา โดยนำผลการศึกษารายละเอียดของหลักสูตรและข้อมูลของอำเภอปากช่องมาเป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหนังสือ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องอำเภอปากช่องในด้านต่าง ๆ
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 4) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

จากวัตถุประสงค์ของหนังสือนำมาเป็นแนวทางในการเขียนโครงร่างเนื้อหาสาระ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอน ๆ พร้อมทั้งตั้งชื่อแต่ละตอนให้น่าสนใจ นำเสนอเนื้อหาตามลำดับก่อนหลังได้เป็นดังนี้

1. ประวัติและความเป็นมาของปากช่อง

- 1.1 ปากช่องในอดีต
- 1.2 ที่มาของชื่อปากช่อง
- 1.3 ปากช่องกับถนนมิตรภาพ

2. ปัจจุบันของปากช่อง

- 1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ (ภูมิประเทศ, ภูมิอากาศ)
- 1.2 การคมนาคม
- 1.3 การปกครองและประชากร
- 1.4 อาชีพประชากร

3. สถานที่สำคัญของปากช่อง

แม่ชี)

- 3.1 สถานที่สำคัญทางพุทธศาสนา
  - 3.1.1 วัดวชิราลงกรณวรารามวรวิหาร
  - 3.1.2 วัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม
  - 3.1.3 วัดถ้ำไทรรัตน์
  - 3.1.4 ศูนย์การศึกษาพระปริยัติธรรมวัดไตรมิตรวิทยาราม(วัดเขา
  - 3.1.5 สำนักปฏิบัติแสงธรรมส่องชีวิต
- 3.2 สถานีวิจัย
  - 3.2.1 สถานีวิจัยลำตะคอง
  - 3.2.1 สถานีวิจัยปากช่อง
  - 3.2.2 สถานีวิจัยพืชไร่สุวรรณจากกสิกิจ
- 3.3 เขื่อนลำตะคอง
- 3.4 โรงไฟฟ้าพลังน้ำลำตะคอง
- 3.5 ศูนย์สารสนเทศลิตพลลภ
- 3.6 สวนท้าวสุรนารี
- 3.7 ศูนย์การสุนัขทหาร
4. แหล่งท่องเที่ยวปากช่อง
  - 4.1 สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
    - 4.1.1 อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
      - 4.1.1.1 ประวัติความเป็นมา ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
      - 4.1.1.2 พืชที่พบในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
      - 4.1.1.3 สัตว์ที่พบในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
    - 4.1.2 แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
      - 4.1.2.1 น้ำตกเหวนรก
      - 4.1.2.2 น้ำตกเหวสุวัต
      - 4.1.2.3 น้ำตกกองแก้ว
      - 4.1.2.4 น้ำตกผากล้วยไม้
      - 4.1.2.5 น้ำตกตาดตาภู
      - 4.1.2.6 น้ำตกเหวประทุน
  - 4.2 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

4.2.1 ฟาร์มโชคชัย

4.2.2 ไร่ทองสมบูรณ์คลับ

4.2.3 บ้านไร่ปวีศ

4.2.4 ไร่รุ่งนพีบีวัลเลย์ เขาใหญ่ไวน์เนอร์รี่

5. ของดีปากช่อง

5.1 ประเภทพืชผลทางการเกษตร

5.2 ประเภทสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

6. วัฒนธรรมทางภาษา : ภาษาไทยถิ่น

6.1 ภาษาไทยถิ่นอีสาน

6.2 ภาษาไทยถิ่นโคราช

7. คนดีศรีปากช่อง

7.1 พระเทพสุทธาจารย์

7.2 นายสมวงศ์ สุวีระ

7.3 นางพระ สุขสนอง

โครงสร้างของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ เนื้อหาและกิจกรรมท้ายเนื้อหาที่เน้นการบูรณาการทักษะทางภาษาให้เหมาะสมกับหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ในระดับช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 การปรับปรุงคุณภาพของหนังสือ

การปรับปรุงคุณภาพของหนังสือที่สร้างขึ้นมีกระบวนการดังต่อไปนี้

2.2.1 สร้างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ ทางด้านการเขียนหนังสือและด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน โดยปรับปรุง จากแนวทางการประเมินหนังสือสารคดีของ สนั่น มีชันหมาก (2537 : 184 - 185) พิจารณาประเมิน คุณภาพของหนังสือ เป็นแบบสอบถาม เพื่อหาคำดัชนีความสอดคล้องพร้อมข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงหนังสือ ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยหาคำดัชนีความสอดคล้อง ได้ดังนี้

ด้านการจัดรูปเล่มและการพิมพ์ ได้คำดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การออกแบบปกหนังสือน่าสนใจและมีความสอดคล้อง กับเนื้อหา ขนาดของหนังสือเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม การพิมพ์ สะดวกการันต์ถูกต้อง

ด้านเนื้อหา ได้คำดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 โดย ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การแบ่งเนื้อหาและการจัดลำดับเนื้อหาแต่ละเรื่องมีความเหมาะสม ความ

ยาวของแต่ละเรื่องเหมาะสม การลำดับเนื้อหาต่อเนื่อง เข้าใจง่าย เนื้อหาเหมาะสมกับวัย เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับอำเภอปากช่อง เนื้อหาส่งเสริมความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นตรงกับวัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ มุ่งประเด็นให้นักเรียนรู้เรื่องราวของอำเภอปากช่อง เนื้อหาสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านและกิจกรรมทำขบทดสอบคล้องกับเนื้อหา โดยให้ผู้อ่านได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยเน้นกิจกรรมบูรณาการทักษะทางภาษา ฝึกการอ่าน การคิดวิเคราะห์ การสรุปความ การวิเคราะห์ความ และนำเสนอความคิดเห็น นอกเหนือจากการวัดความรู้ความจำ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการอ่าน

ด้านภาพประกอบ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภาพประกอบมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง การจัดวางภาพมีความเหมาะสม ภาพประกอบมีความชัดเจน น่าสนใจ ขนาดของภาพเหมาะสม ภาพช่วยให้เข้าใจเรื่องดีขึ้น จำนวนภาพเหมาะสมและภาพประกอบมีสีสันสวยงามชวนให้ติดตามอ่าน

ด้านการใช้ภาษา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การใช้ภาษามีความถูกต้อง ชัดเจนเข้าใจง่าย ภาษาที่ใช้สละสลวยน่าอ่าน การใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน

ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ระดับ 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นตรงกันว่า หนังสือให้ข้อมูลเรื่องของอำเภอปากช่องเมื่ออ่านแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนได้ เกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และหนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

สรุปผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 โดยมีความเห็นว่า หนังสือมีองค์ประกอบครบถ้วนตามลักษณะหนังสืออ่านเพิ่มเติม ประเภทสารคดี เนื้อหาให้ประโยชน์และคุณค่าช่วยให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นสามารถค้นคว้าหาข้อมูลเรื่องของอำเภอปากช่องได้ และช่วยส่งเสริมให้มึนิสัยรักการอ่านมีภาพประกอบช่วยเสริมเรื่องราวให้เข้าใจได้ดีขึ้น ภาพประกอบมีสีสันสวยงามและชัดเจน ขนาดของหนังสือมีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องชัดเจน สละสลวย เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน การจัดลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม เนื้อเรื่องมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ให้ความเห็นว่า การออกแบบปกหนังสือเรียบเกินไปไม่เด่นสะดุดตา

2. ด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ให้ความเห็นในส่วนของการแบ่งเนื้อหาของแต่ละบทว่า เนื้อหาของหนังสือบางบทยาวมากและมีการใช้คำบางคำที่ยากเกินไปสำหรับนักเรียน

3. ด้านภาพประกอบ ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ให้ความเห็นว่า ภาพประกอบบางภาพไม่ชัดเจนและบางภาพไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง

4. ด้านภาษา ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ให้ความเห็นว่า การใช้ภาษายังไม่สละสลวยเท่าที่ควร

2.2.2 นำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จัดทำหนังสือให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.3 การตรวจคุณภาพของหนังสือกับนักเรียนจำนวน 10 คน โดยนำหนังสือที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญและแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาแล้วมาให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 คน อ่านแล้วประเมินคุณภาพตามแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert) (อ้างถึงในอรรวรรณ กลิ่นเทียน 2534: 34) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

2.2.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้เรียน ปรากฏดังนี้

ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหมาะสมมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม และขนาดของตัวอักษรมีความเหมาะสม ส่วนรายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมาก ได้แก่ ปกน่าสนใจชวนอ่าน

ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่า เหมาะสมมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นมีความเหมาะสม และ เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับอำเภอปากช่องมีความเหมาะสม ส่วนรายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมาก ได้แก่ การลำดับเรื่องราวเข้าใจง่ายและกิจกรรมท้ายบทมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

ด้านภาพประกอบ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่า เหมาะสมมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ภาพประกอบมีสีสันสวยงามชวนให้ติดตามอ่าน ภาพทุกภาพเป็นมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาตรงกับคำบรรยายของเรื่อง ภาพประกอบมีความเหมาะสมกับเนื้อหา การจัดวางภาพมีความเหมาะสม ภาพประกอบมีความชัดเจน น่าสนใจ ภาพช่วยให้เข้าใจเรื่องดีขึ้น ส่วนรายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมาก ได้แก่ ขนาดของภาพและจำนวนภาพ

ด้านการใช้ภาษา นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่า เหมาะสมมากที่สุดตรงกันทุกรายการ ได้แก่ การใช้ภาษาที่มีความถูกต้อง ชัดเจนเข้าใจง่าย ภาษาที่ใช้สละสลวยน่าอ่าน การใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน

ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากหนังสือ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่า เหมาะสมมากที่สุด ตรงกันทุกรายการ ได้แก่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับอำเภอปากช่อง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ทำให้เกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และทำให้รักการเพิ่มมากขึ้น

สรุปผลการประเมินจากนักเรียน 10 คน โดยนักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมตรงกันทุกด้านว่า เหมาะสมมากที่สุด หนังสือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เนื้อเรื่องมีความขบขันเหมาะสมกับวัย มีภาพประกอบที่สวยงาม ภาพประกอบด้วยเสริมเนื้อหาสาระ มีความสัมพันธ์กับเนื้อหา ภาษาเข้าใจง่าย นักเรียน 1 คนให้ข้อเสนอแนะว่า ปกหนังสือควรออกแบบให้น่าสนใจมากกว่านี้ นักเรียน 1 คน เสนอแนะว่า เนื้อหาของหนังสือบางตอนยาวมาก นักเรียน 1 คน เสนอแนะว่า ภาพประกอบควรจะมีขนาดใหญ่กว่านี้ นักเรียนให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า หนังสือมีความสวยงามมาก น่าอ่าน อ่านแล้วทำให้อยากไปเที่ยวในสถานที่จริง ได้รับความรู้เรื่องราวในท้องถิ่นของตน ทำให้อยากอ่านเรื่องของจังหวัดอื่นๆ เพิ่มเติม และยังสามารถนำเรื่องราวที่ได้อ่านไปเล่าให้คนอื่นฟัง ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงมีคุณค่า สมควรที่จะนำไปใช้ประกอบในการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระอื่นๆ ได้

3. แนวทางการใช้หนังสือ

3.1 ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

ในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการอ่าน เขียนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2 กิจกรรมการใช้หนังสือ

ในการใช้หนังสือผู้เรียนต้องทำกิจกรรมคือ

3.2.1 อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม

3.2.2 ทำกิจกรรมท้ายบท

3.2.3 การประเมินผลเบื้องต้นตรวจสอบความรู้และทักษะทางภาษาของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยตรวจสอบจากการทำกิจกรรมที่ระบุไว้ท้ายเนื้อหา

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

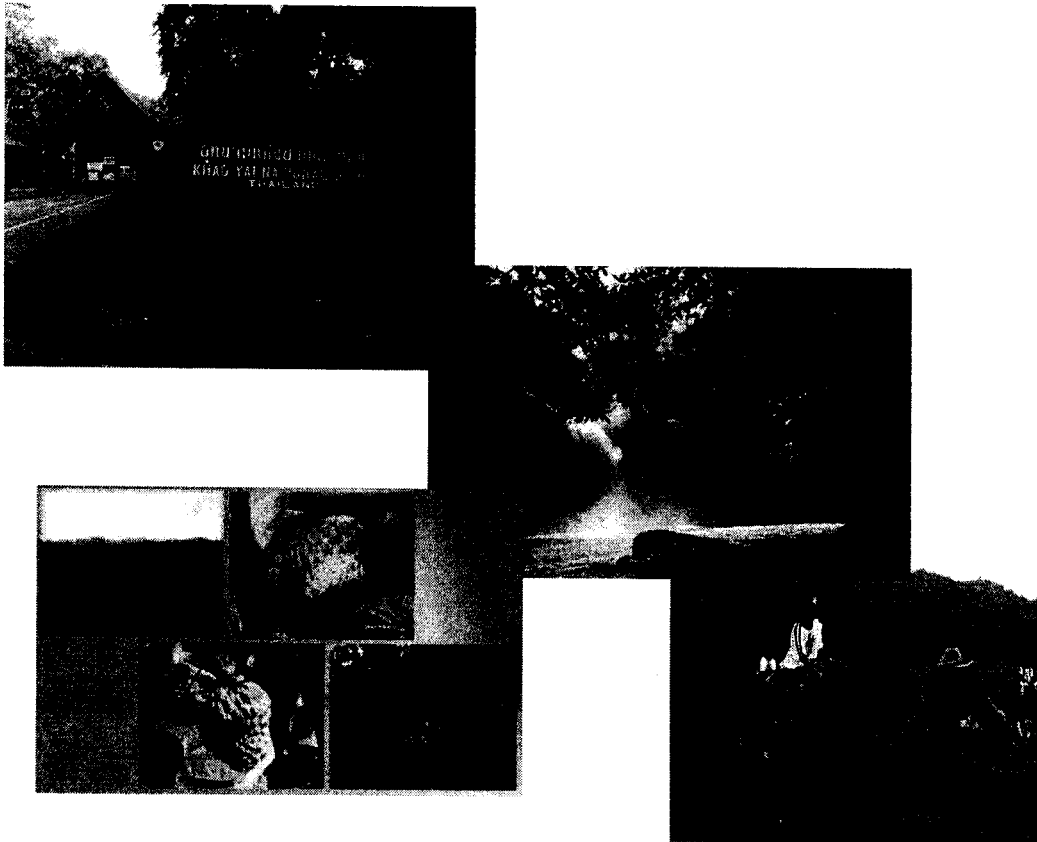
1. ได้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพิ่มขึ้น
2. พัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน
4. เป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับครูผู้สอนในชั้นอื่นต่อไป

บทที่ 2
หนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติม
เรื่อง

ปากช่องของเรา

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สุจรี วัฒนชนสรณ์

คำนำ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนในกลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นการฝึกทักษะการอ่าน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและมีความรู้ในเรื่องท้องถิ่นของตน

หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมเรียบเรียงสาระสำคัญโดยสังเขปเกี่ยวกับอำเภอปากช่อง ซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา โดยได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของปากช่อง ความเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันในด้านเศรษฐกิจและการคมนาคม สถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมทางภาษา ของดีเมืองปากช่อง และสุดท้ายคือคนที่เป็นบุคคลตัวอย่างในการประกอบคุณงามความดีของปากช่อง เนื้อหาทุกตอนได้มาจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำเภอปากช่อง แล้วนำมาเขียนใหม่เพื่อให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ให้เสร็จลุล่วงด้วยดี

หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะให้ประโยชน์และความรู้แก่นักเรียนและผู้อ่านตามสมควร

สุจริ วัฒนชนสรณ์

สารบัญ

หน้า

ประวัติความเป็นมาของปากช่อง	7
ปากช่องในอดีต	40
ที่มาของชื่อปากช่อง	44
ปากช่องกับถนนมิตรภาพ	47
กิจกรรมทำเรื่อง	50
ปัจจุบันของปากช่อง	
ลักษณะทางภูมิศาสตร์	51
การคมนาคม	55
การปกครองและประชากร	57
อาชีพประชากร	59
กิจกรรมทำเรื่อง	66
สถานที่สำคัญของปากช่อง	
สถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา	67
วัดวชิรลงกรณวรารามวรวิหาร	68
วัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม	69
วัดถ้ำไทรรัตน์	72
ศูนย์การศึกษาพระปริยัติธรรมวัดไตรมิตรวิทยาราม(วัดแม่จี่)	76
สำนักปฏิบัติแสงธรรมส่องชีวิต	79
สถานีวิจัย	
สถานีวิจัยลำตะคอง	81
สถานีวิจัยปากช่อง	83
สถานีวิจัยพืชไร่สุวรรณจากกสิกิจ	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เขื่อนลำนะคอง	87
โรงไฟฟ้าพลังน้ำลำนะคอง	88
ศูนย์สารสนเทศศิลปวัฒนธรรม	89
สวนท้าวสุรนารี	91
ศูนย์การสุนัขทหาร	92
กิจกรรมท้ายเรือ	95
แหล่งท่องเที่ยวปากช่อง	
สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	96
แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	
น้ำตกเหวนรก	104
น้ำตกเหวสุวัต	105
น้ำตกกองแก้ว	106
น้ำตกผากล้วยไม้	107
น้ำตกตาดตาภู	108
น้ำตกเหวประทุน	109
สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	
ฟาร์มโชคชัย	111
ไร่ทองสมบูรณ์คลับ	114
บ้านไร่ปวีศ	116
ไร่จุ่นพีบีวัลเลย์ เขาใหญ่ไวน์เนอร์รี่	118
กิจกรรมท้ายเรือ	121

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ของดีเมืองปากช่อง	
ประเภทพืชผลทางการเกษตร	122
ประเภทสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	129
กิจกรรมท้ายเรื่อง	138
วัฒนธรรมทางภาษา : ภาษาไทยถิ่น	
ภาษาไทยถิ่นอีสาน	141
ภาษาไทยถิ่นโคราช	145
กิจกรรมท้ายเรื่อง	150
คนดีศรีปากช่อง	
พระเทพสุทธาจารย์	151
นายสมวงศ์ สุวีระ	155
นางพระ สุขสนอง	159
กิจกรรมท้ายเรื่อง	162
บรรณานุกรม	
ประวัติผู้เขียน	

แผนที่จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติความเป็นมาของปากช่อง

ปากช่อง “ประตูสู่ภาคอีสาน” เป็นเมืองทางผ่านของการเดินทางจากภาคกลางสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอำเภอที่มีขนาดใหญ่และมีความเจริญทางเศรษฐกิจ การศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของอำเภอปากช่องในอดีตจะทำให้เข้าใจถึงสภาพของการเปลี่ยนแปลงที่สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันได้ดี จึงขอนำเสนอประวัติและความเป็นมาของอำเภอปากช่องเป็นอันดับแรก ปากช่องมีประวัติและความเป็นมาที่น่าสนใจดังนี้

ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอปากช่องที่มีเทือกเขาสลับซับซ้อน

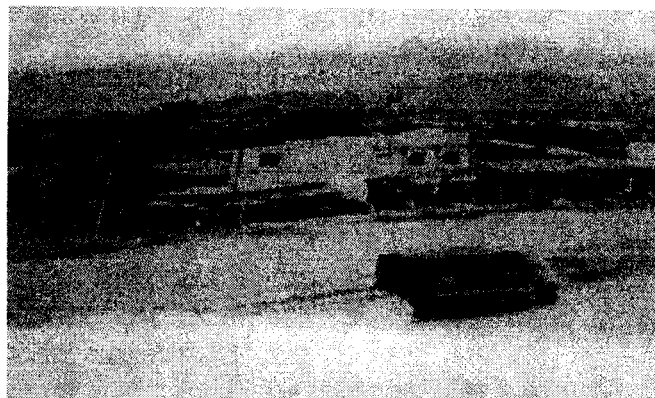
ปากช่องในอดีต

อำเภอปากช่องแต่เดิมนั้นเป็นที่ตั้งของป่าดงพญาไฟที่อุดมไปด้วยเชื้อไข่มาลาเรียผู้คนที่ผ่านไปมา มักจะไม่รอดชีวิตกลับไป แต่ก็ยังมีผู้คนใช้เป็นทางสัญจรไปมาติดต่อระหว่างภาคกลางกับตะวันออกเฉียงเหนืออยู่เสมอ จึงมีเส้นทางเดินเท้าและสัตว์เป็นพาหนะ เช่น ช้าง ม้า วัว และควายเท่านั้น แม้แต่เกวียนก็ไม่สามารถผ่านไป

เส้นทางเดินทางนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งหลวงเพราะเป็นเส้นทางสำคัญในการติดต่อไปมาหาสู่กันระหว่างที่ราบสูงโคราช (ภาคอีสาน) กับที่ราบลุ่มภาคกลางแต่ละวันจะมีผู้คนจากภาคอีสานต้อนฝูง วัว ควาย เพื่อที่จะนำไปขายยังที่ราบลุ่มภาคกลาง

แถบแก่งคอย จังหวัดสระบุรี และจังหวัดอยุธยา เรียกกันว่า “ขบวนนายฮ้อย” เมื่อต้องผ่านป่าดงดิบบริเวณอำเภอปากช่องในปัจจุบัน ถึงเวลาค่ำคืนก็ต้องหยุดพักก่อนที่จะเดินทางต่อในวันรุ่งขึ้น ซึ่งจะต้องใช้เวลาหลายวันกว่าที่จะผ่านป่าที่เต็มไปด้วยภูเขาลูกและป่าดงดิบ ภูเขาที่มีอย่างชุกชุมทำให้ผู้สัญจรไปมาได้รับเชื้อไข้ป่า และเสียชีวิตไปไม่น้อยใครที่ร่างกายไม่แข็งแรงและอดทนจริงๆ ยากที่จะผ่านช่องทางเดินเท้าผ่านป่าใหญ่นี้ไปได้ จนมีการขนานนามผืนป่าแห่งนี้ว่า “ดงพญาไฟ” ความยากลำบากของการเดินทางปรากฏในพระนิพนธ์ตอนหนึ่ง จากเรื่อง เทียบตามทางรถไฟของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ (2542 : 85-86) ที่ทรงเล่าถึงดงพญาไฟไว้ว่า

เขาดงพญาไฟนี้ คือเทือกเขาอันเป็นเขื่อนของแผ่นดินสูง ... เขาเขื่อนที่กล่าวนี้เป็นเขาหินปูน ต้นไม้ขึ้นหนาแน่นเป็นดงที่บดลอดทั้งเทือกเขา ... มีทางข้ามได้แต่เป็นช่อง ทางดงพญาไฟนี้เป็นช่องสำหรับข้ามเขาไปมา ในระหว่างจังหวัดสระบุรีกับมณฑลนครราชสีมาแต่โบราณ โดยปากดงพญาไฟอยู่บริเวณเชิงเขา อำเภอแก่งคอย และออกจากดงที่ตำบลปากช่อง เส้นทางนี้ไปได้แต่เดินทางเท้า และใช้โคต่างจะใช้ล้อเกวียนหาได้ไม่ ด้วยทางเท้าจะต้องเลียบขึ้นไปตามไหล่เขาบ้าง เดินใต้ไปตามสันเขาบ้าง เลี้ยวลดไปตามทางที่เดินสะดวก คนเดินโดยปกติต้องค้างในดงพญาไฟ 2 คืนจึงจะพ้นดง .... นอกจากความยากลำบากของการเดินทางผ่านป่าแล้ว ดงพญาไฟ ยังเป็นป่าที่ผู้คนครั่นคร้าม เพราะมีสัตว์ร้ายนานาชนิด ไม่ว่าจะเป็นเสือ ช้าง หรืองูพิษ

ปากช่องในอดีตก่อนสร้างถนนมิตรภาพ

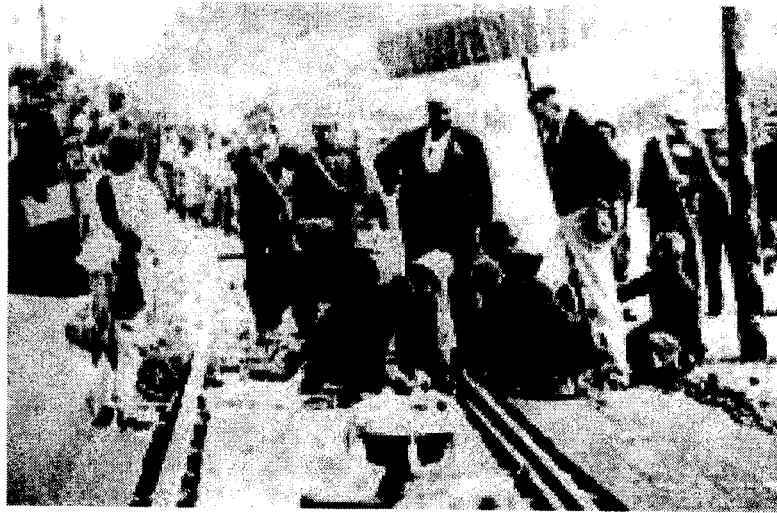
สมัยรัชกาลที่ 4 ทรงพระราชปรารภว่า ควรจะมีราชธานีไว้ให้ห่างทะเล ลึกแห่งหนึ่ง และเมืองนครราชสีมาก็เป็นเมืองหนึ่งที่ทรงเล็งด้วย ดังนั้นจึงได้โปรดฯ ให้ พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จมาตรวจตราท่าเลและภูมิประเทศทาง ดงพญาไฟ พระองค์ทรงพระราชดำริว่า (2542 : 85-86) ดงพญาไฟเป็นดงเย็น ไม่ควรเรียก ดงพญาไฟให้คนครั่นคร้าม จึงกราบทูลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขอเปลี่ยน นามให้เรียกเสียใหม่ว่า ดงพญาเย็น (สมัยสมเด็จพระยาบรมราชานุภาพ สะกดชื่อ ว่า ดงพระยาไฟ ดงพระยาเย็น ปัจจุบันศัพท์ราชบัณฑิตยสถานใช้ว่า ดงพญาไฟ ดงพญาเย็น) ภูเขาและป่าดงดิบแถบนี้จึงเป็นชื่อใหม่จนถึงปัจจุบันในสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น ช่องทางแห่งการสัญจรไปมาระหว่างภาคอีสานและภาคกลางมีผู้เข้ามาตั้งถิ่นฐาน เป็นหมู่บ้านเล็กๆ ประมาณ 10 หลังคาเรือน ประกอบอาชีพในการทำไร่อยู่บริเวณบ้าน ขนงพระ โดยขึ้นตรงต่อ“ด่านจันทัก” ซึ่งเป็นด่านที่สำคัญของเมืองนครราชสีมาตั้งแต่ ตอนปลายสมัยอยุธยาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นเมื่อทางการมีการสำรวจ หมู่บ้าน ตำบล เพื่อจัดระบบการปกครองหมู่บ้านเล็กๆ แห่งนี้ก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของ หมู่บ้านขนงพระ ตำบลขนงพระ อำเภอจันทัก (ปัจจุบันอำเภอจันทักได้เปลี่ยนชื่อเป็น อำเภอสีคิ้ว) จังหวัดนครราชสีมา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างทางรถไฟสายกรุงเทพ - นครราชสีมาซึ่งเป็นทาง
รถไฟสายแรกของประเทศ เมื่อ พ.ศ. 2434

วันที่ 26 มีนาคม ถือเป็นวันสถาปนาการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยมี
 “พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน”
 ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการ กรมรถไฟหลวงพระองค์แรก

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานพระบรมราชานุมัติให้กระทรวงโยธาธิการว่าจ้าง มิสเตอร์ จี. มูเร แคมป์เบลล์ สร้างทางรถไฟหลวง “สถานีรถไฟนครราชสีมา”
 เป็นสายแรกโดยสร้างผ่านหมู่บ้านเล็กๆจนเป็นตำนานของชื่อ “ปากช่อง”

ที่มาของชื่อ “ปากช่อง”

เมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2434 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพร้อมสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร

เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชพิธีกระทำพระฤกษ์คือการขุดดินเพื่อเริ่มวางรางรถไฟสายกรุงเทพฯ – นครราชสีมา บริเวณพิธีที่อยู่ตรงข้ามวัดเทพศิรินทราวาส พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสในการเริ่มทำทางรถไฟสายนครราชสีมา (2542 : 3783) ความตอนหนึ่งว่า “ เราได้สำนึกแน่ว่า ธรรมดาความเจริญรุ่งเรืองของประชุมนชน ย่อมอาศัยถนนหนทางไปมาหากันเป็นใหญ่เป็นสำคัญ เมื่อมีหนทางคนจะได้ไปมาได้ง่าย ได้ไกลได้เร็วขึ้นเพียงไรก็เป็นกรขยายประชุมนชนให้ไพศาลยิ่งขึ้นเพียงนั้น บรรดาการค้าขายอันเป็นสมบัติของบ้านเมืองก็จะรุ่งเรืองวัฒนาขึ้น เราจึงได้อุตสาหะคิดจะทำทางรถไฟให้สมกับกำลังบ้านเมือง”

การสร้างทางรถไฟในระยะแรกของประเทศไทย

การก่อสร้างทางรถไฟได้ดำเนินการมาเรื่อย ๆ ผ่านพื้นที่ราบไปจนถึงภูเขา ดงพญาไฟซึ่งเป็นดินแดนที่มีไข้ป่าชุกชุม จากข้อเขียนของ พันตรี อีริค ไชเคนฟาเดน เล่าถึงดงพญาไฟไว้ตอนหนึ่งว่า(2542 : 85-86) ... เมื่อคุณผ่านสถานีหมวกเหล็ก ซึ่งเอาชื่อมาจากภูเขาในแถบนี้ลูกหนึ่งที่มีลักษณะเหมือนหมวกเลยเรียกกันว่า หมวกเหล็ก เดียวนี้เรียก หมวกเหล็ก ท่านอาจจะเห็นหลุมฝังศพของนายช่างชาวเดนมาร์ก ซึ่งได้เป็นไข้ป่าตาย ในระหว่างสร้างทางรถไฟที่มี เขาคือ นาย เค แอล ราเบ็ค การสร้างทางรถไฟในสมัยนั้นผู้คนล้มตายเพราะเป็นไข้ป่าเป็นอันมาก แถบนี้มีเทือกเขาปกคลุมไปด้วยต้นไม้หนา ชนิดจนเป็นป่าทึบหรือป่าสูง)จนถึงปี พุทธศักราช 2441 การก่อสร้างได้ดำเนินมาถึง หมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งนี้ การสร้างทางรถไฟจำเป็นต้องระเบิดภูเขาเพื่อตัดเป็นช่องทาง

วางรางเดินรถไฟ เมื่อมีการระเบิดจึงทำให้สภาพภูมิประเทศบริเวณดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป เกิดเป็นช่องทางระหว่างภูเขา ผู้คนทั่วไปจึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า

“บ้านปากช่อง” เพราะเหมือนปากช่องทางเข้าสู่ป่าดงพญาไฟและเส้นทางสู่ที่ราบลุ่มภาคกลางต่อไป

เมื่อมีทางรถไฟผ่านหมู่บ้าน ปากช่อง ซึ่งเป็นทำเลเส้นทางคมนาคมที่สำคัญของประเทศทำให้ชุมชนแห่งนี้มีการเติบโตขึ้นมาเป็นลำดับ ในปีพุทธศักราช 2441 ด่านจันทิกถูกยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเรียกว่า “อำเภอนครจันทิก” และบ้านของพระถูกยกฐานะขึ้นเป็นตำบล บ้านปากช่องจึงขึ้นต่อตำบลของพระอำเภอนครจันทิก ตั้งที่ว่าการอำเภออยู่ที่บ้านจันทิก (ปัจจุบันเป็นอ่างเก็บน้ำลำตะคอง) และได้ย้ายหนีน้าจากการสร้างเขื่อนขึ้นมามีบริเวณบ้านจันทิกใหม่ในปัจจุบันนี้

ในปี พุทธศักราช 2482 ในสมัยพันเอกหลวงอาจศรีศิลป์ (ประพันธ์ รัตนพุทธิ) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เห็นว่าที่ตั้งอำเภอนครจันทิกนั้นมิใช่มาลาเรียชุกชุม ทำให้ผู้มาปฏิบัติราชการป่วยกันมาก จึงให้ย้ายที่ว่าการอำเภอมาตั้งที่บ้านสีคิ้ว และได้เปลี่ยนชื่ออำเภอนครจันทิกเป็นอำเภอสีคิ้ว และได้ยุบตำบลของพระ แล้วให้จันทิกมีฐานะเป็นตำบลแทน บ้านปากช่องจึงได้ขึ้นอยู่กับตำบลจันทิกเรื่อยมา ในระหว่างสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 (สงครามมหาเอเชียบูรพา) มีผู้คนอพยพเข้ามาอยู่ในเขตบ้านปากช่องเป็นจำนวนมาก ต่อมาจึงถูกยกฐานะขึ้นเป็นตำบล ชื่อว่า “ตำบลปากช่อง” เมื่อปี พุทธศักราช 2492

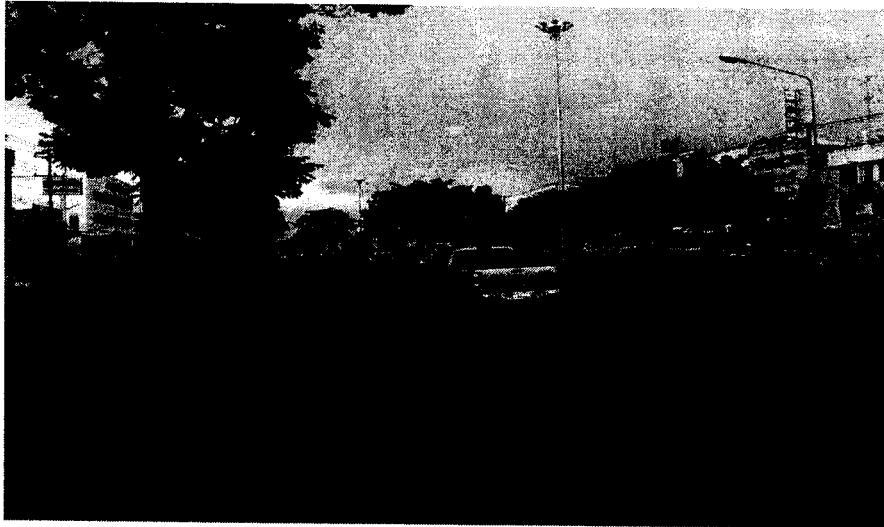
เส้นทางรถไฟต้องสร้างโดยการระเบิดภูเขาเป็นช่องจนเป็นตำนานของชื่อ “ปากช่อง”

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกับการโดยสารรถไฟ

ปากช่องกับถนนมิตรภาพ

ในปีพุทธศักราช 2499 รัฐบาลไทยในสมัยของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการสร้างถนนมิตรภาพ อันเป็นทางหลวงสายสำคัญสายหนึ่งของประเทศ โดยได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งในด้านงบประมาณการก่อสร้าง เทคนิควิชาการในการก่อสร้าง นับเป็นทางหลวงสายแรกที่ก่อสร้างถูกต้องตามแบบมาตรฐานการก่อสร้างทุกขั้นตอน เป็นทางหลวงสายแรกของประเทศไทยที่มีผิวจราจรลาดยางแบบ แอสฟัลติกคอนกรีต (Asphaltic Concrete) ตั้งชื่อว่า “ถนนมิตรภาพ” เปิดทำการเดินรถอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2500 เป็นถนนสายหลักที่จะเดินทางไปสู่ภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแยกจากถนนพหลโยธินที่ชุมทางต่างระดับมิตรภาพ ตำบลปากเพรียว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี เข้าสู่จังหวัดนครราชสีมา ไปสิ้นสุดที่สะพานมิตรภาพ ไทย - ลาว ที่จังหวัดหนองคาย

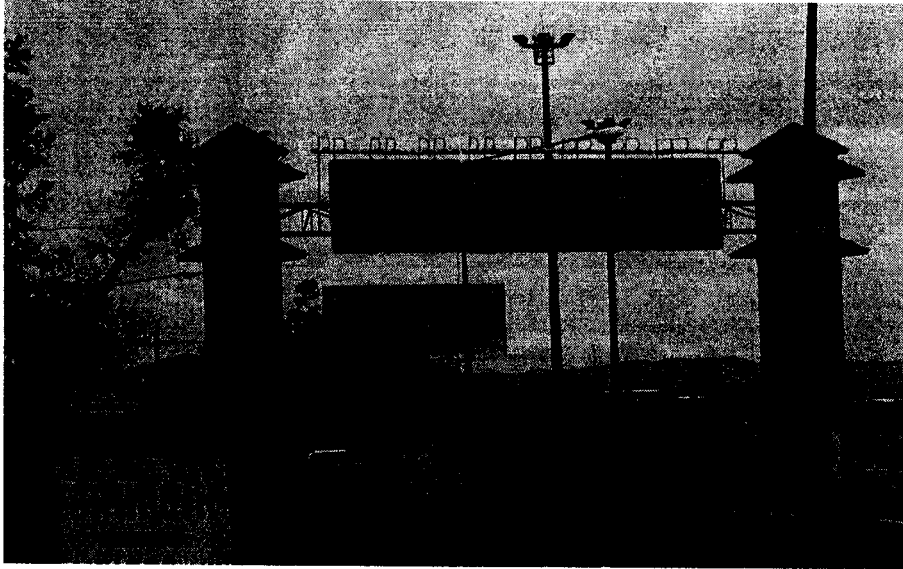

ถนนมิตรภาพในปัจจุบันภายในอำเภอปากช่อง

ในการสร้างถนนมิตรภาพช่วงที่ผ่านอำเภอปากช่อง ได้ตัดผ่านตำบลปากช่องทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็วจนกระทั่งทางราชการได้ยกฐานะจากตำบลปากช่องเป็น “กิ่งอำเภอปากช่อง” เมื่อวันที่ 1 มกราคม พุทธศักราช 2500 มีฐานะเป็นกิ่งอำเภออยู่ประมาณ 6 เดือน จึงได้ยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเรียกว่า “อำเภอปากช่อง” เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พุทธศักราช 2500 โดยมีนายบรรยงค์ สู่พานิช เป็นนายอำเภอคนแรก ตั้งที่ว่าการอำเภออยู่บนถนนหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพช่วงสระบุรี – นครราชสีมา) ในเขตเทศบาลปากช่องซึ่งเป็นที่ตั้งที่ว่าการอำเภอปากช่องในปัจจุบัน ปัจจุบันที่ว่าการอำเภอหลังแรกได้ถูกรื้อสร้างใหม่เป็นอาคาร 3 ชั้น ที่มีความสวยและสง่างามแตกต่างจากที่อื่นที่มีเพียง 2 ชั้น จากการสร้างถนนมิตรภาพตัดผ่านอำเภอปากช่องทำให้อำเภอนี้มีความเจริญอย่างรวดเร็วถนนมิตรภาพเป็นเส้นทางหลักในการเชื่อมระหว่างภาคกลางกับภาคอีสาน(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) โดยผ่านอำเภอปากช่อง จึงมีสมญานามเรียกกันโดยทั่วไปว่า “เป็นประตูสู่ภาคอีสาน”

ในปัจจุบันนี้รัฐบาลได้อนุมัติเงินให้สร้างถนนเลียบเมืองซึ่งเป็นถนนตัดใหม่ แยกจากถนนมิตรภาพเดิมที่ทางเข้าวัดไทยเดิมผดุงธรรม เลียบตลาดปากช่องเพื่อลดความหนาแน่นของการจราจรที่ค่อนข้างติดขัด ไปเชื่อมกับถนนมิตรภาพเดิมที่บริเวณหน้าศูนย์การสุนัขทหาร

ถนนมิตรภาพจึงถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งการพัฒนาและมิตรประเทศอัน
ยั่งยืนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา

เส้นทางเข้าสู่อำเภอปากช่องแยกจากถนนเลียงเมือง

การศึกษาประวัติความเป็นมาของอำเภอปากช่องทำให้ทราบถึงการ
เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมาเป็นลำดับ จากป่าดงดิบที่เต็มไปด้วยสัตว์ร้ายนานาชนิด และเชื้อ
ไข้มาลาเรีย จนทำให้ผู้คนไม่กล้าเดินทางผ่าน กาลเวลาผ่านไปความเจริญก้าวหน้าได้มา
พร้อมกับเส้นทางคมนาคม ทั้งเส้นทางรถไฟและเส้นทางรถยนต์ ชาวปากช่องจึงเกิด
ความภาคภูมิใจกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

กิจกรรมท้ายเรื่อง

คำชี้แจง หลังจากนักเรียนอ่านเรื่อง “ประวัติความเป็นมาของอำเภอปากช่อง” แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

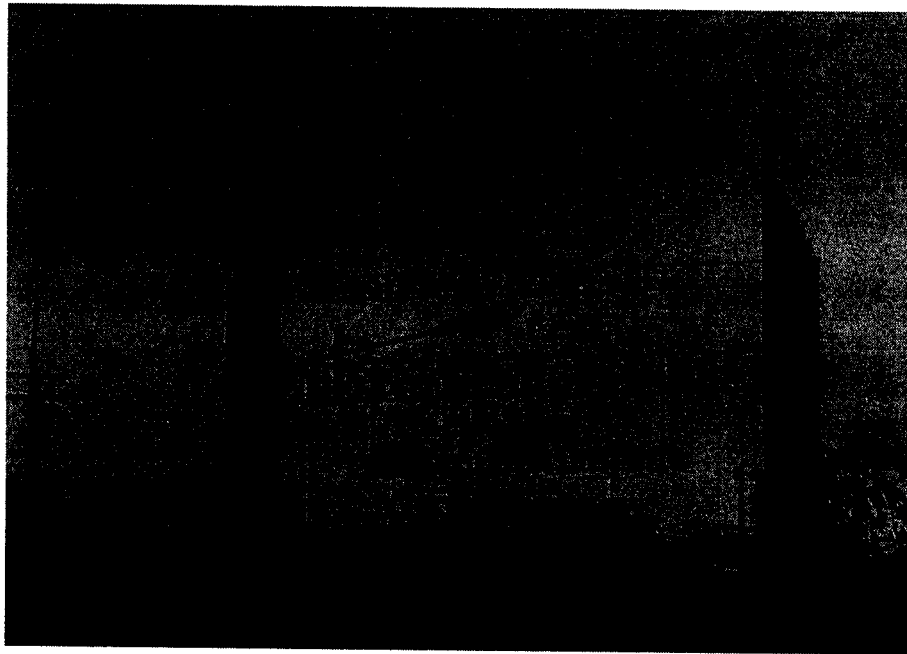
1. ให้นักเรียนเขียนสรุปประวัติความเป็นมาของอำเภอปากช่อง ความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ
2. ให้นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพภูมิประเทศของอำเภอปากช่องในอดีตกับปัจจุบัน
3. “ธรรมดาความเจริญรุ่งเรืองของชุมชน ย่อมอาศัยถนนหนทางไปมาหากันเป็นใหญ่เป็นสำคัญ เมื่อมีหนทางคนจะได้ไปมาได้ง่าย บรรดาการค้าขายอันเป็นสมบัติของบ้านเมืองก็จะรุ่งเรืองวัฒนาขึ้น” จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ.2434)นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับพระราชดำรัสดังกล่าว ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อแสดงความคิดเห็น
4. เมื่อนักเรียนอ่านเรื่อง “ประวัติความเป็นมาของอำเภอปากช่อง” แล้วนักเรียนมีความรู้สึกประทับใจในตอนใด พร้อมทั้งบอกเหตุผล
5. นักเรียนมีความเห็นว่าผู้ที่มีบทบาทและมีส่วนในการพัฒนาอำเภอปากช่องมากที่สุดคือใคร เพราะเหตุใด

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ให้นักเรียนเขียนเรียงความ เรื่อง “ปากช่องในอดีต” เพื่อบอกเล่าความเป็นมาของอำเภอปากช่อง ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการเขียนเรียงความ
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อไปสัมภาษณ์คนรุ่นปู่ย่าตายายหรือผู้สูงอายุภายในชุมชนของนักเรียนเกี่ยวกับปากช่องในอดีต แล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน
3. ให้นักเรียนจัดได้ว่าทีในหัวข้อเรื่อง “รถยนต์ดีกว่ารถไฟ”

ปัจจุบันของปากช่อง

ปากช่องในวันนี้เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนครราชสีมาที่มีความเจริญในด้านต่างๆ ด้วยมีสาเหตุปัจจัยทั้งในด้านการคมนาคมและสภาพทางภูมิศาสตร์ จึงทำให้ประชาชนในอำเภอปากช่องประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย ทำให้มีสภาพเศรษฐกิจที่ดีส่งผลให้การพัฒนาเป็นไปอย่างรวดเร็ว

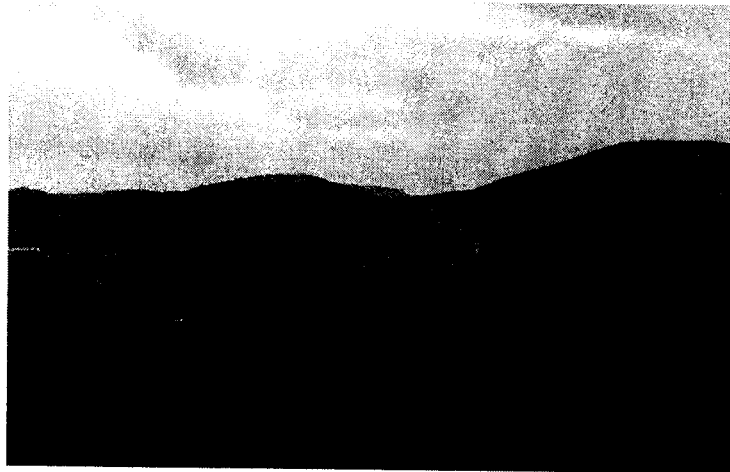
ปากช่องประตูสู่อีสาน

สภาพทางภูมิศาสตร์และลักษณะโดยทั่วไป

อำเภอปากช่องเป็นหนึ่งใน 27 อำเภอของจังหวัดนครราชสีมา อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 170 กิโลเมตรและอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดนครราชสีมา อยู่ห่างจากจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ 85 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 1,825.168 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,040,312.05 ไร่

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จดเขตอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี และเขตอำเภอสี่กิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
ทิศใต้	จดเขตอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก และอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
ทิศตะวันออก	จดอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	จดเขตอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

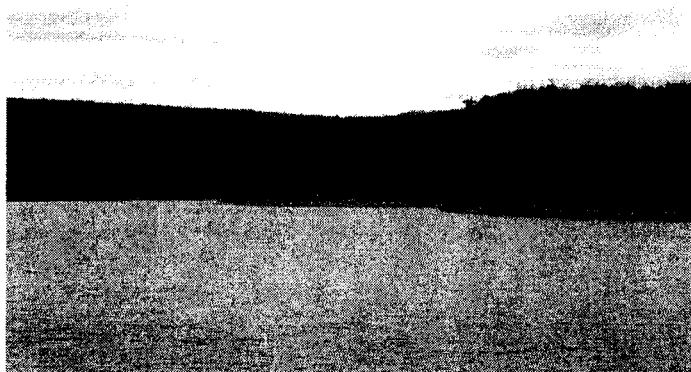

ลักษณะภูมิประเทศของปากช่องที่มีภูเขาล้อมรอบ

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยส่วนใหญ่ของอำเภอปากช่องเป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน ทางตอนใต้และทางตะวันออกเฉียงใต้ของพื้นที่ ความสูงเฉลี่ยประมาณ 800 เมตรจากระดับน้ำทะเล ภูเขาเหล่านี้อยู่ในเขตเทือกเขาแดงพญาเย็น ติดต่อกับเทือกเขา สันกำแพง ภูเขาที่สำคัญได้แก่ เขาปลายคลองกุ่ม เขาลูกช้าง เขาอีค้าง เขาตะกรุด และ เขามีความสูงที่สุดคือ เขาสามยอดซึ่งมีความสูง 1,142 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่ค่อย ๆ ลาดลงไปทางตอนกลางซึ่งเป็นที่ราบเชิงเขาและหุบเขาและลาดเทลง ไปทางตอนเหนือ แม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่ ลำตะคอง ซึ่งมีสาขาที่สำคัญหลายสาย คือ

1. **ห้วยหินลับ** ต้นน้ำเกิดจากเขาช้างหลวง ไหลผ่าน บ้านวังไทร บ้านฝายมอญ มารวมกับลำตะคองในเขตอ่างเก็บน้ำลำตะคอง มีความยาวประมาณ 30 กิโลเมตร
2. **ห้วยขนางพระ** ต้นน้ำเกิดจากเขาสมพิ้งในเขตบ้านหนองสองห้อง ไหลมารวมกับลำตะคองที่บ้านขนางพระเหนือ มีความยาวประมาณ 10 กิโลเมตร
3. **คลองเหนือ** เกิดจากเขาชัยมิด ไหลผ่านบ้านชัยม่วง มารวมกับลำตะคองที่อ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อน มีความยาวประมาณ 15 กิโลเมตร
4. **ห้วยตะคอง** ต้นน้ำเกิดจากเขาสามยอดและเขาลูกช้าง ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ไหลผ่านบ้านท่ามะปรังค์ บ้านหมูสี บ้านบึงเตย บ้านขนางพระ บ้านไร่ บ้านหนองสาหร่าย บ้านชัยม่วง ลงสู่อ่างเก็บน้ำลำตะคอง เรียกว่า ลำตะคอง ไหลผ่านอำเภอสีคิ้ว สูงเนิน และขามทะเลสอ อำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา รวมกับน้ำมูลใน เขตอำเภอจักราชจังหวัดนครราชสีมา ความยาวประมาณ 130 กิโลเมตร

แหล่งเก็บน้ำที่สำคัญเขื่อนลำตะคอง

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอปากช่องเป็นแบบมรสุม เนื่องจากเป็นเขตภูเขาที่มีป่าไม้มาก ๆ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู คือ

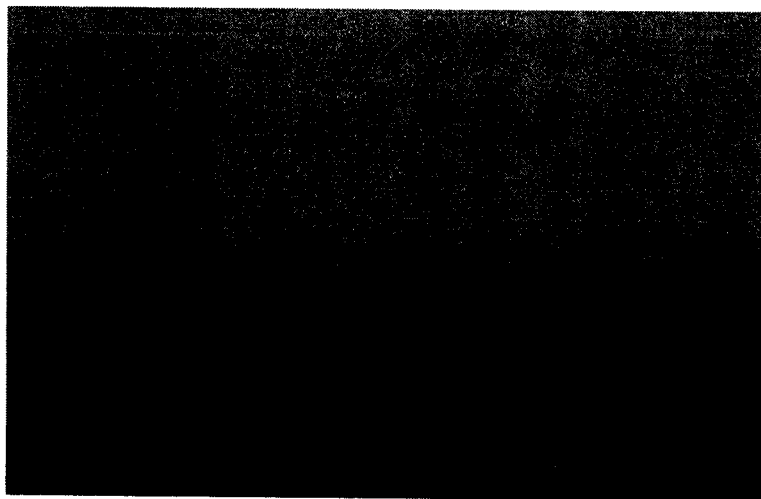
1. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – เดือนตุลาคม ช่วงนี้จะได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

2. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม – เดือนกุมภาพันธ์ แต่อากาศจะหนาวเย็นมากเพียง 2 เดือน คือ ธันวาคมและมกราคม เพราะได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลังลง

จากลักษณะภูมิอากาศของอำเภอปากช่องดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้อำเภอปากช่องเป็นเมืองที่มีอากาศเย็นสบายไม่ร้อนหรือหนาวจนเกินไป ฝนตกต้องตามฤดูกาลไม่แห้งแล้ง มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ส่งผลต่อการประกอบอาชีพและทำให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อาศัย

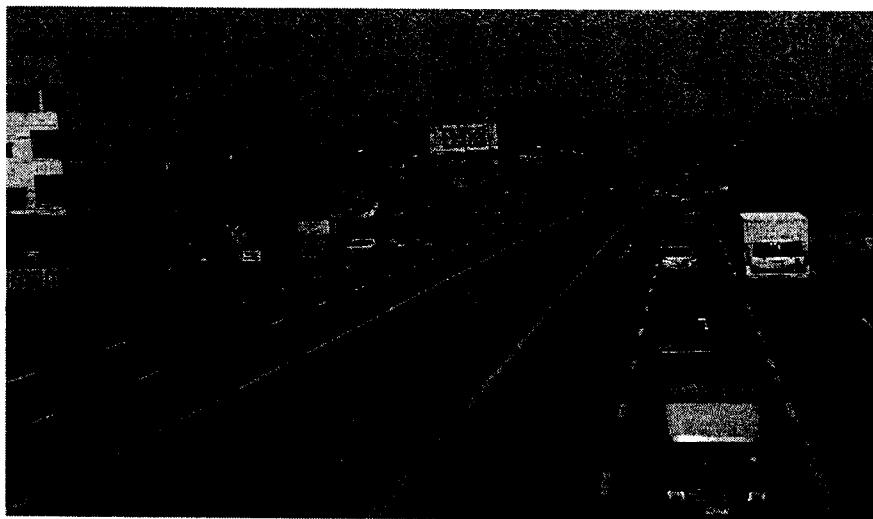
ลักษณะภูมิอากาศยามเช้าของอำเภอปากช่อง

การคมนาคม

อำเภอปากช่องได้รับสมญานามว่า “ประตูสู่อีสาน” ด้วยองค์ประกอบที่สำคัญคือในเรื่องการคมนาคมขนส่งที่สะดวกรวดเร็วในการติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ทั้งในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงภาคเหนือ จึงขอนำเสนอรายละเอียดดังนี้

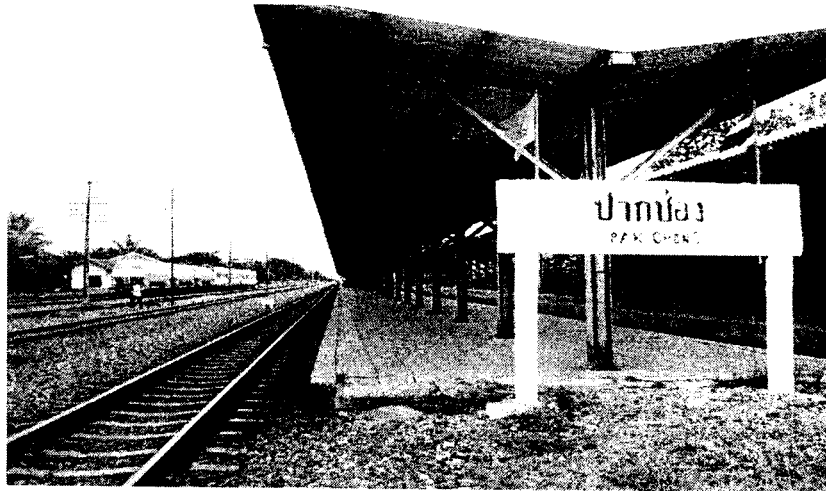
1. ทางรถยนต์ เส้นทางหลักคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 ถนนมิตรภาพ ซึ่งในปัจจุบันได้สร้างช่องทางวิ่งจากเดิม 2 ช่องทาง เป็น 4 - 10 ช่องทาง เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เดินทางได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เส้นทางรถยนต์จะมี

ศูนย์กลางที่สถานีขนส่งซึ่งมี 2 สถานี คือ บขส.เก่า และบขส.ใหม่ มีเส้นทางรถโดยสารที่มาจาก กรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัด นครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดอุบลราชธานี

เส้นทางถนนมิตรภาพสายเลี่ยงเมืองในปัจจุบันได้ขยายเส้นทางออกเป็น 8 ช่องทางเดินรถ เพื่อความสะดวกในการเดินทางสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ทางรถไฟ สถานีรถไฟปากช่องเป็นสถานีที่รถไฟทุกขบวนที่จะเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องผ่าน ดังนั้นจึงมีขบวนรถให้เลือกเดินทางได้ตามความสะดวก เช่น ขบวนรถธรรมดา กรุงเทพฯ - สุรินทร์(เป็นขบวนรถในท้องถิ่นที่จอดตามสถานีตำบลเล็กๆ เช่น สถานีมวกเหล็ก สถานีจันทัก สถานีกลางดง และสถานีซั่มม่วง เป็นต้น) ขบวนรถด่วน กรุงเทพฯ - อุบลราชธานี , กรุงเทพฯ - หนองคาย (เป็นขบวนรถที่จอดเฉพาะสถานีประจำจังหวัดเท่านั้น)

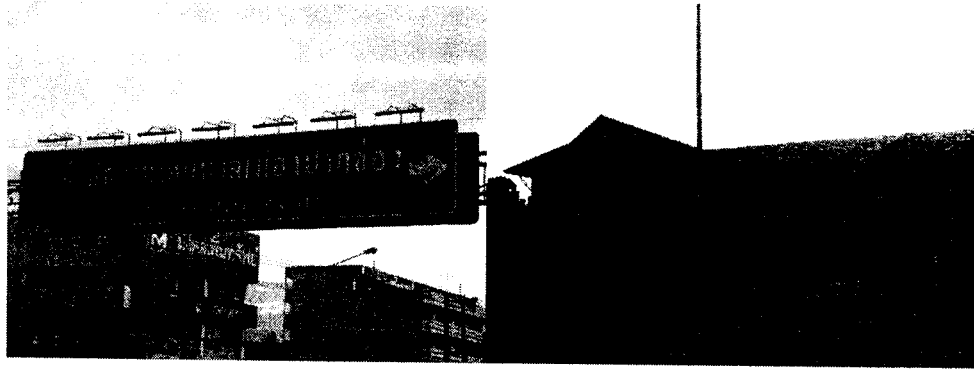
สถานีรถไฟของอำเภอปากช่อง

การปกครองและประชากร

อำเภอปากช่องแบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล 2 แห่ง คือ เทศบาลเมืองปากช่อง และเทศบาลกลางดง องค์การบริหารส่วนตำบล 12 แห่ง คือ ตำบลปากช่องตำบลจันทึก ตำบลชนงพระ ตำบลหนองน้ำแดง ตำบลหนองสาหร่าย ตำบลวังไทร ตำบลคลองม่วง ตำบลวังกระทะ ตำบลหมูสี ตำบลโป่งตาลอง ตำบลกลางดง และตำบลพญาเย็นรวมทั้งสิ้น 208 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้นประมาณ 183,754 คน (ข้อมูลปี พ.ศ. 2550)

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลปากช่องหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น

อาคารสำนักงานเทศบาลเมืองปากช่อง

อาคารที่ว่าการอำเภอปากช่อง

ลักษณะประชากร

เนื่องจากอำเภอปากช่องเดิมเป็นป่าดงดิบ ไม่ใช่แหล่งอารยธรรมดั้งเดิม เหมือนชุมชนอื่นๆ ลักษณะโดยทั่วไปของประชากรจึงแตกต่างกันไป ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มดั้งเดิม เป็นกลุ่มประชากรดั้งเดิมของอำเภอปากช่อง ปัจจุบันดินแดนที่เคยอยู่ได้ถูกโอนไปขึ้นกับอำเภอสีคิ้ว ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกัน และพื้นที่บางส่วนอยู่ใต้น้ำของเขื่อนลำตะคอง ประชากรบางส่วนของกลุ่มนี้ได้อพยพขึ้นมาอยู่ในชุมชนวัดจันทึก ในเขตอำเภอปากช่อง ยังคงเอกลักษณ์ของความเป็นคนโคราชนั่นคือมีนามสกุลที่ลงท้ายด้วยถิ่นที่อยู่อาศัยคือ บ้านจันทึก เช่น โกศจันทึก ไร่จันทึก เที้ยวจันทึก มาจันทึก เป็นต้น

2. กลุ่มผู้อพยพที่เป็นคนไทย เป็นกลุ่มประชากรที่ย้ายถิ่นมาจากจังหวัดทั่วทุกภาคของไทย เช่น ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครสวรรค์

จังหวัดชัยนาทจังหวัดอ่างทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ฯลฯ และจังหวัดในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือแทบทุกจังหวัด ผู้อพยพเหล่านี้จะมาตั้งบ้านเรือนในบริเวณเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันกับผู้ที่มาอยู่ก่อน และเรียกชื่อหมู่บ้านของตนเองตามภูมิลำเนาเดิมที่ได้ อพยพมา เช่น กลุ่มตาคลี กลุ่มสุพรรณ เป็นต้น

3. กลุ่มผู้อพยพชาวจีน เป็นกลุ่มประชากรที่เป็นชาวจีนอพยพ มีตั้งแต่ ชาวจีนรุ่นแรก และทายาทผู้อพยพคนจีน ซึ่งถือว่าเป็นรุ่นที่ 2 หรือบางคนก็อพยพมาจาก เมืองจีนเลยก็มี ประชากรกลุ่มนี้จะตั้งที่ทำมาหากิน โดยมีอาชีพค้าขายอยู่บริเวณตลาด หรือด้านหลังสถานีรถไฟปากช่อง บางส่วนก็อพยพเข้ามาประกอบอาชีพทางการเกษตร และอาชีพอื่นๆ ทำให้เกิดอาชีพหลากหลาย

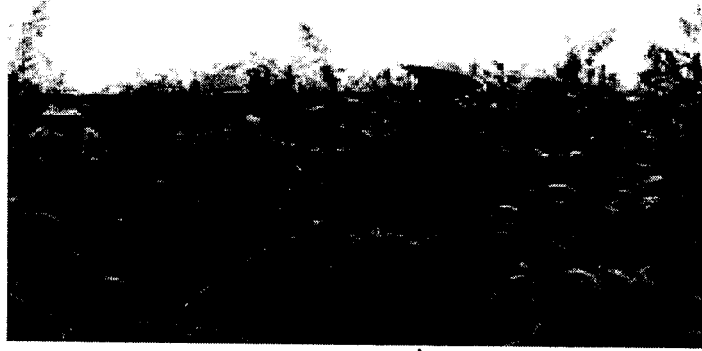
การที่อำเภอปากช่องเป็นอำเภอที่มีกลุ่มประชากรหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น กลุ่มดั้งเดิมหรือกลุ่มอพยพ ก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาบ้านเมือง แต่อย่างใด แต่กลับเป็นผลดีที่ทำให้อำเภอปากช่องได้รับการพัฒนาและเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นเป็นลำดับ นับว่าเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่ทำให้อำเภอปากช่องเป็นเมืองที่น่าอยู่

อาชีพของประชากร

ประชากรโดยส่วนใหญ่ของอำเภอปากช่องประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือ การทำอุตสาหกรรม และการพาณิชย์กรรม ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดดังนี้

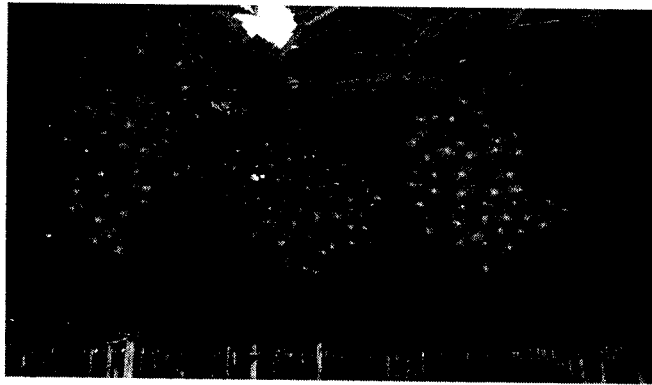
1. การเกษตรกรรม ในที่นี้จะกล่าวถึง พืชไร่ สวนผลไม้ และสวนผัก

1.1 พืชไร่ พืชที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นแหล่ง ผลิตภัณฑ์สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา ข้าวโพดหวานเพื่อการบริโภค (อำเภอปากช่องเป็นที่ตั้งของสถานีวิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ จึงทำให้มีชื่อเสียงในเรื่องของพันธุ์ข้าวโพด) พืชที่ปลูกรองลงมาได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง ข้าว ฝ้าย และถั่ว พื้นที่ปลูกได้แก่ ตำบลโป่งตาลอง ตำบลวังกระทะ ตำบลวังไทร ตำบลคลองม่วง ตำบลขนงพระ ตำบลหนองสาหร่าย และตำบลพญาเย็น

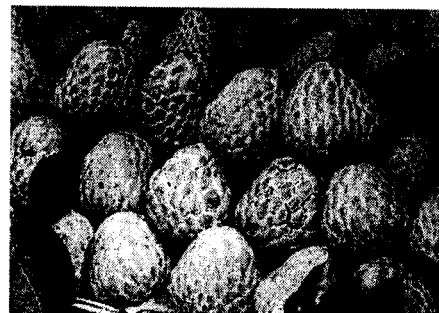

การทำไร่ข้าวโพดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของปากช่อง

1.2 สวนผลไม้ การทำสวนผลไม้เป็นอาชีพที่สำคัญรองลงมาจากพืชไร่ผลไม้ที่มีชื่อเสียงและผลิตได้มากของปากช่อง ได้แก่ น้อยหน่า ขนุน มะละกอมะม่วง กัลย ซึ่งเป็นผลไม้ดั้งเดิมที่ปลูกกันมานาน แต่ในปัจจุบันมีการส่งเสริมให้ปลูกผลไม้ต่างถิ่นที่กำลังเป็นที่นิยม ได้แก่ องุ่น ลิ้นจี่ เงาะ ทุเรียน มะขามหวาน ลำไย แคนตาลูป และเมล่อน เป็นต้น พื้นที่ปลูก ได้แก่ ตำบลพญาเย็น ตำบลชนงพระ ตำบลกลางดง และตำบลหนองสาหร่าย

องุ่นพืชเศรษฐกิจที่กำลังเป็นที่นิยมในปากช่องเป็นที่มาของไวท์ที่มีชื่อ

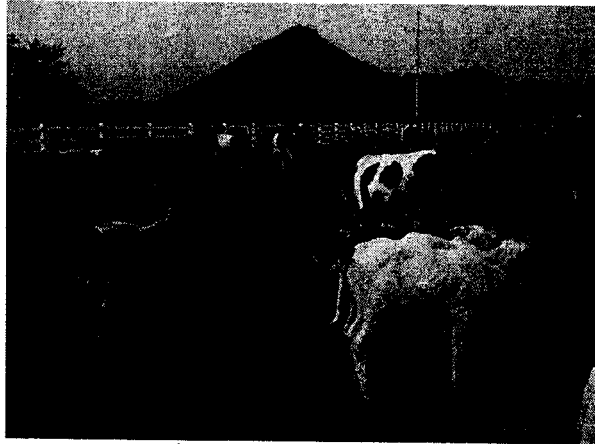
น้อยหน่าและข้าวโพดพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรชาวปากช่อง

1.3 สวนผัก ผักที่นิยมปลูก ได้แก่ แตงกวา มะเขือ ถั่วฝักยาว กวางตุ้งมะเขือเทศ พริก ฯลฯ พื้นที่ปลูกมักจะอยู่บริเวณที่มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์และจะทำการค้ามากกว่าการบริโภคในครัวเรือน บางท้องที่ปลูกเพื่อส่งขายยังต่างประเทศ แหล่งผลิต ได้แก่ ตำบลหนองสาหร่าย ตำบลขนนงพระ ตำบลหมูสี ตำบลวังไทร และตำบลพญาเย็น เป็นต้น

แผงขายผักและผลไม้วัดถนนมิตรภาพเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับชาวปากช่อง

2. การเลี้ยงสัตว์ นอกจากการทำไร่และการทำสวนแล้ว ประชากรในปากช่องยังมีอาชีพที่สำคัญทางการเกษตรอีกอย่างหนึ่ง คือ การเลี้ยงสัตว์ มีการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงสัตว์มากที่สุดในจังหวัดนครราชสีมา (เป็นที่ตั้งของสถานีวิจัยสัตว์ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) สัตว์ที่เลี้ยงมากที่สุด ได้แก่ โคนม โคเนื้อ สุกร และไก่ มีฟาร์มขนาดใหญ่กระจายอยู่ในพื้นที่ในเขตอำเภอปากช่องโดยทั่วไป ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขา ดังนั้นจึงมีอากาศที่เย็นสบาย มีท้องทุ่งที่เป็นแหล่งอาหารสำหรับการเลี้ยงสัตว์ เช่น โคนม มีผลิตภัณฑ์ที่ได้จากน้ำนมจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีฟาร์มเลี้ยงไก่เป็นฟาร์มขนาดใหญ่ระดับประเทศ เช่น ฟาร์มเบทาโก และฟาร์มเซนทาโกร เป็นต้น

การเลี้ยงวัวนมเป็นอาชีพที่ได้รับการส่งเสริมเพราะมีโรงงานผลิตนมสำเร็จรูป

การเลี้ยงไก่ในฟาร์มซึ่งมีหลายแห่งในปากช่อง

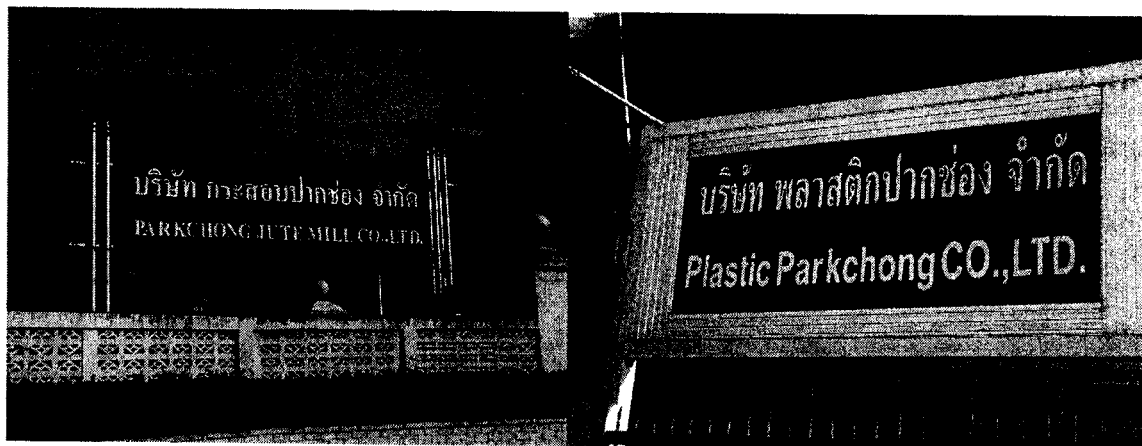

การเลี้ยงหมูซึ่งเป็นที่มาของขุนเชียงหมู

3. การทำอุตสาหกรรม การอุตสาหกรรมในอำเภอปากช่องมีการประกอบกิจกรรมอุตสาหกรรมทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก อุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์นม อุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ อุตสาหกรรมหินอ่อน หินกาบ และโรงโม่หิน โรงงานผลิตปูนขาว โรงงานผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตโครงการลำตะคองแบบสูบกลับ โรงงานผลิตพลาสติก อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมแกะสลักหิน และโรงงานทอกระสอบ เป็นต้น อุตสาหกรรมขนาดใหญ่จะตั้งอยู่ริมถนนมิตรภาพตลอดแนวระยะตั้งแต่บริเวณที่ว่าการอำเภอปากช่องไปจนถึงตำบลกลางดง เป็นผลทำให้ประชากรมีงานทำและมีรายได้จนทำให้อำเภอปากช่องมีสภาพทางเศรษฐกิจที่ดีรองจากอำเภอเมือง ของจังหวัดนครราชสีมา การลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ อย่างหลากหลายดังที่

กล่าวมา ทำให้เกิดการจ้างงานคนในพื้นที่ของอำเภอปากช่องสามารถเลือกทำงานได้หลากหลายตามความถนัดและความสามารถ อัตราผู้ว่างงานจึงน้อย จึงมีผลทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของอำเภอปากช่องอยู่ในสภาพดี

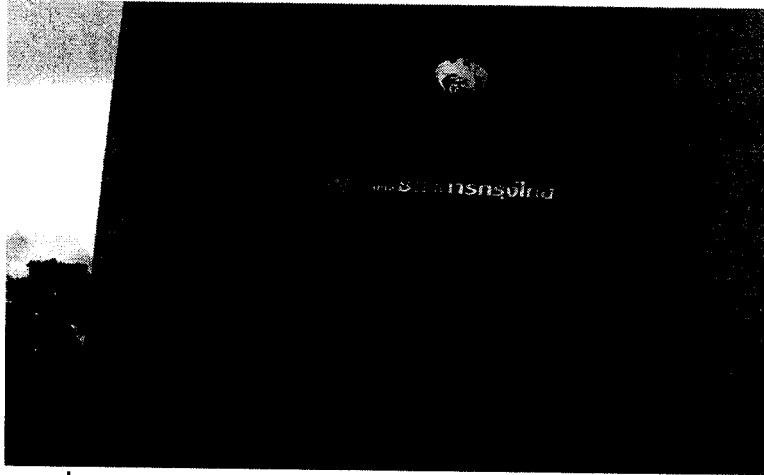

โรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่างๆที่มีอยู่อย่างหนาแน่นในปากช่อง

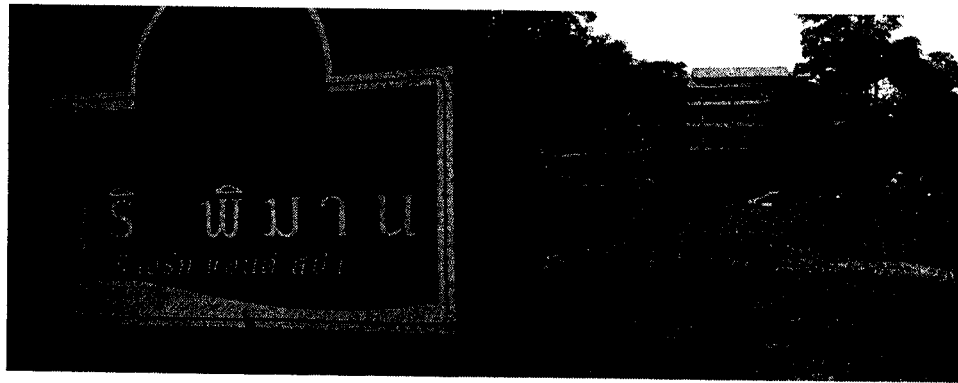
4. การพาณิชย์กรรม อำเภอปากช่องเป็นอำเภอที่มีเศรษฐกิจการเงินและการพาณิชย์ที่ดีมาก แหล่งการค้าที่สำคัญคือตลาดผลไม้ซึ่งตั้งแผงอยู่ริมถนนมิตรภาพทั้งสายเก่าและสายเลี่ยงเมือง ประกอบกับสินค้าอุตสาหกรรมที่ได้ส่งออกจากอำเภอปากช่องที่สำคัญรองจากผลไม้ เช่น น้ำมัน หินอ่อนแคะสลัก เหล้าองุ่น ไวน์องุ่น ตู๊กตาจากเปลือกข้าวโพด กุนเชียง หมูยอ หมูหยอง หมูแผ่น และไส้กรอก ซึ่งสินค้าบางอย่างเป็นสัญลักษณ์ของผู้ที่มาเยือนอำเภอปากช่อง จะต้องซื้อกลับไปเป็นของฝากญาติมิตร ในอำเภอปากช่องมีสาขาของธนาคารพาณิชย์จำนวน 10 ธนาคาร มีบริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างสรรพสินค้า ประมาณ 150 กิจการ ร้านค้าทั่วไปและร้านอาหารประมาณ 450 ร้าน สถานที่พักผ่อนและโรงแรมรีสอร์ทกว่า 120 แห่ง

ปัจจุบันด้านธุรกิจบริการเป็นธุรกิจที่ขยายการลงทุนในอำเภอปากช่องอย่างกว้างขวางและมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ธุรกิจดังกล่าวได้แก่ รีสอร์ท โรงแรม ที่พักท่ามกลางธรรมชาติ และสนามกอล์ฟ ธุรกิจเหล่านี้ได้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวจนเป็นที่กล่าวถึงกันโดยทั่วไป ทำให้อำเภอปากช่องเป็นที่รู้จักกันในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติป่าเขาลำเนาไพร การให้บริการที่เป็นกันเองทันสมัย การเดินทางสะดวก

รวดเร็ว มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย จึงทำให้มีปริมาณนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลวันหยุดติดต่อกันหลายวัน จนมีผลทำให้เกิดการจ้างงานสำหรับประชากรในท้องถิ่น เกิดเป็นรายได้ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นในอีกรูปแบบหนึ่ง

ธนาคารซึ่งเป็นธุรกิจทางการเงินภายในอำเภอปากช่องที่มีมากกว่า 10 แห่ง

ธุรกิจรีสอร์ทโรงแรมที่พักตากอากาศ เป็นธุรกิจบริการที่ทำรายได้ให้กับอำเภอปากช่อง

ด้วยสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมจึงทำให้ประชากรของอำเภอปากช่องประกอบอาชีพที่หลากหลายทั้ง เกษตรกรรม ปศุสัตว์ อุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม ส่งผลให้อำเภอปากช่องมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ปัจจุบันนี้ของอำเภอปากช่องเป็นเมืองที่ทุกคนรู้จักในนาม “ประตูสู่อีสาน” ซึ่งผู้คนจะต้องเดินทางผ่านเพื่อที่จะเข้าไปสู่อีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร ชาวปากช่องจึงมีอุปนิสัยที่เป็นมิตรเต็มใจให้บริการ

กิจกรรมท้ายเรื่อง

คำชี้แจง หลังจากนักเรียนอ่านเรื่อง “ปัจจุบันของอำเภอปากช่อง” แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนมีความเห็นว่าอาชีพใดควรอนุรักษ์และส่งเสริมให้เป็นเอกลักษณ์ของชาวอำเภอปากช่อง เพราะเหตุใด
2. การประกอบอาชีพของชาวอำเภอปากช่องมีความสัมพันธ์อย่างไรกับลักษณะภูมิประเทศ
3. นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้อำเภอปากช่องมีความเจริญอย่างรวดเร็ว จงอธิบาย พร้อมบอกสาเหตุ
4. ให้นักเรียนเปรียบเทียบสภาพทางเศรษฐกิจของอำเภอปากช่องในอดีตกับปัจจุบัน แตกต่างกันอย่างไร จงอธิบาย
5. นักเรียนพบว่าชาวอำเภอปากช่องประกอบอาชีพใดอีกบ้าง ที่นอกเหนือจากในหนังสือให้นักเรียนนำเสนอ พร้อมกับเขียนแผนภาพความคิดเรื่องอาชีพของชาวปากช่องในปัจจุบัน

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อเรื่อง “ปากช่องในวันนี้” ในประเด็นปัจจัยที่ทำให้อำเภอปากช่องมีความเจริญและมีสถานะทางเศรษฐกิจดีกว่าอำเภออื่นๆ ในจังหวัดนครราชสีมา
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อไปสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอาชีพต่างๆ ในชุมชนของนักเรียน ตามความถนัดและความสนใจ
3. ให้นักเรียนทำโครงการเรื่อง “อาชีพของชาวปากช่อง” แล้วนำผลงานมาแสดงในชั้นเรียน

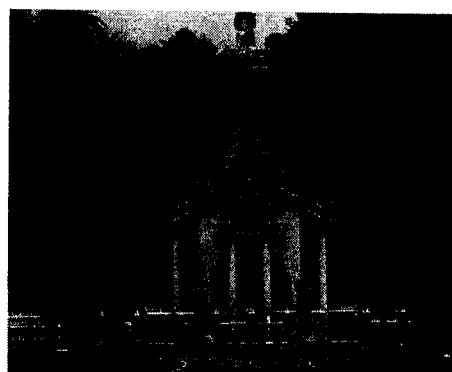
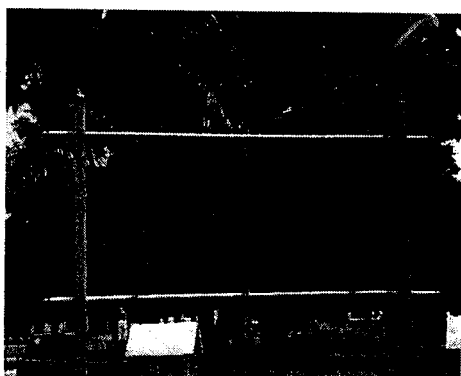
สถานที่สำคัญของปากช่อง

อำเภอปากช่องเป็นอำเภอที่มีขนาดใหญ่และมีความเจริญเป็นอันดับที่สองรองจากอำเภอเมืองของจังหวัดนครราชสีมาด้วยมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์ เช่น ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนและมีที่ราบเชิงเขา อากาศที่เย็นสบาย มีอาณาเขตที่ตั้งที่เหมาะสมซึ่งอยู่ไม่ไกลจากจุดศูนย์กลางของประเทศคือ เมืองหลวงกรุงเทพมหานคร ประกอบกับประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ปัจจัยดังกล่าวจึงทำให้อำเภอปากช่องมีสถานที่สำคัญที่น่าศึกษาหลายแห่ง ในที่นี้จะขอกกล่าวถึง สถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา สถานีวิจัย เขื่อนลำตะคอง โรงไฟฟ้าพลังน้ำลำตะคอง ศูนย์สารสนเทศ ผลิตผล สวนท้าวสุรนารี และศูนย์การสุนัขทหาร โดยขอนำเสนอรายละเอียดดังนี้

1. สถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา

วัดเป็นสถานที่สำคัญสำหรับพุทธศาสนิกชน ประชาชนโดยส่วนใหญ่ของอำเภอปากช่องนับถือศาสนาพุทธ ดังนั้นวัดจึงเป็นศูนย์รวมใจ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ที่ฝึกปฏิบัติธรรม สำหรับอำเภอปากช่องมีวัดและสถานปฏิบัติธรรมที่มีชื่อเสียงมีความสำคัญและน่าสนใจหลายแห่ง ในที่นี้จะขอกกล่าวถึง วัดวชิราลงกรณวรารามวรวิหาร วัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม วัดถ้ำไทรรัตน์ ศูนย์การศึกษาพระปริยัติธรรม วัดไตรมิตรวิทยาราม (เขาแม่ชี) และสำนักปฏิบัติแสงธรรมส่องชีวิต ขอนำเสนอรายละเอียดดังนี้

1.1 วัดวชิราลงกรณวรารามวรวิหาร

วัดวชิราลงกรณวรารามวรวิหาร

ประวัติความเป็นมา

วัดนี้เป็นวัดซึ่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณสยามมกุฎราชกุมารได้พระราชทานพระนามและทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์พระโบสถ์ เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2506 นางทิพย์ นิยมเหตุ ได้อุทิศที่ดินจำนวน 112 ไร่ ให้เป็นที่สร้างวัดถวายแก่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เมื่อปี พ.ศ.2505 ต่อมาหลวงพ่อโชติหรือพระเทพสุทธาจารย์เจ้าอาวาส ได้ใช้ปัจจัยของท่านซื้อที่ดินขยายวัดไปทางใต้อีกประมาณ 100 ไร่ เพื่อสร้างสำนักวิปัสสนาหนองน้ำแดง และสำนักวิปัสสนาถ้ำราชสุทธาจารย์ ในปีพ.ศ.2508 ได้มีการแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานจัดสร้างวัดวชิราลงกรณวรารามวรวิหาร โดยมี ฯพณฯ นายพจน์ สารสิน เป็นประธานกรรมการ เมื่อ 26 ธันวาคม 2515 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองในพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2515 ที่ตั้ง อยู่ในหมู่บ้านหนองน้ำแดง ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่องจังหวัดนครราชสีมา

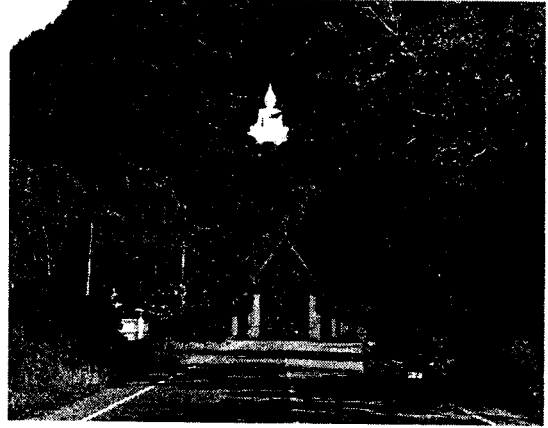
การเดินทางจากตัวเมืองนครราชสีมาไปตามทางหลวงหมายเลข2(ถนนมิตรภาพ) ผ่านตัวอำเภอปากช่อง ถึงหลักกิโลเมตรที่ 159-160 เป็นระยะทางจากตัวเมืองนครราชสีมาประมาณ 96 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าไปอีกประมาณ1.5 กิโลเมตร

วัดนี้เป็นพระอารามหลวง มีมณฑปทำด้วยหินอ่อน ภายในมีรอยพระพุทธบาทจำลอง ซึ่งแกะสลักจากหินบนเขาอันเป็นที่ตั้งของมณฑปนั่นเอง โดยลอกแบบมาจากรอยพระพุทธบาทที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกรุงเทพฯ ฝาผนังด้านในทั้ง 4 ด้านเป็นภาพสีเกี่ยวกับสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนา คือ เมืองกุสินารา เมืองลุมพินี เมืองสารนาถ และเมืองพุทธคยา องค์พระประธานในพระอุโบสถเป็นพระพุทธรูปประยุกต์สามมัย ออกแบบโดยฝีพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ภายในด้านหลังเป็นสถานที่รมรื่นและสงบ อันเป็นที่ตั้งพระตำหนักของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณสยามมกุฎราชกุมาร

1.2 วัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม

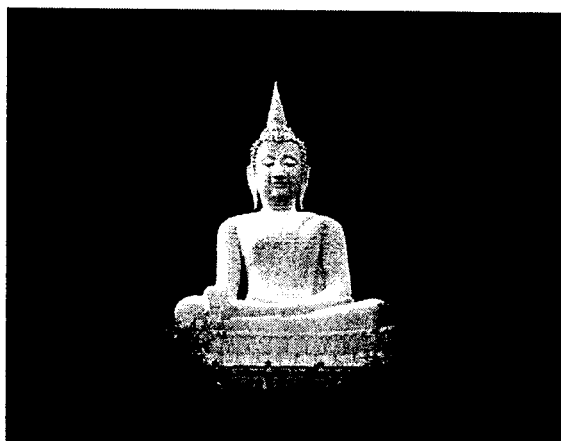
วัดพัฒนาตัวอย่างปี 2545

ทางเข้าวัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม

ประวัติความเป็นมา

พลเอกพงษ์ ปุณกันต์ เป็นผู้บริจาคเงินสร้างวัดนี้เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ หลวงปู่ลี ซึ่งมรณภาพแล้ว พระพุทธรูปประจำวัดนี้คือ พระพุทธสกตสีมามงคล หรือ หลวงพ่อขาว หรือหลวงพ่อใหญ่ เป็นพระพุทธรูปที่หล่อด้วยคอนกรีตองค์ใหญ่ที่สุดใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย พลเอกพงษ์ ปุณกันต์ ได้รับพระบรมราชานุญาต จาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันให้นำแบบพระ ภ.ป.ร. มาขยายส่วนสร้างขึ้น มีนายช่างก่อสร้างจากกรมศิลปากร สร้างเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2510 เสร็จเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ.2512 เป็นวัดอยู่เชิงภูเขาสี่เสียด้า มีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่สุดใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประดิษฐานอยู่บนภูเขามองเห็นได้ในระยะทางหลายกิโลเมตร จากทางหลวงหมายเลข 2 ภายในบริเวณวัดร่มรื่น ภูมิประเทศรอบนอกวัดสวยงามเป็น ธรรมชาติ เป็นสถานที่ประกอบศาสนกิจทางด้านวิปัสสนา และเป็นที่สักการะของ ประชาชน

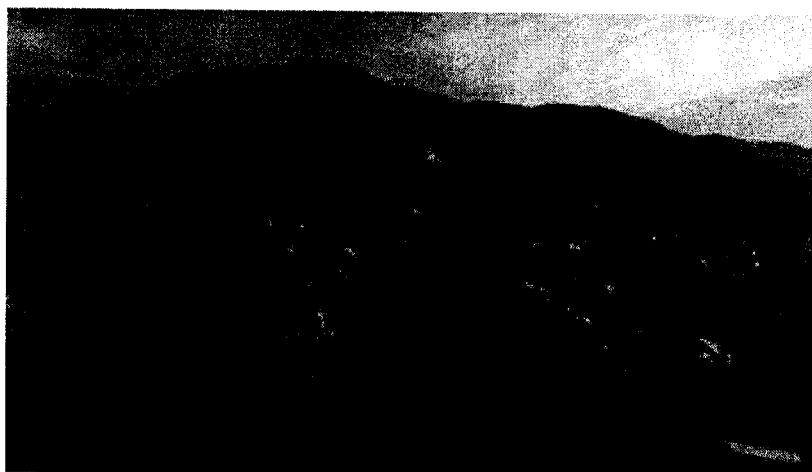
พระพุทธสกุลสีมามงคล (หลวงพ่อขาว)

วัดนี้อยู่ในหมู่บ้านกลางดง ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา เป็นโบราณสถานศาสนสถาน ที่มีความงามตามธรรมชาติ เป็นวัดที่มี ชื่อเสียงของอำเภอปากช่อง เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างประจำปี 2545 อยู่ที่เชิงเขาสี่เสียด้าเหนือขึ้นไปบนเขามีพระพุทธรูปนั่งองค์ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีขนาดหน้าตักกว้าง 27.25 เมตร สูง 45 เมตร พุทธลักษณะงามมาก ตอนกลางของพื้นที่วัดมีลานยกระดับลักษณะโค้งเป็นเขตพุทธาวาส ถัดไปมีบันไดกว้างเป็นทางขึ้นเขาระดับหนึ่งแล้ว จึงแยกเป็นบันได 2 ทาง มีลักษณะโค้งเว้าเป็นรูปใบโพธิ์ โดยแยกเป็นทางขึ้นและทางลง ลัดเลาะไปตามไหล่เขาสู่พระพุทธรูปองค์ใหญ่บนเขา ถนนเข้าสู่วัดเป็นถนนตัดเข้าบริเวณตอนกลางของพื้นที่วัดซึ่งมีลานยกระดับจากถนนทางเข้า ด้านขวามือเป็นลานจอดรถมีบริเวณกว้าง ส่วนด้านซ้ายมือเป็นเขตสังฆาวาส โดยมีกุฏิของเจ้าอาวาสอยู่หลังแรกใกล้กับลานยกระดับ บริเวณรอบนอกวัดยังมีลักษณะเป็นธรรมชาติ คือ มีทั้งไร่ ทุ่งนา ป่าไม้และภูเขา ไร่ส่วนใหญ่เป็นไร่น้อยหน้า นอกนั้นเป็นไร่ข้าวโพด ลำไย และพืชผักเมืองหนาว ฯลฯ ระหว่างทางเข้าวัดด้านหน้าจากวัดประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นฟาร์มเลี้ยงไก่ และติดกับปากทางเข้าวัด ด้านหนึ่งเป็นตลาดผลไม้กลางดง

การเดินทางมายังวัดมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก ถ้ามาจากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) จนถึงหลักกิโลเมตรที่ 150 แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 2220 อีกประมาณ 2 กิโลเมตรก็จะถึงวัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม

สภาพภูมิประเทศรอบๆวัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม

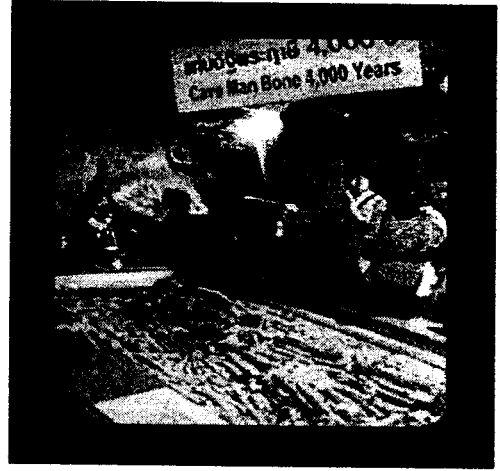
1.3 วัดถ้ำไตรรัตน์

วัดถ้ำไตรรัตน์ตั้งอยู่ที่ถนนมิตรภาพ กิโลเมตรที่ 161 ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา หรือมีชื่อเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ถ้ำแก้วสารพัดนึก” เป็นวัดที่ภายในจะมีถ้ำที่มีหินงอกหินย้อย ที่มีลักษณะทางธรรมชาติที่สวยงาม ก่อให้เกิดเป็นหินรูปร่างต่างๆ ชาวปากช่องถือว่าเป็นถ้ำที่ศักดิ์สิทธิ์ เพราะในอดีตเคยเป็นที่พำนักของเกจิอาจารย์หลายท่าน เช่น หลวงปู่ดุลย์ อตุโลหลวงปู่โชติ คุณสัมปันโน และหลวงปู่เพิ่ม บารมี คั่นพบเมื่อปี พ.ศ. 2513 และทางวัดได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยได้แบ่งส่วนต่างๆ ภายในถ้ำออกเป็น 5 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

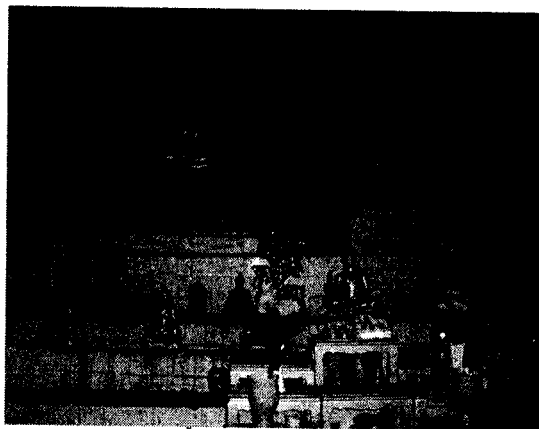

วัดถ้ำไตรรัตน์

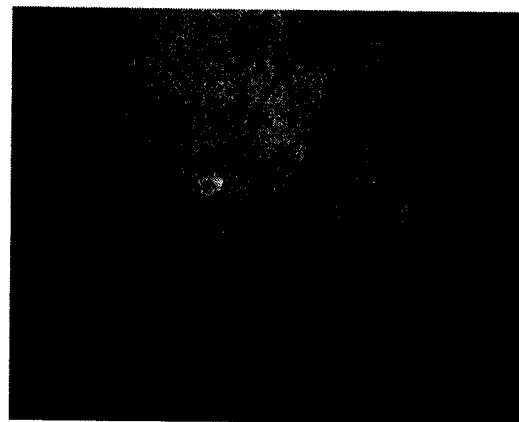

แท่นอิฐพระฤๅษี 4,000 ปี

1) ถ้ำแก้วสารพัดนึก ถ้ำแก้วสารพัดนึกนี้ เป็นทางเดินเข้าถ้ำช่วงแรก ภายในถ้ำแห่งนี้เป็นที่ประดิษฐานพระเจดีย์ทองคำทางวัดได้เรียนเชิญท่านผู้ว่าราชการ จังหวัดนครราชสีมามาเป็นประธานในพิธีเปิดและนิมนต์หลวงพ่อบัณฑิต บารมี เกจิอาจารย์ ของชาวปากช่อง ประธานฝ่ายสงฆ์อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ ที่ได้รับพระราชทานจาก สมเด็จพระสังฆราช ขึ้นประดิษฐานที่ยอดพระเจดีย์ทองคำ ภายในถ้ำจะพบหินงอก หินย้อย มีรูปร่างต่าง ๆ ซึ่งทางวัดจะกำหนดให้เรียกชื่อตามลักษณะรูปร่างที่พบเห็น เช่น ถ้ำเพชร ผาแผ่นที่ บ่อมังกรบิน และภาพวาดบนหินรูปปลาทอง และได้มีการสันนิษฐาน ว่าบริเวณนี้เคยเป็นทะเลมาก่อน เนื่องจากจะพบซากฟอสซิลของหอยที่ฝังอยู่ในหิน

ถ้ำพระพุทธรูป

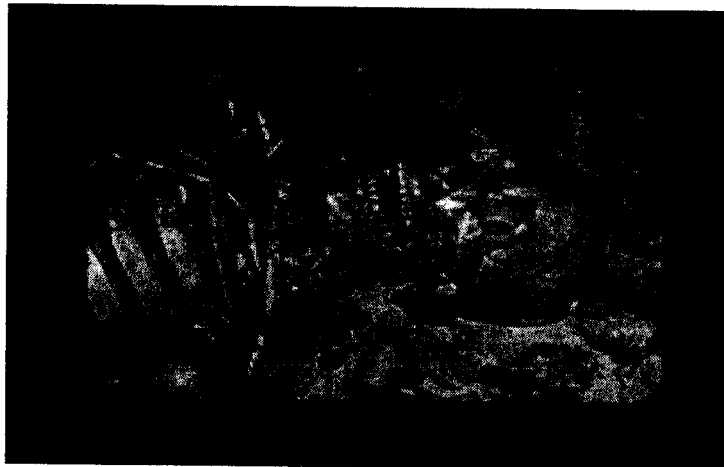

ซากฟอสซิลหอย

2) **ถ้ำพระพุทธ** ภายในถ้ำพระพุทธเป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปปางต่างๆ เป็นจำนวนมาก เป็นสถานที่มหามงคลอันศักดิ์สิทธิ์ สำหรับผู้ที่ผ่านเข้ามาเพื่อทำบุญใส่บาตรพระประจำวันเกิดของตนเองเพื่อความป็นสิริมงคล ต่อจากจุดนี้ก็จะพบกับ ชุ่มเห็ดหินล้านปีน้ำใส และถ้ำจิตรกร เป็นปฏิมากรรมทางธรรมชาติที่เป็นมรดกแห่งกาลเวลาที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ไว้อย่างงดงาม

ภายในบริเวณถ้ำเพชร

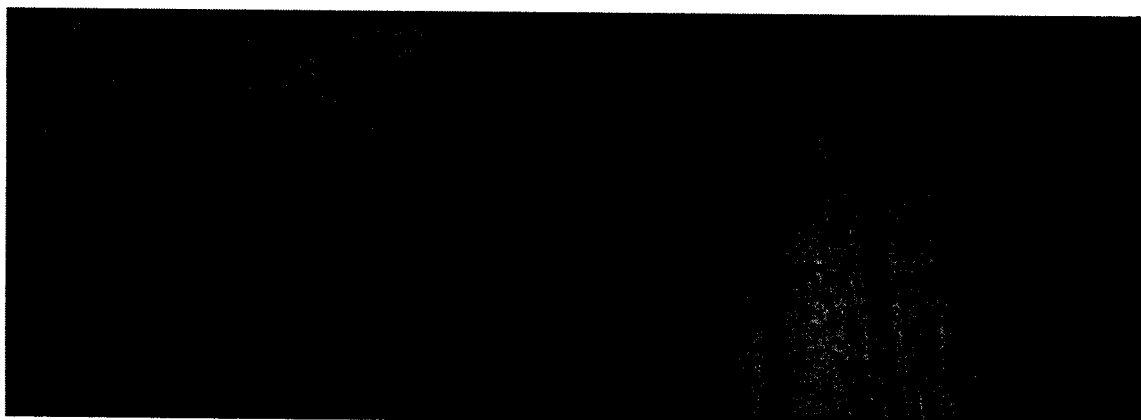

โครงการถ้ำพระฤๅษี

3) **โครงการถ้ำพระฤๅษี** โครงการถ้ำพระฤๅษีซึ่งมีอายุประมาณ 4,000 ปี (ผ่านการตรวจสอบโดยกรมศิลปากร) บริเวณนี้เป็นลานหินมีแท่นหินรอบๆ บริเวณเรียกว่า ผาขั้วโลกเหนือ บริเวณนี้จะมีลักษณะคล้ายๆภูเขา น้ำแข็งและมีอากาศสดชื่นเย็น

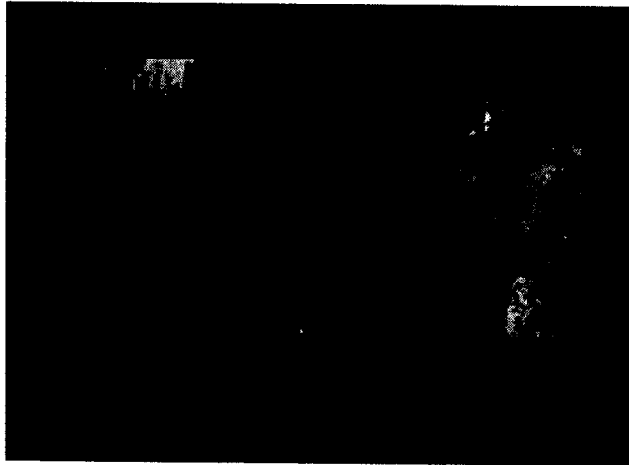
สบาย เพราะมีช่องระบายอากาศสู่ยอดเขา เมื่อเดินต่อมาก็จะพบกับเตียงนอนพระฤาษี และเก้าอี้พระฤาษี คนโบราณเล่าสืบต่อกันมาว่า บริเวณนี้เป็นที่บำเพ็ญภาวนาของพระฤาษี ถ้าใครได้นอนลงบนเตียงนอนนี้จะทำให้อายุยืน ไม่มีโรค ไม่มีภัย รอบๆ บริเวณแห่งนี้จะเป็นจุดชมวิวซึ่งจะพบกับความสวยงามของป่าหินงามภายในถ้ำ ที่เรียกว่า คุณหญิงเมืองไทย ซึ่งเป็นสถานที่ที่ใช้ถ่ายทำภาพยนตร์มากกว่า 40 เรื่อง เช่น ทองภาค 4 อังกฤษ, The Beach และเหล็กไหล เป็นต้น

4) **ประตุมังกร** ประตุมังกรเป็นส่วนทางเดินสุดท้ายเพื่อออกสู่ประตูถ้ำ หินงอก หินย้อย ที่สวยงามเหล่านี้ มีลักษณะคล้ายมังกรบินตัวใหญ่ที่เฝ้าอยู่หน้าสะพานสวรรค์ บริเวณดังกล่าวจะพบกับหินที่มีลักษณะ คล้ายสิ่งต่างๆ และตั้งชื่อเรียกตามรูปร่างที่พบเห็น เช่น ไข่มังกร ดอกบัวหิน และโพรงพญานาค

ลักษณะหินงอก หินย้อยที่งดงามภายในถ้ำ

5) **พิพิธภัณฑ์หินและโรงภาพยนตร์ถ้ำ** บริเวณนี้เป็นส่วนที่ทางวัดได้พัฒนาจัดสร้างเป็น พิพิธภัณฑ์หินชนิดต่างๆ และยังสามารถจัดทำเป็นโรงภาพยนตร์ถ้ำเป็นโรงหนังธรรมแห่งแรกและแห่งเดียวในโลก ทางขึ้นถ้ำค่อนข้างสูงและชัน ภายในมีบ่อน้ำมนต์พระฤาษี ที่เชื่อว่ารักษาโรคภัยไข้เจ็บได้

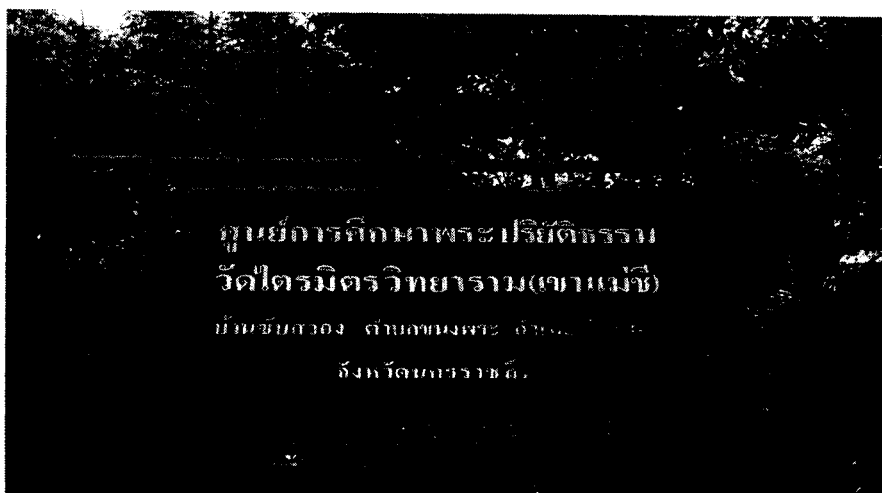

โรงภาพยนตร์ภายในถ้ำ

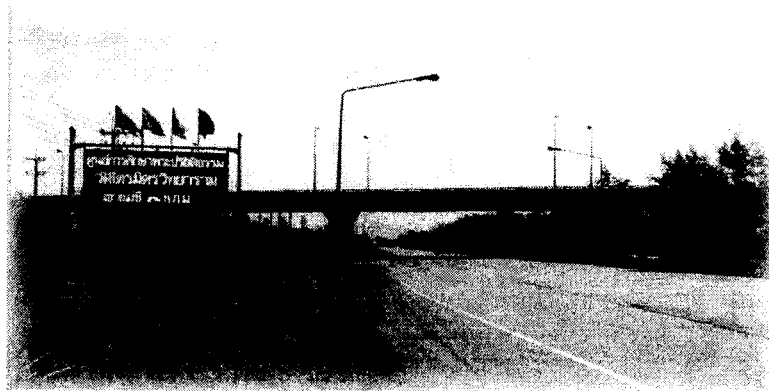
ส่วนบริเวณภายนอกถ้ำก็จะพบกับความร่มรื่นของต้นไม้ป่านานาชนิดที่ทางวัดได้อนุรักษ์ไว้ภายในบริเวณวัดมีศาลาการเปรียญหลังใหญ่ซึ่งใช้สำหรับการปฏิบัติธรรม สำหรับหน่วยงานที่ต้องการมาฝึกพัฒนาจิตก็สามารถติดต่อทางวัดได้และทางวัดยังมีคณะพระอาจารย์นำฝึกปฏิบัติ และในบริเวณเดียวกันยังมีอุโบสถที่สวยงาม ไว้ประกอบสังฆกรรมในทางพระธรรมวินัยแก่กุลบุตรผู้ต้องการอุปสมบท

ทางวัดเปิดบริการให้กับนักท่องเที่ยวตั้งแต่เวลา 8.00 น. – 18.00 น. ของทุกวัน โดยมีมัคคุเทศก์น้อยซึ่งเป็นนักเรียนในหมู่บ้านโดยผ่านการอบรม และพาเดินชมถ้ำพร้อมทั้งอธิบายประวัติความเป็นมาของถ้ำ

1.4 ศูนย์การศึกษาพระปริยัติธรรม วัดไตรมิตรวิทยาราม (เขาแม่จี่)

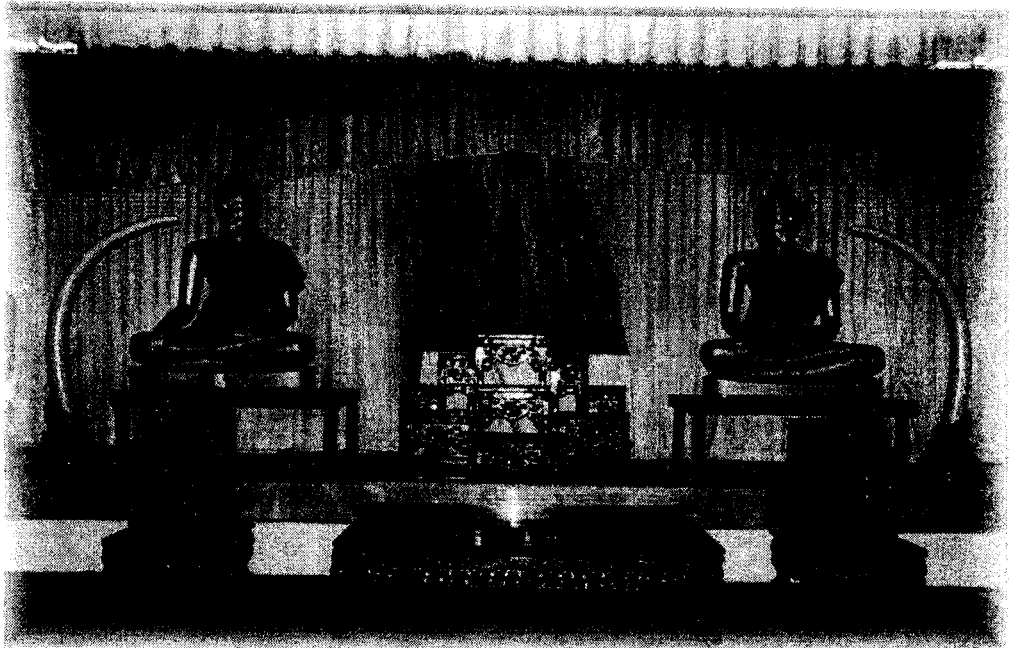
ศูนย์นี้เป็นสาขาการศึกษาพระปริยัติธรรมของวัดไตรมิตรวิทยาราม เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่เลขที่ 299 บ้านจับสวอง หมู่ที่ 6 ตำบลชนง พระ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา นิยมเรียกกันว่า วัดเขาแม่ชี เดิมเป็นที่ดินของ นางละอ่อน ศิริวรรณ ซึ่งมีจิตศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาจึงถวายให้กับวัด เพื่อจัดตั้งเป็น ศูนย์การศึกษาพระปริยัติธรรม สำหรับพระภิกษุ-สามเณรที่ค้อยโอกาสทางการศึกษา โดย มุ่งการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรม ได้แก่ นักธรรมตรี นักธรรมโท และ นักธรรมเอก แผนกบาลี ได้แก่ ชั้นบาลี ไวยากรณ์ ชั้นประโยค ป.ธ. 1-2 และชั้น ประโยค ป.ธ. 3 เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในชั้นประโยคที่สูงขึ้นที่ศูนย์ใหญ่คือที่วัด ไตรมิตรวิทยาราม กรุงเทพมหานคร

ป้ายทางเข้าสู่ศูนย์การศึกษาพระปริยัติธรรม วัดไตรมิตรวิทยาราม (เขาแม่ชี)

น้ำตกธารทอง อยู่ด้านล่างติดเชิงเขาแม่ชี ด้านทิศตะวันออก ซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติไหลตลอดปี สำหรับหล่อเลี้ยงต้นไม้ เป็นอีกมุมหนึ่งที่น่าสนใจของแจกผู้มาเยือนเขาแม่ชี

ศาลาทำวัตรสวดมนต์ เป็นสถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปประจำศูนย์ คือ พระพุทธรูปสุโขทัย ไตรมิตร และพระพุทธรูปอุทอง

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและบาลี อันเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้แก่ภิกษุสามเณร

พระภิกษุและสามเณรกำลังศึกษาพระปริยัติธรรม

1.5 สำนักปฏิบัติแสงธรรมส่องชีวิต

สำนักปฏิบัติแสงธรรมส่องชีวิตตั้งอยู่ที่บ้านหนองตาแก้ว อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นวัดสาขาของสำนักปฏิบัติแสงธรรมส่องชีวิต สี่แยกหินกอง ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยมีพระครูปลัดธรรมนิตวิวัฒน์ (พระอาจารย์สมชาติ ธรรมโชโต) ประธานสงฆ์ เป็นสำนักปฏิบัติธรรมในอำเภอปากช่องที่มีผู้นิยมมาเข้าปฏิบัติธรรม

ประวัติและความเป็นมา

พ.ศ.2546 พระอาจารย์สมชาติ มีความประสงค์ที่จะหาสถานที่ปฏิบัติธรรม อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากสำนักฯ ที่จังหวัดสระบุรีมากนัก เพื่อสะดวกในการ เดินทาง จนกระทั่งเมื่อปลายปี พ.ศ.2546 คุณวิชัย วนวิทย์ ผู้บริหารในเครือบริษัท ฮาตาริ กรุ๊ป ผู้มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาและในปฏิปทาข้อวัตรอันเคร่งครัดของ พระอาจารย์สมชาติ ทุมโชโต จึงได้จัดซื้อที่ดินถวายเป็นจำนวน 100 กว่าไร่ ณ บริเวณบ้าน หนองตาแก้ว ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อจัดตั้งเป็นสำนัก ปฏิบัติแสงธรรมส่องชีวิต (สาขาปากช่อง)

พ.ศ.2547 ได้เริ่มก่อสร้าง กุฏิพระสงฆ์ กุฏิกรรมฐาน ศาลาปฏิบัติธรรม โรงทาน โรงครัว ห้องน้ำ ปลูกต้นไม้ และตกแต่งสถานที่ ทั้งนี้ ได้อาราธนาสมเด็จพระญาณ วโรดม (ประยูร สุนตงกุโร) เจ้าอาวาสวัดเทพศิรินทราวาส แขวงวัดเทพศิรินทร์ เขตป้อม ปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ และสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (ประจวบ กนฺตจาโร) เจ้าอาวาสวัด มกุฏกษัตริยาราม แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพฯ เป็นองค์ประธานเปิดแพรคลุมป้ายศาลาปฏิบัติธรรม ณ สำนักปฏิบัติธรรมแสงธรรมส่องชีวิต (สาขาปากช่อง) เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549

สำนักปฏิบัติแสงธรรมส่องชีวิต (สาขาปากช่อง) เป็นสถานที่จัดฝึกอบรม และปฏิบัติธรรมของพุทธศาสนิกชนทั่วไป โดยเฉพาะจัดอบรมปฏิบัติธรรมแก่เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา คณาจารย์ จากสถาบันการศึกษาต่างๆ ข้าราชการตำรวจ ทหาร และข้าราชการฝ่ายปกครอง เช่น โครงการพัฒนาจิตเพื่อสันติสุข ฯลฯ ทั้งนี้ โดยมีพระ อาจารย์สมชาติ และพระลูกศิษย์เป็นผู้ให้การอบรมแก่ผู้เข้าปฏิบัติธรรม

อาคารสำนักปฏิบัติแสงธรรมส่องชีวิต

2. สถานีวิจัย

ปัจจุบันการวิจัยได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมากเพราะการวิจัยเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการศึกษาค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ ด้วยวิธีการที่เป็นระบบ แล้วนำความรู้ที่ได้นั้นมาเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ประชากรโดยส่วนใหญ่ของอำเภอปากช่องประกอบอาชีพทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการปลูกพืชไร่ พืชสวน และผักชนิดต่างๆ การเลี้ยงสัตว์ที่มีทั้ง โค กระบือ สุกร และไก่ เป็นต้น

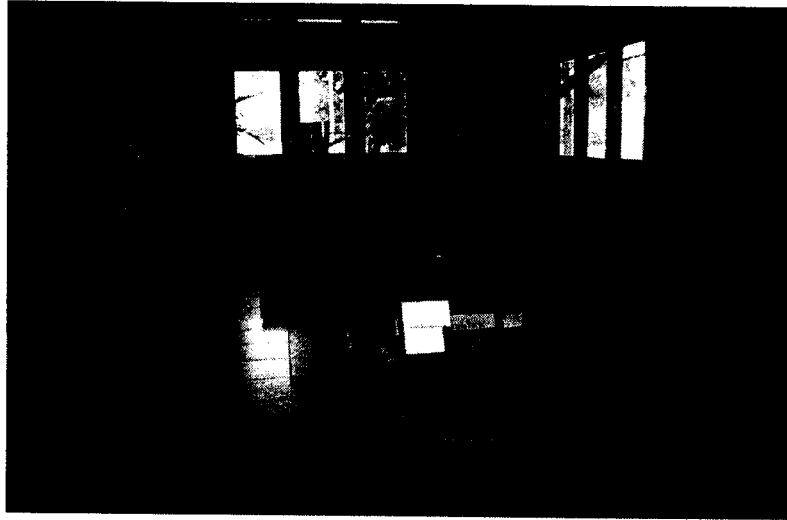
หน่วยงานราชการที่เป็นทั้งสถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงได้จัดตั้งสถาบันวิจัยย่อยขึ้นภายในอำเภอปากช่อง เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ และประชาชนผู้สนใจทั่วไป โดยจะขอเสนอสถานีวิจัย 3 แห่ง คือ สถานีวิจัยลำตะคอง สถานีวิจัยปากช่อง และสถานีวิจัยพืชไร่สุวรรณวาทกสิกิจ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 สถานีวิจัยลำตะคอง

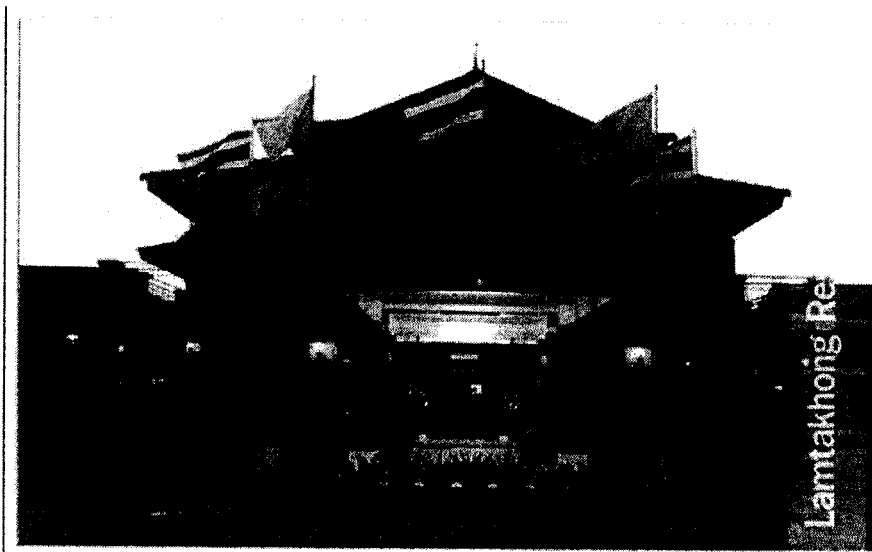
สถานีวิจัยลำตะคองเป็นหน่วยงานในภูมิภาคของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ตั้งอยู่เลขที่ 333 บ้านแก่งหีบ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีเนื้อที่ประมาณ 800 ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 185 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตทางด้านทิศตะวันตกติดเขื่อน

ลำตะคอง จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งวิจัย พัฒนาและศูนย์การถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อการแก้ไขปัญหาวิกฤติเทคโนโลยีและรองรับความต้องการของประชากร เน้นการวิจัยทางด้านเกษตร วนเกษตร พฤษศาสตร์ เทคโนโลยีปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง เทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืช เทคโนโลยีการปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ เทคโนโลยีบล็อกประสาน พืชสมุนไพร และผักพื้นบ้าน เป็นต้น

ภายในอาคารสมุนไพรของสถาบันวิจัยลำตะคอง

นอกจากจะเป็นสถาบันวิจัยพืชและเทคโนโลยีดังที่กล่าวมาแล้ว ศูนย์แห่งนี้ยังมีการจัดให้บริการกับบุคคลโดยทั่วไป เพื่อเป็นศูนย์ฝึกอบรมและสัมมนาซึ่งประกอบด้วย อาคารสัมมนา ห้องอาหาร และบ้านพัก เป็นต้น

อาคารศูนย์การเรียนรู้ของสถาบันวิจัยลำตะคอง

2.2 สถานีวิจัยปากช่อง

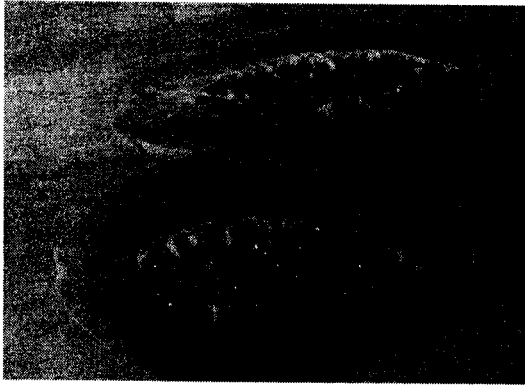

สถานีวิจัยปากช่อง ตั้งอยู่ที่ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 160 กิโลเมตร เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีภารกิจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) เพื่อทำงานวิจัยและสนับสนุนงานวิจัยทางพืชสวน โดยเฉพาะด้านไม้ผลต่างๆ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ และพืชสมุนไพรต่างๆ งานทางไม้ผลเน้นการวิจัยและสนับสนุนงานวิจัยด้านการผลิตผักและเทคโนโลยีการผลิตผัก การผลิตเมล็ดพันธุ์ผักให้ได้ปริมาณและคุณภาพ งานไม้ดอกไม้ประดับและพืชสมุนไพร เน้นการผลิตไม้ตัดดอกเป็นการค้า การปรับปรุงพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ การรวบรวมพันธุ์พืชสมุนไพรและเทคโนโลยีการปลูกพืชสมุนไพรต่างๆ งานเทคโนโลยีชีวภาพเน้นการขยายพันธุ์พืชโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว งานอนุรักษ์และบริหารศัตรูพืชและงานการตลาด

2) เพื่อให้การฝึกงานภาคปฏิบัติแก่นิสิตจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะเกษตร ภาควิชาพืชสวนและนักศึกษาจากสถาบันอื่นๆรวมทั้งให้การฝึกงานนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตร โตเกียวประเทศญี่ปุ่นตามโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างมหาวิทยาลัย

3) เพื่อให้บริการความรู้ทางวิชาการด้านพืชสวนแก่เกษตรกร ข้าราชการ นิสิต นักศึกษา และประชาชนโดยทั่วไป ด้วยการจัดการฝึกอบรม จัดนิทรรศการและให้คำปรึกษาปัญหาทางการเกษตร

มะละกอพันธุ์ปากช่อง 1 ผลงานการวิจัยของสถานีวิจัยปากช่อง

น้อยหน้าเพชรปากช่อง ก็เป็นหนึ่งในผลงานของสถานีวิจัยปากช่อง

2.3 สถานีวิจัยพืชไร่สุวรรณวาจกกสิกิจ

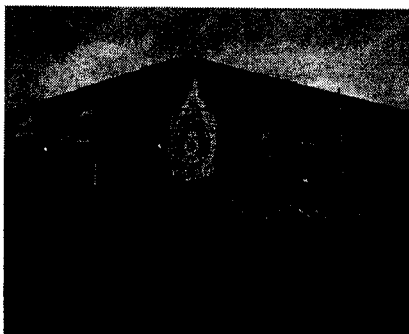

สถานีวิจัยแห่งนี้รู้จักกันในนามของศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ (ไร่สุวรรณ) ตั้งอยู่ใน ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 155 ริมถนนมิตรภาพ ศูนย์วิจัยแห่งนี้เดิมชื่อ “ไร่ชนะฟาร์ม” ซึ่งเป็นที่ดินของฯลฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ อดีตนายกรัฐมนตรียุ่ใช้สำหรับปลูกข้าวโพดและพืชไร่ อื่นๆรวมทั้งเลี้ยงสัตว์ด้วยวิธีการที่ทันสมัยเพื่อเป็นตัวอย่างของคนในท้องถิ่น

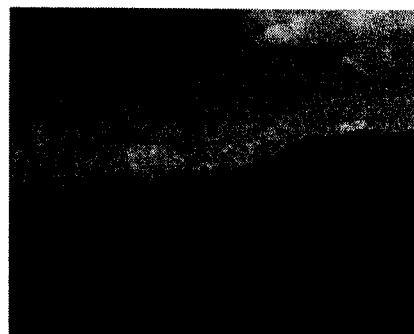
ต่อมาในปี พ.ศ.2508 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับมอบ “ไร่ชนะฟาร์ม” จากกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง เพื่อจัดตั้งและพัฒนาไร่แห่งนี้ให้เป็นสถานที่สำหรับฝึกงานให้กับนิสิตคณะเกษตรกรรมและสัตวบาล โดยตั้งชื่อว่า “สถานีฝึกนิสิตเกษตรสุวรรณ วาจากกสิกิจ” โดยมี ดร.สุวรรณ เกษตรสุวรรณเป็นหัวหน้าสถานีคนแรก

ในปีพ.ศ.2509ได้มีการจัดตั้งโครงการวิจัยร่วมเพื่อพัฒนาการผลิตข้าวโพด และข้าวฟ่างในประเทศไทย โดยความร่วมมือของ 3 หน่วยงาน คือ มูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ กรมวิชาการเกษตร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้กำหนดให้ไร่สุวรรณฯ เป็นหน่วยงานสำหรับทดลองข้าวโพดและข้าวฟ่างระดับชาติ และได้ย้ายไปสังกัดอยู่กับสถานีวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งดำเนินการวิจัยด้านพืชไร่และทำการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชไร่ที่มีคุณภาพแก่เกษตรกร และได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “สถานีวิจัยพืชไร่สุวรรณวาจากกสิกิจ”

ศูนย์วิจัยแห่งนี้รับผิดชอบงานวิจัยงานฝึกอบรมและเผยแพร่วิชาการ เทคโนโลยีการเกษตรแก่ นักเรียน นักศึกษา และบุคคลโดยทั่วไป ผลิตผลข้าวโพดหวาน ของที่นี้จะสามารถปลูกได้ตลอดปี และมีจำหน่ายให้กับผู้ที่เดินทางผ่านบริเวณหน้าศูนย์ฯ นอกจากนี้ยังมีการปลูกข้าวโพดไร่เพื่อไปผลิตเป็นอาหารสัตว์ มีแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ฯ และถั่วเหลือง ทิวทัศน์สวยงามมากเป็นบรรยากาศของทุ่งข้าวโพด อยู่ท่ามกลางหุบเขา

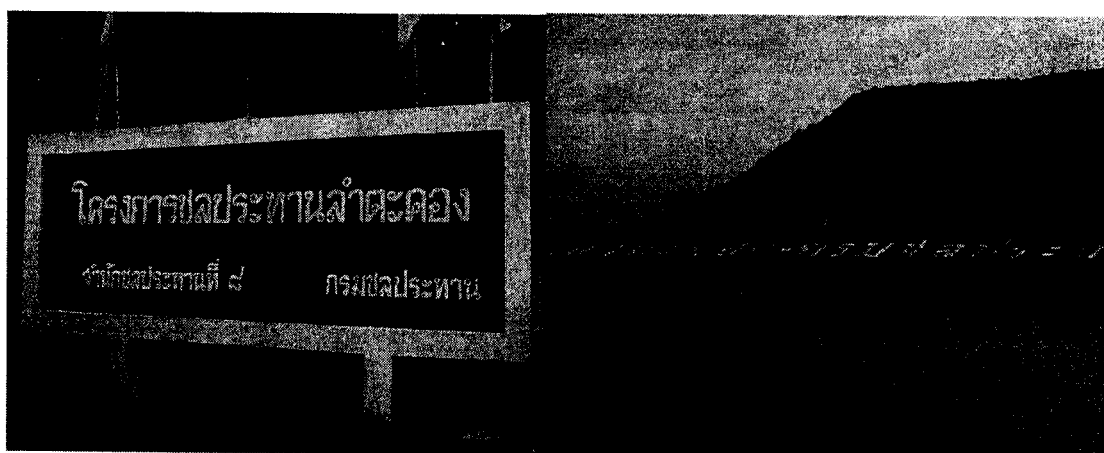

บริเวณที่จำหน่ายข้าวโพดหวาน

การปลูกพืชตระกูลถั่วเพื่อการวิจัย

ปัจจุบันมีการจัดกิจกรรมด้านทวิ่รเกษตร สำหรับหมู่คณะที่สนใจศึกษา เทคโนโลยีการเกษตร เช่น กระบวนการผลิต การเก็บเกี่ยวข้าวโพดหวาน และกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เดินป่า เพราะลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขาชันเป็นแนวแบ่ง ระหว่างด้านหน้าและด้านหลังเขา ซึ่งภูเขายังคงสภาพความอุดมสมบูรณ์ มีสัตว์อาศัยอยู่ หลายชนิด เช่น ลิง ไก่ป่า นก และกระรอก ฯลฯ เป็นต้น การเข้าชมเป็นหมู่คณะและ ต้องการวิทยากรบรรยายให้ความรู้จะต้องติดต่อล่วงหน้า สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมในวัน เวลาราชการ หมายเลขโทรศัพท์ 044 -361770-4

3. เขื่อนลำตะคอง

เขื่อนลำตะคองเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในช่วงรอยต่อระหว่าง 2 อำเภอ คือ อำเภอปากช่อง และอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ริมถนนมิตรภาพ กิโลเมตรที่ 183 จากตัวอำเภอปากช่อง เป็นเขื่อนดินขนาดกลางสร้างเสร็จเมื่อปี 2512 ระดับการเก็บกักน้ำสูงสุด 277 เมตร ความจุของอ่างเก็บกักน้ำสูงสุด 310 ล้านลูกบาศก์ เมตร ถูกสร้างขึ้นเพื่อขวางกั้นลำน้ำลำตะคอง ที่มีต้นกำเนิดจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

เขื่อนลำตะคองนี้สร้างขึ้นตรงจุดที่เป็นช่องเขาระหว่างเขาเขื่อนล้นกับเขา ถ่านเสียด ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการเกษตรและป้องกันอุทกภัย เปรียบเสมือนหัวใจ หลักของชลประทานเมืองโคราชฝั่งตะวันตกไปจนถึงเทศบาลเมืองนครราชสีมา เพราะ นอกจากประโยชน์ด้านการเกษตรแล้ว น้ำจากเขื่อน ยังถูกนำไปใช้ในการทำน้ำประปา

หล่อเลี้ยงภาคการเกษตร อุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ และวิถีชีวิตชุมชนเมืองนครราชสีมา อีกด้วย

บริเวณอ่างเก็บน้ำลำตะคองหรือที่ชาวบ้านเรียกกันติดปากว่า “คลองไผ่” ถือเป็นจุดชมวิวยิวทัศน์ที่สวยงามริมถนนมิตรภาพในเขตจังหวัดนครราชสีมา ที่นี้ยังมีร้านอาหารเรียงรายอยู่ริมอ่างเก็บน้ำ แต่ละร้านสามารถนั่งรับประทานอาหารพร้อมกับชมวิวยิวทัศน์ในบรรยากาศที่แสนสบาย

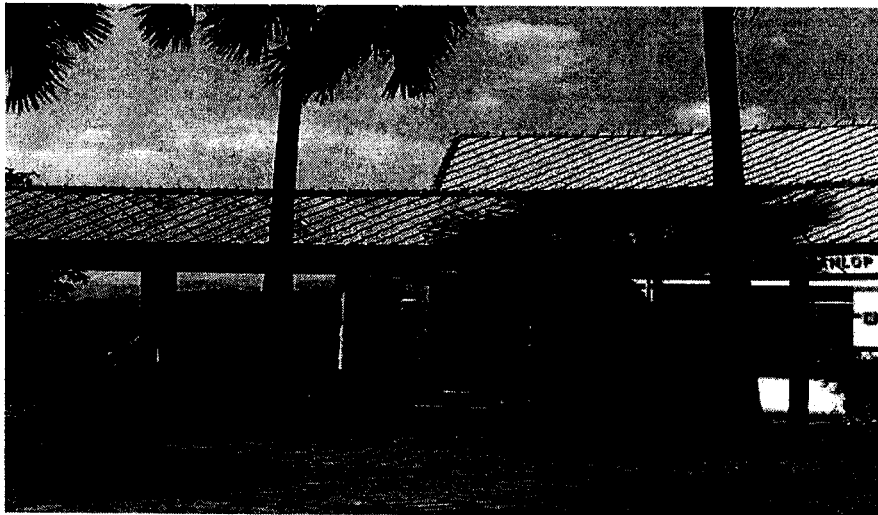
4. โรงไฟฟ้าพลังน้ำลำตะคอง

โรงไฟฟ้าพลังน้ำลำตะคองแบบสูบกลับ เป็นโครงการที่ตั้งอยู่ในบริเวณเขื่อนลำตะคอง เพื่อนำน้ำจากอ่างเก็บน้ำลำตะคองไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า เพื่อเพิ่มความมั่นคงให้ระบบการผลิตและจ่ายพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและภาวะทางเศรษฐกิจ

โครงการนี้สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2538 ถือเป็นโครงการแรกที่มีการคิดนำทรัพยากรน้ำขึ้นมาใช้ให้คุ้มค่าที่สุด ทั้งด้านการผลิตกระแสไฟฟ้า และใช้ในภาคการเกษตรอยู่ในบริเวณเดียวกัน โดยการนำกระแสไฟฟ้าส่วนเกินในระบบการผลิตกระแสไฟฟ้ามาเป็นเชื้อเพลิงในการสูบน้ำจากอ่างเก็บน้ำลำตะคองขึ้นไปยังอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กอีกแห่งหนึ่งที่ตั้งสร้างไว้บนเขาชายเทียง ซึ่งอยู่สูงขึ้นไป (หากเดินทางผ่านเขื่อน

ลำตะคองในช่วงกลางคืนเมื่อมองขึ้นไปบนเขายายเที่ยงที่อยู่ตรงกันข้ามกับถนนมิตรภาพ จะเห็นไฟจากอ่างเก็บน้ำบนเขาสว่างไสวไปทั่วบริเวณ) แล้วจึงปล่อยน้ำจากบนเขากลับลงมาตามท่อเพื่อป้อนกังหันเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าที่ถูกฝังลึกลงไปใต้ดินประมาณ 400 เมตร โรงไฟฟ้าแห่งนี้สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ถึง 2,000 เมกะวัตต์ ซึ่งนับว่าเป็นโรงไฟฟ้าพลังงานแบบสูบกลับแห่งแรกของประเทศไทย ประชาชนโดยทั่วไปตลอดจนนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจนิยมเดินทางเข้าเที่ยวชม

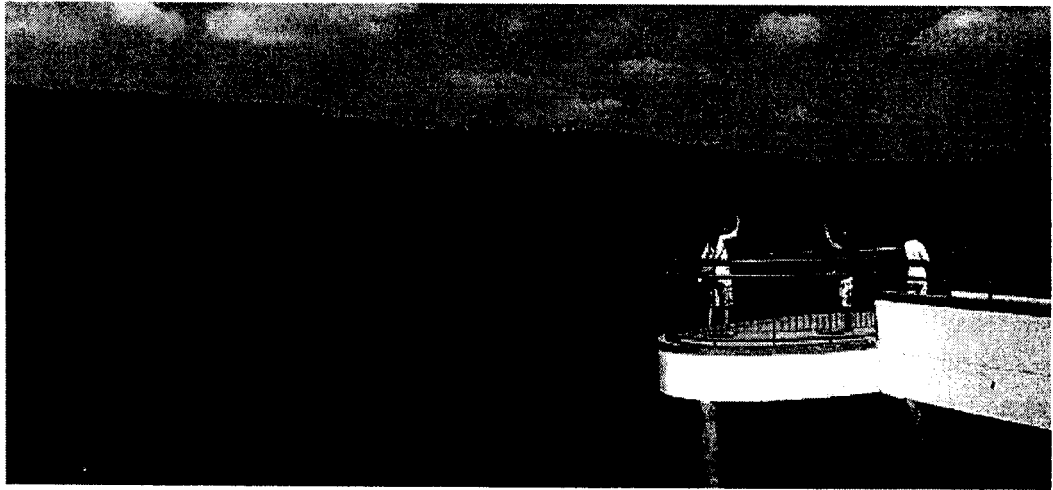
5. ศูนย์สารสนเทศลึบตลับ

บริเวณด้านหน้าของศูนย์สารสนเทศลึบตลับ

ตั้งอยู่ริมถนนมิตรภาพ บริเวณริมอ่างเก็บน้ำลำตะคอง ภายในอาคารของศูนย์จัดไว้เพื่อเป็นจุดบริการข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดใกล้เคียง มีการแสดงงานหัตถกรรมที่มีชื่อเสียงของจังหวัด เช่น งานเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน ผ้าไหมมัดหมี่ปักธงชัย ถือเป็นจุดพักรถที่สะดวกสบาย มีที่จอดรถกว้างขวาง มีร้านค้าร้านอาหาร บริการห้องน้ำที่สะอาด และเป็นศูนย์ให้บริการทางหลวงลำตะคอง อีกทั้งยังเป็นจุดชมวิวน้ำอ่างเก็บน้ำลำตะคองที่สวยงาม

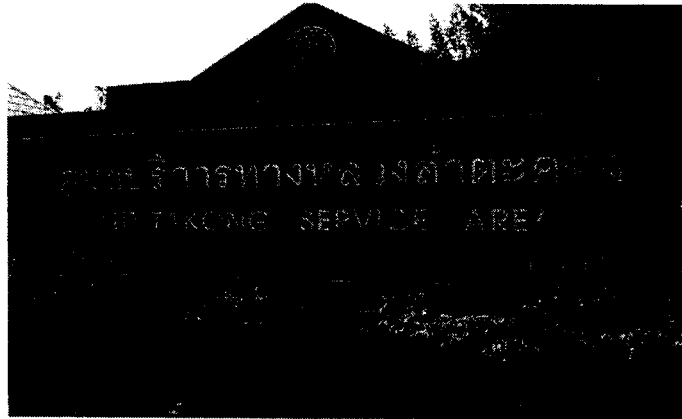

จุดชมวิวยุคโบราณนมิตรภาพ

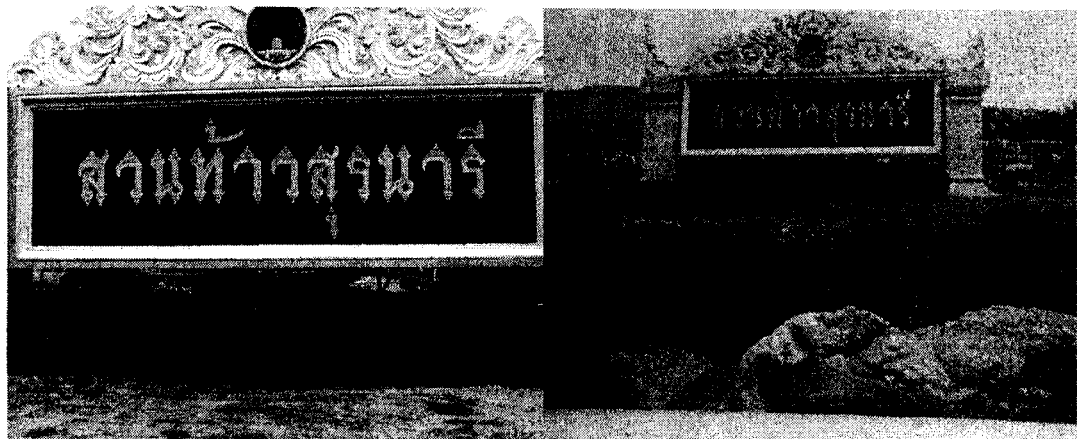
อนุสาวรีย์พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ บริเวณริมเขื่อนลำตะคอง

ภายในศูนย์นี้ยังมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นคือมี “อนุสาวรีย์น้ำชาติ” หรือ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ อดีตนายกรัฐมนตรีของไทยซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นขวัญใจของชาวโคราชในอิริยาบถยืนกอดอกฟิงมอเตอร์ไซด์ซ็อปปเปอร์เป็นประติมากรรมหินอ่อนสร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงคุณประโยชน์ที่ท่านได้พัฒนาเมืองโคราชให้เจริญก้าวหน้า เมื่อครั้งยังมีชีวิตและดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยู่ คนทั่วไปมักนิยมเรียกบริเวณนี้ว่า “สวนน้ำชาติ”

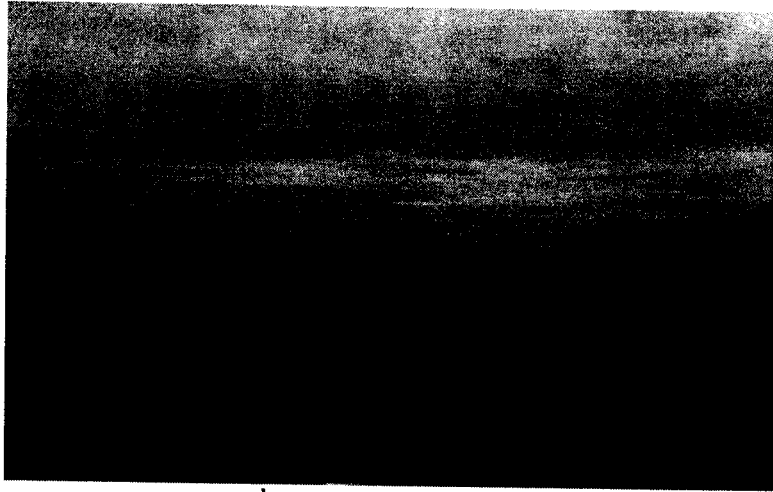

ศูนย์บริการทางหลวงลำตะคอง

6. สวนท้าวสุรนารี

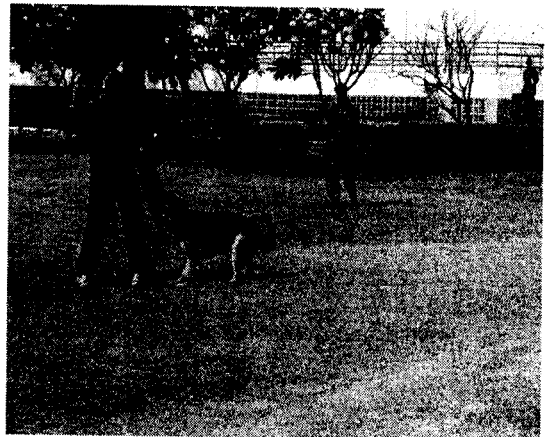

สวนท้าวสุรนารีตั้งอยู่บริเวณริมเขื่อนลำตะคอง เป็นแหล่งท่องเที่ยวและจุดพักรถที่สร้างขึ้นโดยโครงการโรงไฟฟ้าลำตะคองแบบสูบกลับ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งพักผ่อนของนักท่องเที่ยว นักเดินทาง มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย มีศาลาพักผ่อน มีอาหารและสินค้าจำหน่าย ภายในพื้นที่ของสวนยังได้มีการจัดตกแต่งภูมิทัศน์เป็นสวนหย่อมสวยงาม มีทางเดินลัดเลาะไปตามสวนต่างๆกลางสวนมี ประติมากรรมร่วมสมัยรูปทรงแปลกตาจากจุดนี้ถือว่าเป็นจุดชมวิวของอ่างเก็บน้ำที่สวยงามด้วยเช่นกัน

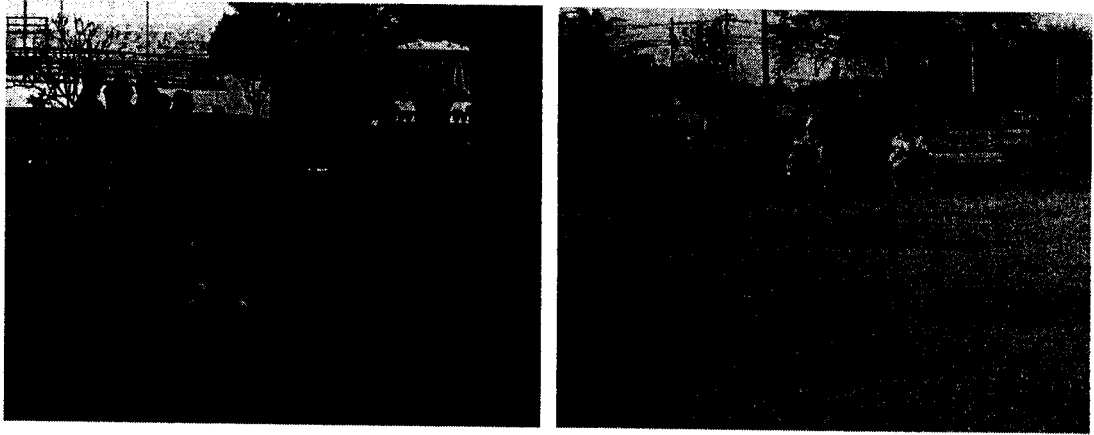
จุดชมวิวยื่นล้ำตะคองริมสวนท้าวสุรนารี

7. ศูนย์การสุนัขทหาร

ศูนย์การสุนัขทหารเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับกรมการสัตวทหารบก ตั้งอยู่ที่ถนนมิตรภาพ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการฝึกสุนัขทหาร เพื่อใช้ปฏิบัติภารกิจในการระวังป้องกันและการตรวจค้น เช่น วัตถุระเบิด ยาเสพติด และอาวุธปืน เป็นต้น เพื่อให้เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว จึงได้มีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในหน่วยงาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้ดังนี้

1. พิพิธภัณฑสถานสุนัขทหาร เป็นสถานที่แสดงภาพการปฏิบัติงานของหน่วยสุนัขทหาร ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เห็นความสำคัญของสุนัขสงคราม การแสดงกับระเบิด ทู่นระเบิด และอาวุธสงครามต่างๆ ที่สุนัขทหารตรวจค้นและยึดได้จากการปฏิบัติราชการสนาม

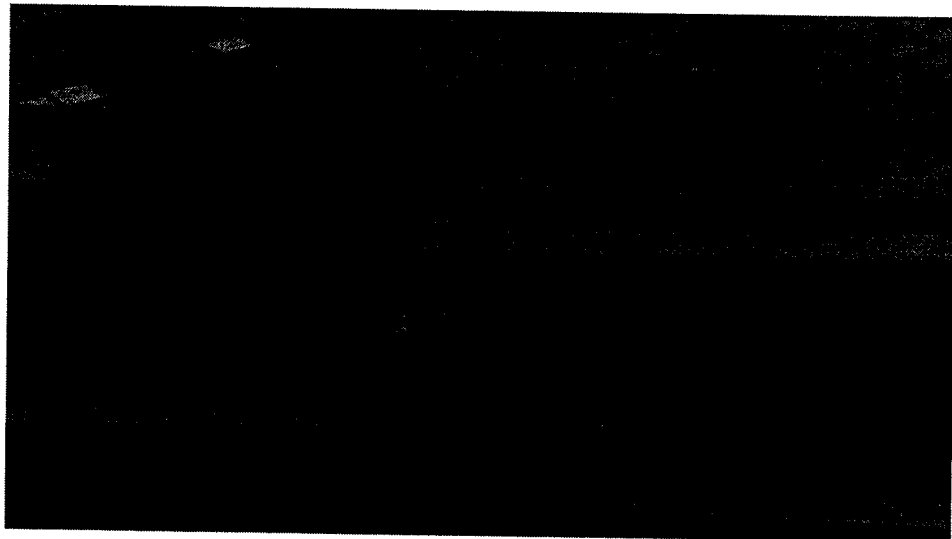
2. การแสดงสาธิตสุนัขทหาร เป็นการแสดงความสามารถของสุนัขทหาร สาธิตการฝึกให้สุนัขทหารปฏิบัติตามคำสั่งตั้งแต่เบื้องต้นจนถึงขั้นสูง เช่น การตรวจค้น การต่อสู้ การระวังป้องกัน และการข้ามเครื่องกีดขวาง เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงสุนัข เช่น การฝึกสุนัขที่ถูกต้อง การสังเกตอาการป่วยของสุนัข พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับสุนัขทหารสายพันธุ์ต่างๆ กิจกรรมการท่องเที่ยวในหน่วยงานนี้ประชาชนสามารถเข้าชมได้ โดยจะเปิดให้ชมเป็นพิเศษเฉพาะวันอาทิตย์ ในช่วงเดือน พฤศจิกายน - พฤษภาคม ตั้งแต่เวลา 10.00 – 12.00 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์การสุนัขทหาร ฯ โทร. 044 – 390113-4

สถานที่สำคัญในอำเภอปากช่องมีความน่าสนใจและน่าศึกษาหลายแห่ง นักเรียนควรได้ใช้ประโยชน์จากสถานที่ดังกล่าวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและให้ความสำคัญในการศึกษาสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และควรแนะนำสถานที่ดังกล่าวให้กับผู้อื่น ได้ทราบด้วย

ทัศนียภาพบริเวณเขื่อนลำตะคอง

ศูนย์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

กิจกรรมท้ายเรื่อง

คำชี้แจง หลังจากนักเรียนได้อ่านเรื่อง “สถานที่สำคัญ” แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนมีวิธีการอย่างไรในการที่จะช่วยให้เพื่อนๆเห็นความสำคัญของวัดและเข้าใจศีลธรรมะให้มากขึ้น พร้อมทั้งแนะนำวัดที่สำคัญในอำเภอปากช่อง
2. นักเรียนพบว่ามียุทธศาสตร์ที่สำคัญที่ใดบ้างที่นักเรียนรู้จักและได้พบเห็นนอกเหนือจากในหนังสือ ให้เขียนแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าว
3. จากการที่นักเรียนได้อ่านเรื่อง “สถานที่สำคัญในปากช่อง” นักเรียนประทับใจสถานที่ใดมากที่สุด เพราะเหตุใด
4. นักเรียนคิดว่าอำเภอปากช่องน่าจะพัฒนาสถานที่สำคัญนอกเหนือจากที่ในหนังสือที่ใดบ้าง เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว
5. นักเรียนจะมีวิธีการปฏิบัติตัวอย่างใดบ้างในการเข้าไปในสถานที่สำคัญเช่นวัดหรือสถานที่สำคัญอื่นๆ ยกตัวอย่างประกอบ พร้อมเหตุผล

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ให้นักเรียนเขียนแนะนำ “เที่ยววัดในปากช่อง” มา 1 วัด ที่นักเรียนมีความเห็นว่ามีความสำคัญและน่าสนใจมากที่สุด
2. ให้นักเรียนไปหาข้อมูลสถานที่สำคัญในหมู่บ้านหรือชุมชนใกล้เคียงของนักเรียน เพื่อนำมาแนะนำหน้าชั้นเรียน
3. ให้นักเรียนเขียนเรียงความ สถานที่สำคัญในอำเภอปากช่องที่นักเรียนเคยไปหรือรู้จักดีบอกเล่ารายละเอียดพร้อมทั้งความประทับใจมา 1 แห่ง

แหล่งท่องเที่ยวปากช่อง

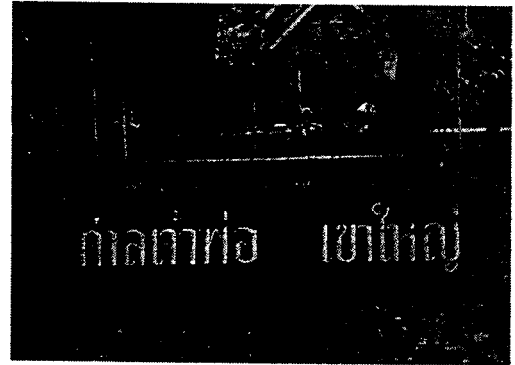
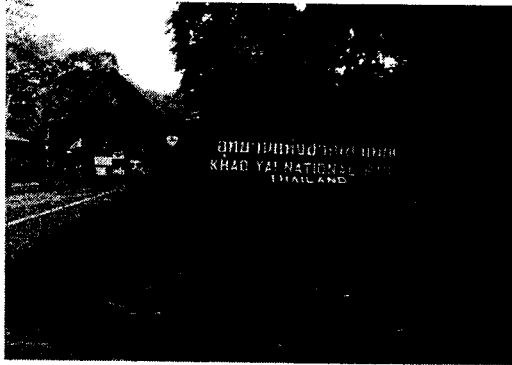
ด้วยสภาพภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน ก่อให้เกิดเป็นน้ำตกอันสวยงามขึ้นหลายแห่ง ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของสายน้ำลำตะคอง สายน้ำเส้นชีวิตของชาวปากช่องจึงทำให้อำเภอปากช่องมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจ ประกอบกับพื้นที่ทางการเกษตรบางแห่งได้ถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ทันสมัย ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและความรู้พร้อมกันไปในตัว จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาตินิยมเยือนเยือนตลอดเวลา สถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอปากช่องมีทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งจะกล่าวถึงแต่ละประเภทดังนี้

1. สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีผู้นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอปากช่องคือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งภายในอุทยานแห่งนี้จะมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ น้ำตกเหวนรก น้ำตกเหวสุวัต น้ำตกกองแก้ว น้ำตกผากล้วยไม้ น้ำตกตาดดาญ์ และน้ำตกเหวประทุน โดยจะขอนำเสนอรายละเอียดดังนี้

1.1 อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

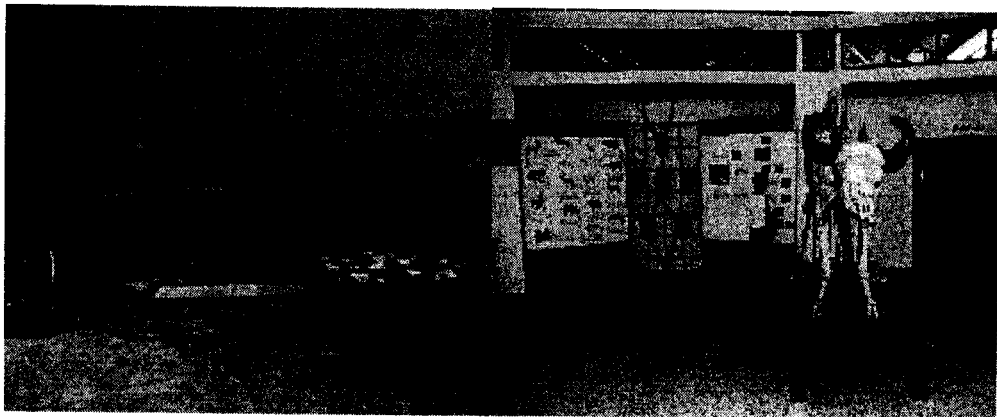
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ และมีชื่อเสียงของอำเภอปากช่อง มีอาณาเขตครอบคลุม 4 จังหวัด คือ สระบุรี นครราชสีมา ปราจีนบุรี และนครนายก ได้รับสมญานามว่าเป็นอุทยานมรดกของกลุ่มอาเซียน เป็นป่าผืนใหญ่ตั้งอยู่ในเทือกเขาพนมดงรัก ในส่วนหนึ่งของดงพญาเย็น ประกอบด้วยขุนเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อนกันหลายลูก เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญหลายสาย อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาชนิดตลอดจนมีลักษณะทางธรรมชาติที่สวยงาม มีเนื้อที่ประมาณ 2,165.55 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,353,471.53 ไร่

1) ประวัติและความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

เมื่อประมาณ 100 ปีมาแล้ว ราษฎรบ้านท่าด่านและบ้านท่าชัย จังหวัดนครนายก ได้บุกกรุกถางป่าเพื่อทำการเกษตร และจับจองพื้นที่สร้างบ้านเรือนอยู่บนเขาใหญ่ประมาณ 30 หลังคาเรือน และได้ยกฐานะขึ้นเป็นตำบลเขาใหญ่ ขึ้นอยู่กับอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ต่อมาได้กลายเป็นที่หลบซ่อนพักพิงของโจรผู้ร้าย ด้วยเหตุนี้ทางราชการจึงยุบตำบลเขาใหญ่และให้ราษฎรที่อาศัยอยู่อพยพลงสู่ที่ราบ หมู่บ้านและที่ทำกินจึงถูกทิ้งร้างกลายเป็นทุ่งหญ้าคาสลับกับผืนป่าอันอุดมสมบูรณ์

เมื่อ พ.ศ. 2502 สมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เดินทางไปตรวจราชการทางภาคเหนือ เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะคุ้มครองรักษาธรรมชาติโดยเฉพาะป่าไม้ จึงได้ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย ประสานงานกันเพื่อจัดตั้งอุทยานแห่งชาติขึ้นในประเทศไทย และในปี พ.ศ. 2505 ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 79 ตอนที่ 89 ลงวันที่ 18 กันยายน 2505 ให้เขาใหญ่เป็นอุทยานแห่งชาติ นับเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทย

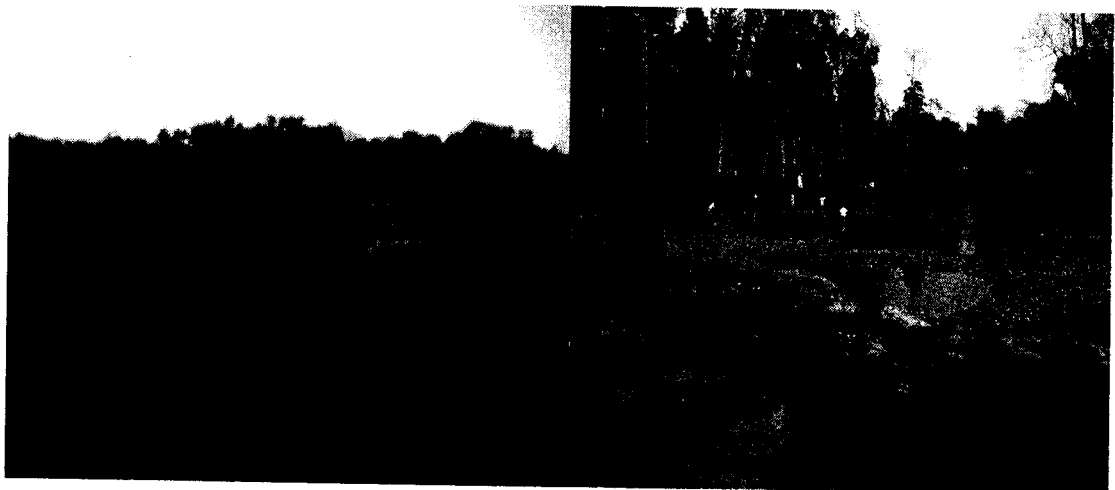

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวภายในอุทยาน

ผืนป่าดงพญาเย็น – เขาใหญ่ เป็นผืนป่าที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์แห่งหนึ่งของโลก มีบริเวณกว้างใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ ทำให้พื้นที่ป่าแห่งนี้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันเป็นระบบนิเวศธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์นานัปการต่อประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องยั่งยืน

ความสำคัญอันโดดเด่นที่ตรงกับหลักเกณฑ์ที่ยูเนสโกกำหนดไว้ ก็คือความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่า ด้านความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการอนุรักษ์ ตั้งแต่ป่าดิบชื้น ป่าดิบเขา และป่าดิบแล้ง ไปจนถึงป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรังจึงเป็นที่อยู่อาศัยของพันธุ์พืช และสัตว์ป่าหลากหลายชนิดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นกและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่กำลังจะสูญพันธุ์หลายชนิด คุณค่าและความสำคัญทั้งหมดนี้เป็นบทพิสูจน์ให้ผืนป่าดงพญาเย็น – เขาใหญ่ ได้รับการยอมรับของคณะกรรมการมรดกโลกแห่งองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ให้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางธรรมชาติของโลก เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2548

โป่งดินแหล่งแรธาตุของสัตว์

เขาใหญ่ต้นกำเนิดสายน้ำลำตะคอง

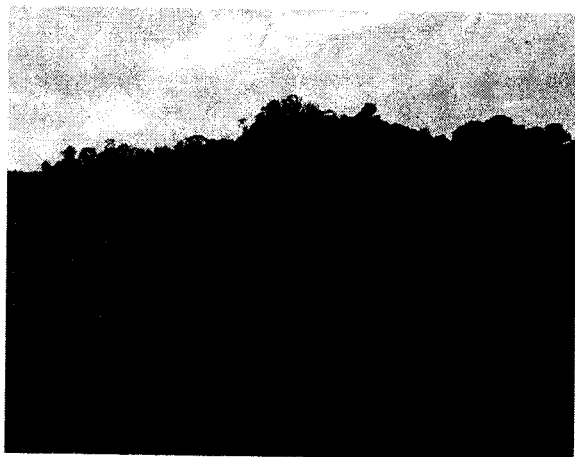
2) ภูมิประเทศ

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ประกอบด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อนกันได้แก่ เขาร่ม ซึ่งเป็นยอดเขาสูง 1,351 เมตรจากระดับน้ำทะเล รองลงมาได้แก่เขาแหลม 1,326 เมตร เขาเขียว 1,292 เมตร เขาสามยอด 1,142 เมตร และเขาฟ้าผ่า 1,078 เมตร คำนวณทิศเหนือและทิศตะวันออกพื้นที่จะลาดลงทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นที่สูงชัน อันเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญ ดังนี้

ความสำคัญต่อการเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคนี้ แม่น้ำทั้งสองสายจะมาบรรจบกันเป็นแม่น้ำบางปะกง

ลำตะคองและลำพระเพลิง อยู่ทางทิศเหนือไหลไปหล่อเลี้ยงพื้นที่เกษตรกรรมของที่ราบสูงโคราช และไหลไปบรรจบกับแม่น้ำมูลซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำคัญของภาคอีสานตอนล่างไหลลงสู่มแม่น้ำโขง

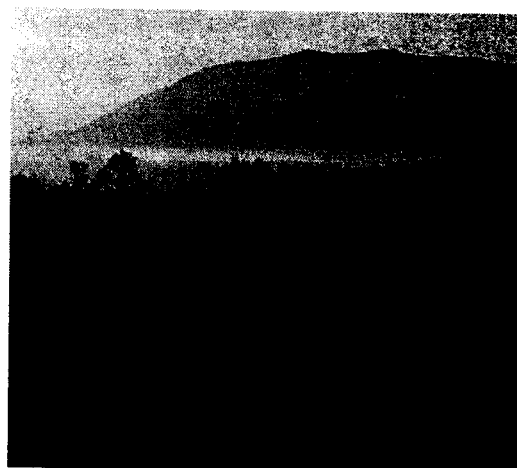
ห้วยมวกเหล็ก อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร โดยเฉพาะการปลูกสัตว์ของภูมิภาคนี้ ไหลลงสู่มน้ำป่าสักที่อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

3) ภูมิอากาศ

สภาพป่าที่รกทึบและได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมทำให้มีฝนตกชุกตามฤดูกาล อากาศจึงไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัดจนเกินไป เหมาะแก่การเดินทางท่องเที่ยวและประกอบกิจกรรมนันทนาการชนิดต่างๆ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 23 องศา

เซลเซียส นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะนิยมไปเที่ยวในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์มากที่สุด เพราะท้องฟ้าบนเขาใหญ่จะสวยงามเป็นสีครามแจ่มใสตัดกับสีเขียวขจีของป่าไม้

4) พืชที่พบในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ต้นไทรพันที่ปรับตัวให้งอกตามคาคบไม้

พืชอาศัยประเภทเฟิร์นที่อยู่ในป่าดิบเขา

ป่าเขาใหญ่มีไม้มีค่าและพืชสมุนไพรนานาชนิดที่สมควรได้รับการดูแลและอนุรักษ์ไว้ พันธุ์ไม้มีค่าและน่าสนใจ เช่น ไทร ซึ่งได้รับสมญานามว่า “นักบุญแห่งป่า” นักล่าแห่งพงไพร” ผลของไทรเป็นอาหารให้สัตว์ป่าหลายชนิดรวมทั้งนกเงือก แต่ในขณะเดียวกันต้นไทรก็เป็นต้นไม้ที่ดอกอาศัยต้นไม้อื่นในการเจริญเติบโต จึงต้องไปแย่ง

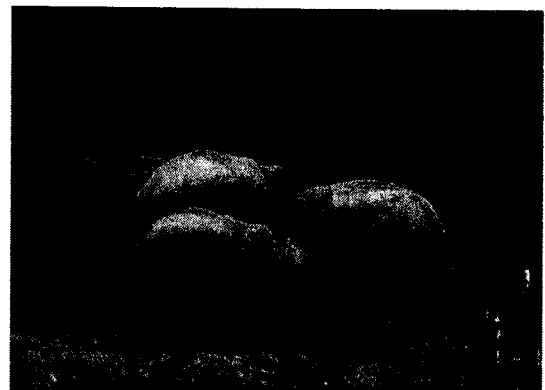
น้ำแย่งอาหารทำให้ต้นไม้ที่ตายในที่สุด เติมน้ำ เป็นไม้เลื้อยที่มีกลิ่นคล้ายตะไคร้ภายใน มีท่อลำเลียงน้ำขนาดใหญ่สามารถนำมาดื่มได้ สุรามริค ใช้คองเหล้าแก้ปวดหลัง ปวดเอว นอกจากนี้ยังมี เเงะป่า และกฤษณา เป็นต้น

5) สัตว์ป่าที่พบในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ลิงน้อยที่ชอบออกมาหาอาหารบนถนน

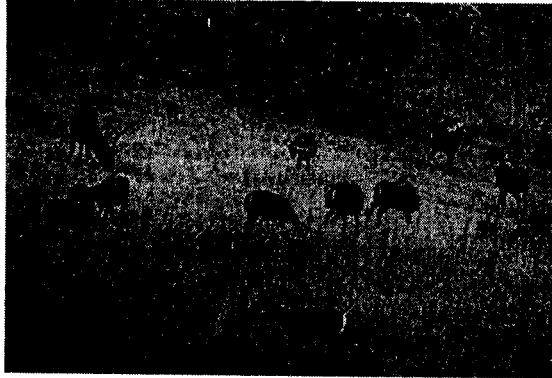

เขาใหญ่มีช้างป่าอาศัยอยู่ไม่น้อยกว่า 200 ตัว

ด้วยสภาพป่าที่มีความหลากหลายอันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งที่พักพิงอาศัย และแหล่งอาหาร อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีสัตว์ป่านานาชนิดชุกชุม ได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีประมาณ 70 ชนิด มีทั้งจำพวกที่กินพืชเป็นอาหาร เช่น ช้าง กระตัง กุ้ง กวาง เลียงผา ชะนีธรรมดา และชะนีมงกุฎ จำพวกที่กินเนื้อเป็นอาหาร ได้แก่ เสือโคร่ง หมาใน และอื่น ๆ สัตว์เลื้อยคลาน และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก มีรวมกันไม่น้อยกว่า 70 ชนิด ที่สำคัญ ได้แก่ งูเห่า งูหลาม งูจงอาง เขี้ย ตะกอน จระเข้ และ เต่าชนิดต่างๆ นก มีไม่ต่ำกว่า 340 ชนิด ที่น่าสนใจได้แก่ นกเงือกกรามช้าง นกกก นก

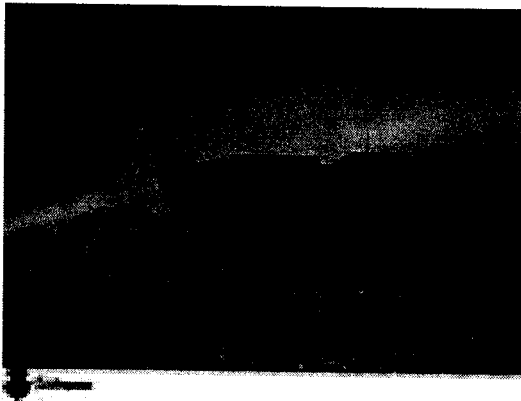
เงือกสีน้ำตาล นกแก้ว นอกจากนี้ยังมี นกโคโรโกโต นกพญาไฟ นกแต้วแร้วสีน้ำเงิน นกขุนแผน และอื่นๆ

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ยังเป็นแหล่งของผีเสื้อ ซึ่งมีอยู่ประมาณ 5,000 ชนิด และแมลงชนิดต่างๆ อีกมากมาย

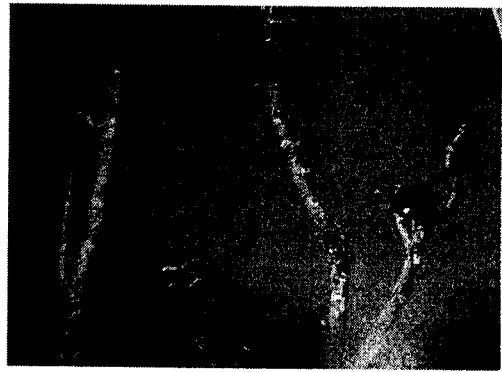

กวางป่าที่พบเห็นได้ง่ายตามทุ่งหญ้า

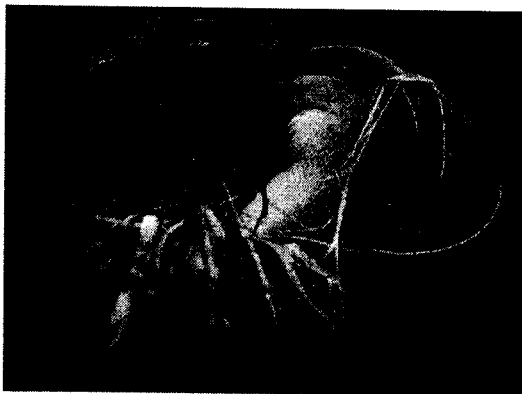
สัตว์ป่าหายากที่พบในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ไก่อ่าพญาถือเป็นนกเฉพาะถิ่นของอินโดจีน

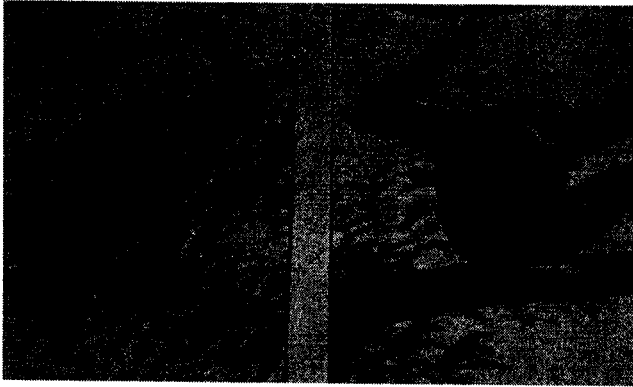
นกขุนทองมักพบรวมฝูงเกาะตามยอดไม้

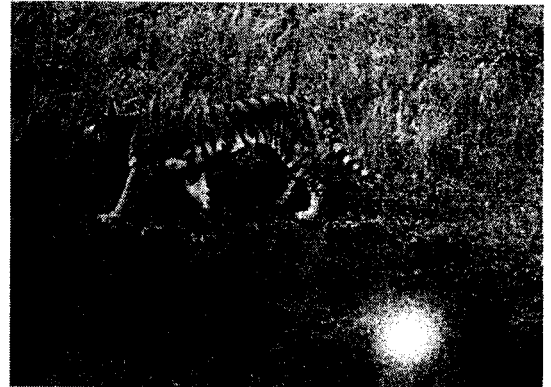
นกพญาปากกว้างออกสีเงินคาบรากไม้มาสร้างรัง

เขาใหญ่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนกเงือก

ภาพเปรียบเทียบชะนิมังกูและชะนีมือขาวที่พบ

เสือโคร่งปัจจุบันพบเห็นได้ยาก

6) แหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ประกอบด้วยเทือกเขาที่สลับซับซ้อน เป็นผืนป่าอันอุดมสมบูรณ์ก่อให้เกิดเป็นแม่น้ำและลำคลองหลายสาย จึงทำให้เป็นแหล่งกำเนิดของน้ำตกที่มีลักษณะสวยงามซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญภายในอุทยาน โดยจะขอนำเสนอรายละเอียดดังนี้

น้ำตกเหวนรกบริเวณชั้นที่ 1 และ 2

6.1) น้ำตกเหวนรก เป็นน้ำตกที่มีขนาดใหญ่ อยู่ทางทิศใต้ของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มี 3 ชั้น ชั้นแรกสูงประมาณ 60 เมตร น้ำจะไหลผ่านหน้าผาชั้นนี้พุ่งลงสู่ชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 ที่อยู่ถัดลงไปใกล้ๆ กันทางแนวดิ่ง 90 องศา ความสูงไม่ต่ำ

กว่า 150 เมตรเป็นสายน้ำที่ไหลจากเบื้องบนลงสู่หุบเหวเบื้องล่าง ในฤดูฝนจะมีสายน้ำที่ไหลแรงและเชี่ยวมาก จึงห้ามมิให้นักท่องเที่ยวลงเล่นในช่วงเวลาดังกล่าว

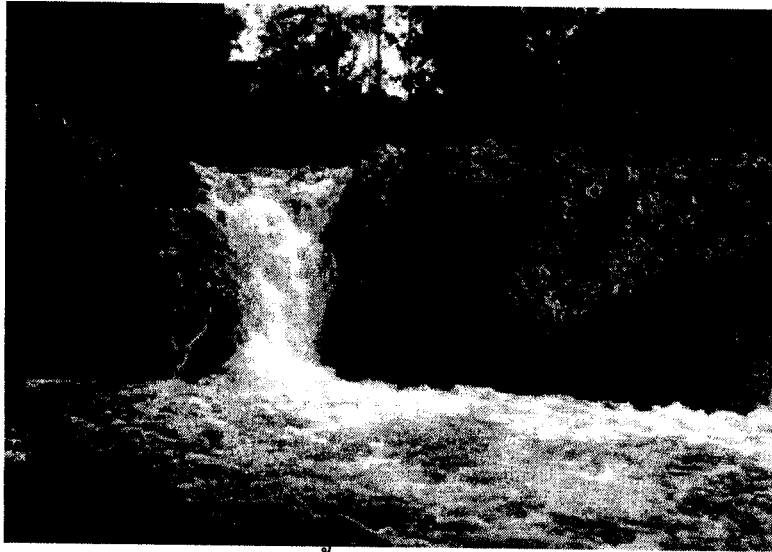

น้ำตกเหวสุวัตในช่วงน้ำน้อย

6.2) น้ำตกเหวสุวัต เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงมีลักษณะสวยงามอยู่สุดถนนชณะรัชต์ ระยะทางจากลานจอดรถเดินลงไปเพียง 100 เมตร ก็จะถึงน้ำตก มีลักษณะเป็นน้ำตกที่ตกลงมาจากหน้าผาสูง 20 เมตร ด้านล่างเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ ในฤดูฝนน้ำจะมากไหลแรงและน้ำเย็นจัด

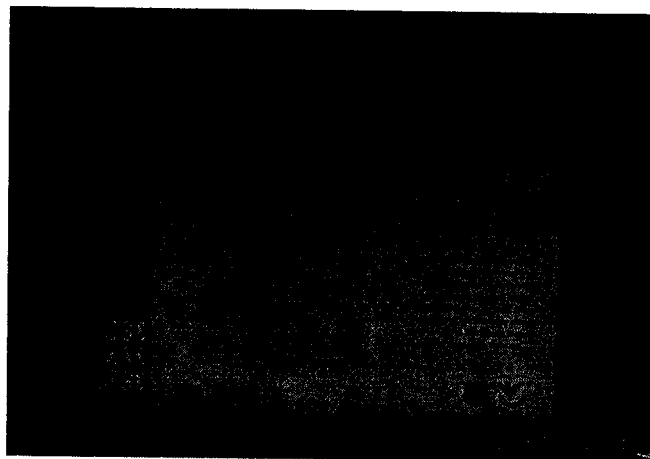

น้ำตกเหวสุวัตในฤดูฝน

น้ำตกกองแก้ว

6.3) น้ำตกกองแก้ว เป็นน้ำตกเดี่ยว ๆ ที่เกิดจากห้วยลำตะคองซึ่งเป็นแนวแบ่งเขตจังหวัดนครนายกและจังหวัดนครราชสีมา ในฤดูฝนน้ำตกจะดูสวยงามมาก เหมาะแก่การเล่นน้ำ สามารถเข้าถึงโดยการเดินทางจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวประมาณ 100 เมตร มีสะพานเชือกทอดข้ามผ่านลำน้ำให้บรรยากาศของการพักผ่อนที่กลมกลืน และในบริเวณเดียวกันยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติอีกด้วย

แผนที่เส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ลำตะคอง - กองแก้ว

น้ำตกผากล้วยไม้

6.4) น้ำตกผากล้วยไม้ เป็นน้ำตกขนาดกลางที่อยู่ในห้วยลำตะคอง เช่นเดียวกัน ห่างจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเขาใหญ่ ประมาณ 7 กิโลเมตร สามารถเข้าถึงได้โดยทางรถยนต์และทางเดินเท้า ทางเดินเริ่มจากจุดกางเต็นท์ผากล้วยไม้ไป ประมาณ 1.2 กิโลเมตร โดยเดินเลียบไปตามห้วยลำตะคองที่เต็มไปด้วยพันธุ์ไม้ใหญ่ร่มครึ้ม มีลักษณะเป็นหน้าผาดลั่นกันลงมาสูงประมาณ 10 เมตร ด้านล่างเป็นแอ่งน้ำกว้างมาก เหมาะสำหรับเล่นน้ำ ตามหน้าผาและคบไม้บริเวณน้ำตกผากล้วยไม้นานาชนิด ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก กล้วยไม้ที่โดดเด่นที่สุด คือ หวายแดง ที่จะออกดอกสีแดงเป็นช่อขาวในช่วงหน้าร้อน

กิจกรรมล่องแก่งทางน้ำของนักท่องเที่ยว

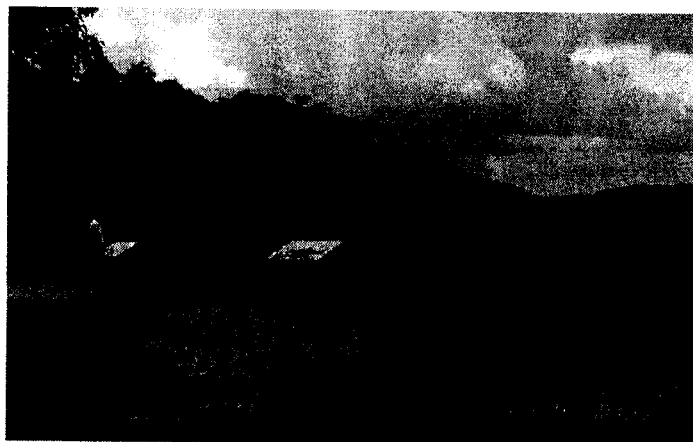

ป้ายน้ำตกผากล้วยไม้

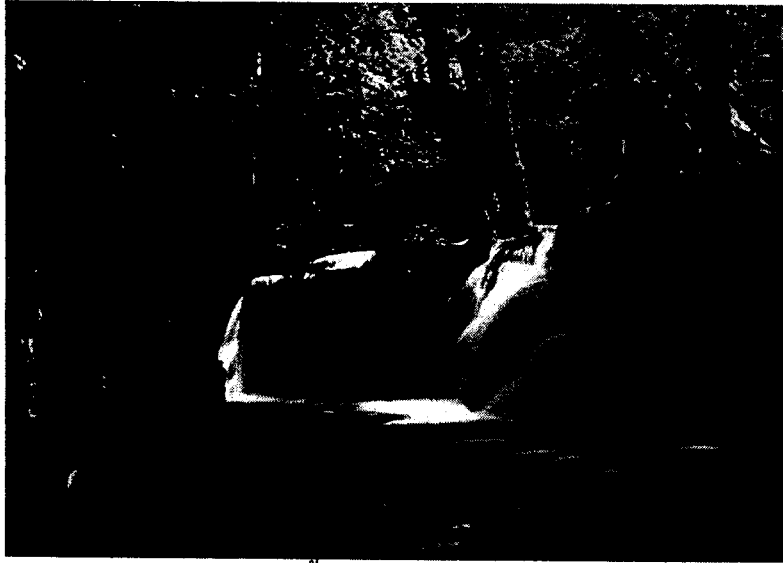

น้ำตกตาดตาภู

6.5) น้ำตกตาดตาภู เป็นน้ำตกอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เกิดจากห้วยระย้าเป็นน้ำตกที่มีลักษณะเป็นโขดหินและลาดหินที่มีน้ำไหลหล่นเป็นทอดลาดเอียงไปข้างล่างประมาณ 100 เมตร เหมาะสำหรับผู้ที่ชอบพักผ่อนในป่า ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร ใกล้เคียง น้ำตกจะมีทุ่งหญ้าสลับกับป่าซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและแหล่งอาหารของสัตว์ป่า นานาชนิด สัตว์ที่มักพบเห็นประจำ ได้แก่ เก้ง กวาง ช้างป่า กระต๊อง และนกนานาชนิด เป็นต้น

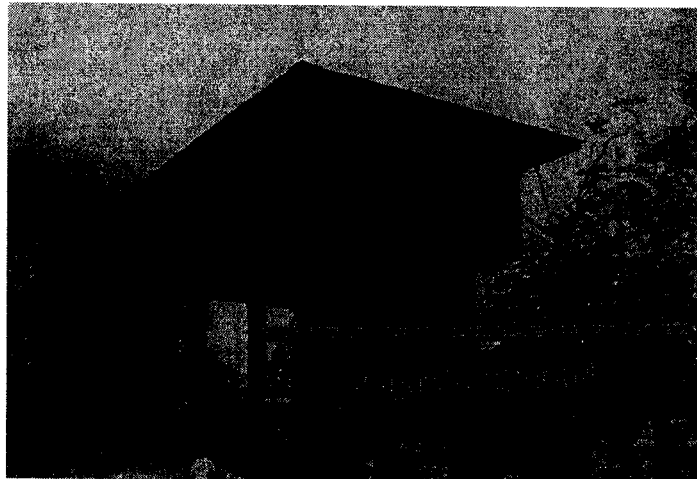

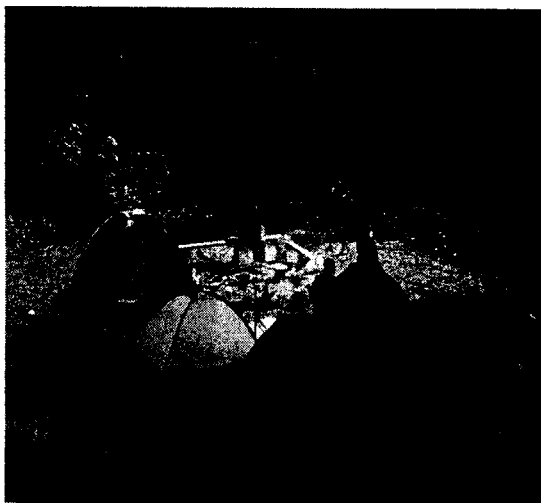
บริเวณจุดชมวิวยุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

น้ำตกเหวประทุน

6.6) น้ำตกเหวประทุน เป็นน้ำตกที่อยู่ห่างจากน้ำตกเหวสุวัตประมาณ 3.5 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นหน้าผากกว้างสวยงามมากเป็นน้ำตกสุดท้ายที่เกิดจากสายน้ำลำตะคอง ก่อนที่สายน้ำนี้จะไหลลงไปสู่เบื้องล่างและลงสู่พื้นราบและไปรวมกับลำน้ำมูล บริเวณนี้ยังเป็นเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ช่วงน้ำตกเหวประทุน – น้ำตกเหวสุวัต รวมระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร

จุดกางเต็นท์

จุดชมวิวกาเหวคาย

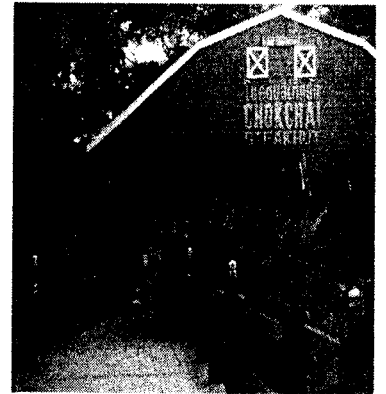
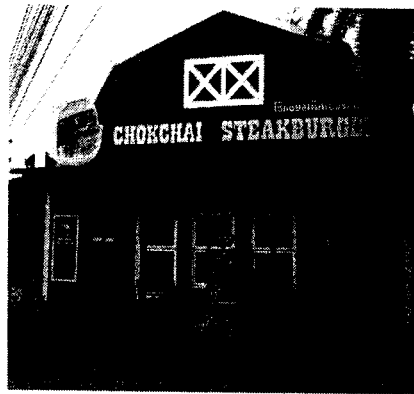
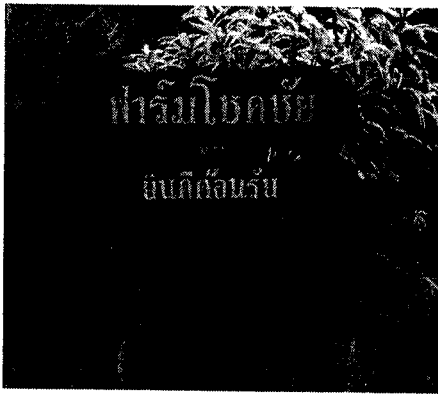
การท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีสิ่งให้นักท่องเที่ยวจะต้องพึงปฏิบัติในเรื่องกฎระเบียบที่เจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้ เช่น การไม่ทิ้งขยะ การจัดกางเต็นท์ในจุดที่กำหนดให้ การไม่ส่งเสียงดังในตอนกลางคืนเพราะจะเป็นการรบกวนสัตว์ หรือการไม่เก็บของป่า และการไม่ทำลายต้นไม้ เป็นต้น สิ่งต่างๆเหล่านี้นักท่องเที่ยวจะต้องปฏิบัติตามเคร่งครัดเพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืน

เหรียญเชิดชูเกียรติยกย่องให้เขาใหญ่เป็นหนึ่งในห้าของโลกที่ยังคงความเป็นธรรมชาติ

2. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

นอกจากสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติแล้ว อำเภอปากช่องยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจที่นักท่องเที่ยวนิยมพาครอบครัวมาพักผ่อนในวันหยุดสุดสัปดาห์ในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยวที่จะได้รับทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลินและความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการประกอบอาชีพ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น่าสนใจในอำเภอปากช่องที่จะขอเสนอ ได้แก่ ฟาร์มโชคชัย ไร่ทองสมบูรณ์คลับ บ้านไร่ปารีส และไร่อรุณพีบีวัลเลย์ โดยขอเสนอรายละเอียดดังนี้

2.1 ฟาร์มโชคชัย

ฟาร์มโชคชัยตั้งอยู่ที่ กิโลเมตรที่ 159 ถนนมิตรภาพอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นฟาร์มโคนมที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่กว่า 20,000 ไร่ ได้รับการกล่าวขานว่าใหญ่ที่สุดและมีระบบการจัดการที่ดีที่สุดในเอเชีย และเป็นฟาร์มแห่งแรกในประเทศไทยที่มีการส่งออกโคนมสู่ต่างประเทศ ที่นี้ยังเป็นดินแดนแห่งตำนานคาวบอยเมืองไทยที่เปิดให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมบรรยากาศท้องทุ่งกว้างใหญ่ที่มีโคนมเดินเล็มหญ้าเป็นฝูงและได้ร่วมกิจกรรมแปลกใหม่สนุกสนานในฟาร์มพร้อมชมกรรมวิธีการผลิตนมวัวอย่างครบวงจร

การเที่ยวชมภายในฟาร์มจัดเป็นรอบโดยแต่ละรอบจะใช้เวลาประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง โดยจะมีรถไฟลากที่แต่งให้เข้ากับบรรยากาศคาวบอยและมีเจ้าหน้าที่ของฟาร์มเป็นผู้นำชม เมื่อเข้ามาถึงพื้นที่ของฟาร์มก็เริ่มทำความรู้จักกับ “ฟาร์มโชคชัย” ด้วย

การชมภูมิทัศน์ประวัติความเป็นมาของฟาร์ม ชมพิพิธภัณฑ์เครื่องจักรเก่าซึ่งเป็นเครื่องจักรยุคบุกเบิก จากนั้นก็เริ่มชมวิธีการผสมพันธุ์โคนมโดยใช้วิธีการผสมเทียมที่ศูนย์พันธุกรรมโคนม และชมการสาธิตการฝักม้าแข่ง ความสนุกจะเริ่มขึ้นเมื่อได้ลองรีดนมโคด้วยมือของตนเอง และลองขี่ม้าไปรอบๆฟาร์มหรือจะเป็นการให้นมลูกวัวตัวน้อยในคอกอนุบาล ก็เป็นสิ่งที่สามารถทำได้เช่นกัน นอกจากนี้ในฟาร์มยังมีสิ่งที่น่าสนใจอื่นๆ อีกหลายอย่าง เช่น ฟาร์มสุนัข ที่มีการแสดงความสามารถของสุนัขและสัตว์แสนรู้ชนิดต่างๆ ฟาร์มนกหลากหลายสีสัน และสวนสัตว์สำหรับเด็กๆ

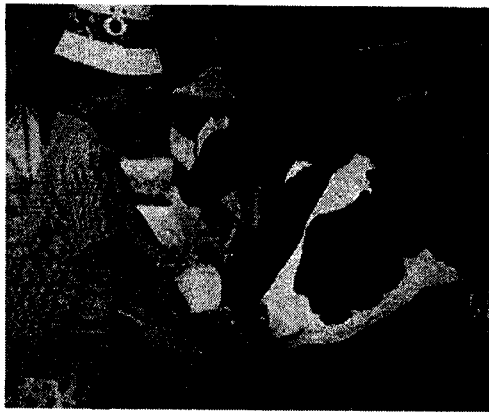
รถไฟลากที่นำนักท่องเที่ยวชมภายในฟาร์มโชคชัย

สิ่งที่ขาดไม่ได้เมื่อมาถึงฟาร์มโชคชัยคือสเด็กเนื้อนุ่มที่ร้านโชคชัยสเด็กเฮาส์ ซึ่งมีชื่อเสียงมานาน และยังมีกะหรี่ปั๊บนุ่ม เบอ์เกอร์สเด็ก นมสด และไอศกรีม ให้เลือกซื้อก่อนกลับบ้าน สำหรับคนที่รักการผจญภัย และชอบความสนุกตื่นเต้นเร้าใจต้องลองขับรถ ATV ที่สนามของฟาร์มโชคชัย ซึ่งอยู่ห่างจากตัวฟาร์มไปประมาณ 700 เมตร โดยมี 2 รูปแบบให้เลือกขี่ คือ สนามฝึก สำหรับผู้เริ่มต้นขี่ และสนามจริงบริเวณสวนป่าของฟาร์ม ซึ่งมีทั้งเส้นทางง่ายๆ สำหรับการขับรถกินลมชมวิวแบบสบายๆ และเส้นทางวิบากสำหรับผู้ที่มีความผาดโผนเร้าใจที่ต้องใช้ทักษะในการขี่พอสมควร เพราะเป็นเส้นทางที่คดเคี้ยว มีอุปสรรคที่ทำท่ายให้ข้ามผ่าน

ปัจจุบันฟาร์มโชคชัยเปิดให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปเที่ยวชมในวันธรรมดาจะจัดเพียงรอบเดียว เวลา 10.00 น. ส่วนในวันหยุดจะมี 4 รอบ คือ รอบเช้า 2 รอบ และรอบบ่าย 2 รอบ สิ่งที่จะได้รับจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบนี้ นักท่องเที่ยวจะ

ได้รับทั้งความสนุกสนานและความรู้เชิงเกษตร ที่สำคัญคือสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและในชีวิตประจำวัน

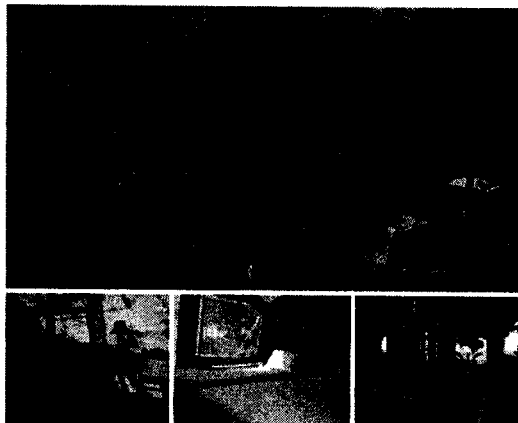
กิจกรรมต่างๆภายในฟาร์มโชคชัย

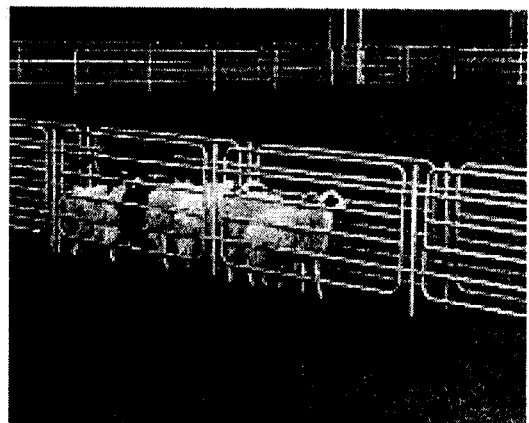
ให้นมลูกวัว

ฝึกขี่ม้า

ที่พักในรูปแบบต่างๆ

ชมสุนัขค้อนแกะ

2.2 ไร่ทองสมบูรณ์คลับ

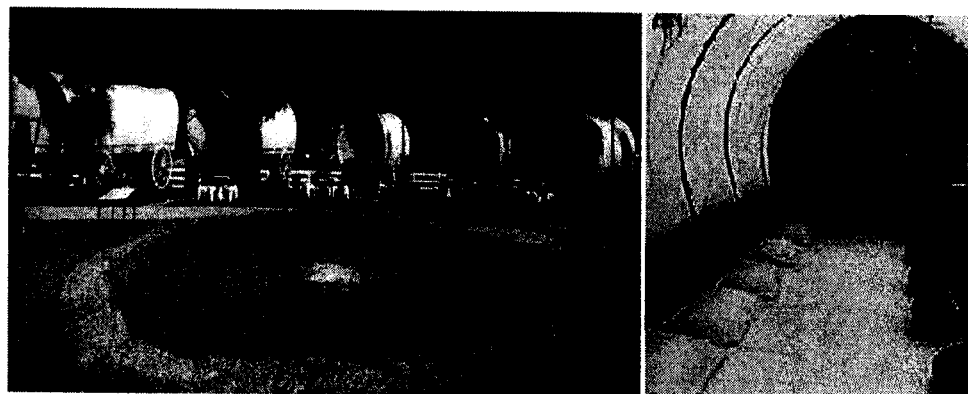
ไร่องามบรมณ์คลับ ตั้งอยู่ที่ 119 หมู่ 10 ถนนปากช่อง – หัวลำ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นรีสอร์ท ที่ให้บรรยากาศการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่งในอำเภอปากช่อง ในวันหยุดจะมีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากเข้ามาพักผ่อนและเล่นกิจกรรมต่าง ๆ ภายในไร่ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นการสนุกสนานกับเครื่องเล่นท่ามกลางความร่มรื่นของแมกไม้ นานาพันธุ์ และมีบ้านพักแบบต่างๆ ให้เลือกในหลายบรรยากาศ

รูปแบบการท่องเที่ยวของที่นี่ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ทำทากับความเร็ว สำหรับทุกเพศทุกวัย เช่น รถATV GO CART CART CROSS และ LUGE โดยมีทั้งสนามสำหรับเด็กๆ หรือคนที่เพิ่งเริ่มต้นฝึกเล่นให้เรียนรู้การใช้รถแบบต่างๆ ตั้งแต่พื้นฐาน และสนามสำหรับผู้เชี่ยวชาญจับแล้ว ให้ได้ทดสอบความสามารถโดยทุกสนามจะมีอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย และมีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำวิธีการใช้เครื่องเล่นแต่ละประเภทอย่างใกล้ชิด

ไร่แห่งนี้เปิดบริการให้กับนักท่องเที่ยวทุกวัน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับผู้รักความสนุกสนานและผจญภัย ท่ามกลางบรรยากาศที่แวดล้อมไปด้วยขุนเขาซึ่งเป็นมนต์เสน่ห์อย่างหนึ่งของเมืองปากช่องที่ไม่เคยว่างเว้นจากการมาเยือนของนักท่องเที่ยว

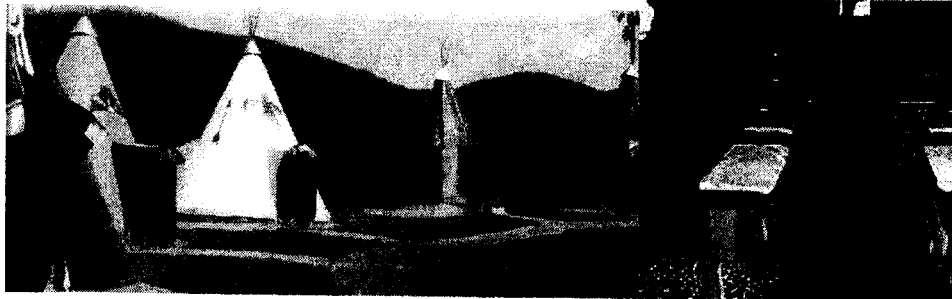
บ้านพักประเภทต่างๆภายในไร่องามบรมณ์คลับ

แบบคาราวานเกวียน

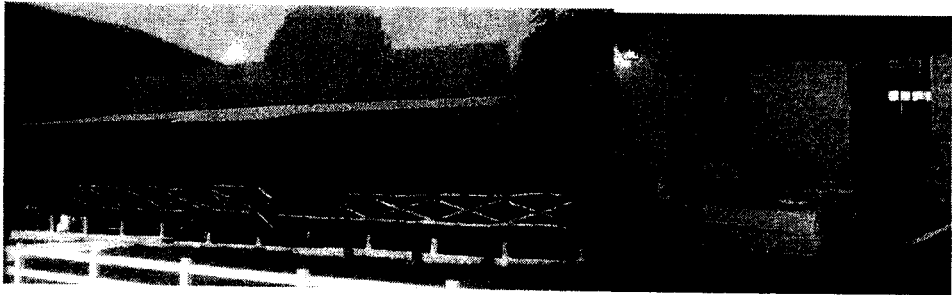

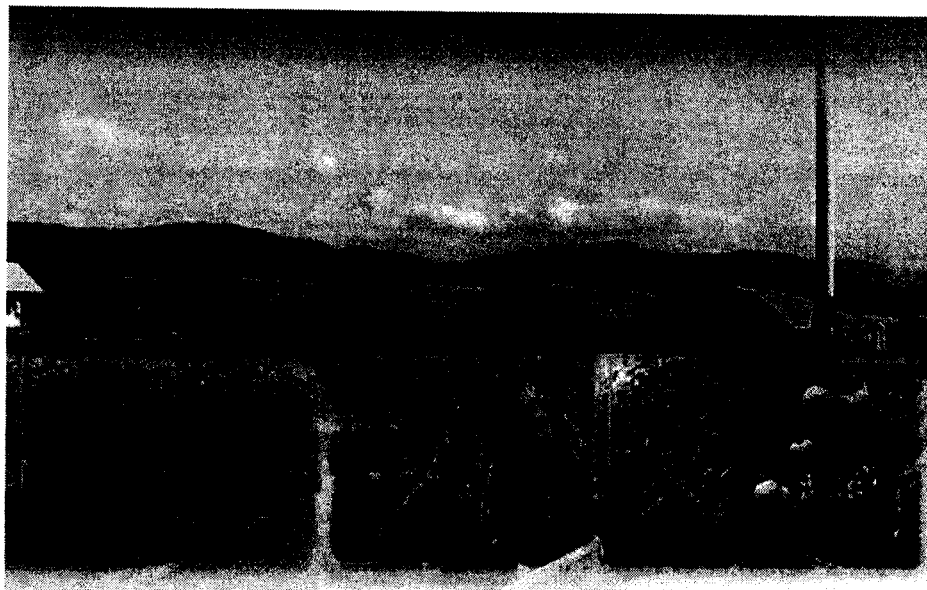
แบบกระโจมอินเดียน

แบบเมืองคาวบอย

2.3 บ้านไร่ปารีส

พืชที่ปลูกภายในบริเวณบ้านไร่ปารีส

บ้านไร่ปวีศตั้งอยู่เลขที่ 206 หมู่ 6 บ้านคลองหินลาด ตำบลขนงพระ อำเภอบางขัน จังหวัดนครราชสีมา เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ทันสมัยและเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว พืชที่ปลูกภายในไร่ ได้แก่ องุ่นไร้เมล็ด เมล่อน มะเขือเทศเนื้อโมโมทาโรและมะเขือเทศเชอร์รี่ เป็นต้น ที่นี่ยังเน้นการปลูกพืชในโรงเรือนโดยใช้สารชีวภาพ (ปลอดสารเคมี)

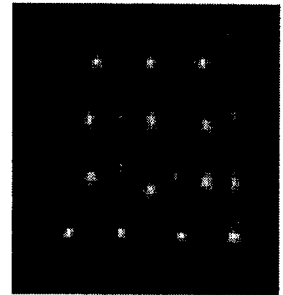
การลงทุนในโรงเรือนจะใช้โครงสร้างที่เป็นเหล็ก ถ้าเป็นในส่วนพลาสติกจะเปลี่ยนทุกๆ 3 ปี หลังจากจะใช้วัสดุถาวร มุ้งครอบโรงเรือนจะเป็นพลาสติก ข้อดีของการปลูกพืชในโรงเรือนก็คือ ไม่ต้องกลัวฝน สามารถให้น้ำได้อย่างสม่ำเสมอควบคุมและวางแผนการผลิตได้ตรงตามเวลา รวมทั้งโรคและแมลงก็จะน้อยกว่าปกติทั่วไป

มะเขือเทศเนื้อโมโมทาโร

องุ่นไร้เมล็ด

มะเขือเทศเชอร์รี่

คุณแสงชัยและคุณจิรารัตน์ ดำรงสินสวัสดิ์เจ้าของบ้านไร่ปวีศ

การท่องเที่ยวในบ้านไร่ปวีศเป็นทางเลือกใหม่ของนักเดินทางที่จะได้รับทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความรู้ทางการเกษตรที่ทันสมัย และการใช้เทคโนโลยี

สมัยใหม่ที่ท่ามกลางทัศนียภาพและธรรมชาติที่สวยงามของอำเภอปากช่อง สามารถนำความรู้ที่ได้กลับไปประยุกต์ใช้เพื่อการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรมนักท่องเที่ยวสามารถเข้าเยี่ยมชมไร่และซื้อผลผลิตจากไร่ได้โดยสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ คุณแสงชัย และคุณจิรารัตน์ ดำรงสินสวัสดิ์ โทร. 081-963-5499

ผลเมล่อนที่ยังอ่อน

ผลเมล่อนที่โตเต็มที่

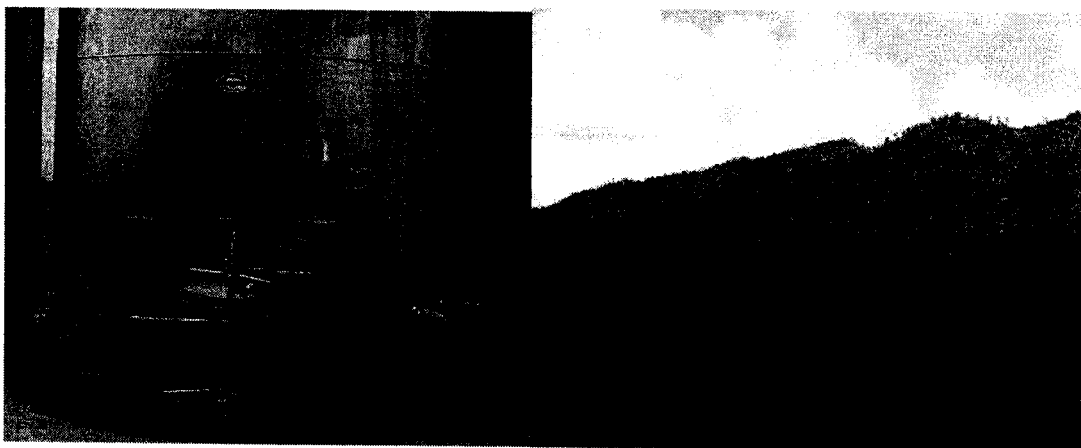
2.4 ไร่่องุ่น พีบี วัลเลย์ เขาใหญ่ไวน์เนอรี

ไร่่องุ่นแห่งนี้ตั้งอยู่ที่ ถนนผ่านศึก-กุคกล้า ตำบลพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นไร่่องุ่นขนาดใหญ่เป็นสาขาหนึ่งของกิจการในเครือบริษัทบุญรอดเบียร์เวอรี่ ที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เริ่มต้นจากการนั่งรถไฟ

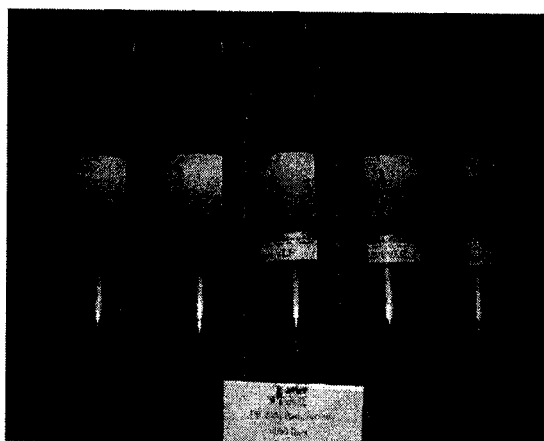
เล็กชมไร่ การสาธิตการเก็บองุ่น วิธีทัศนศาสตร์การผลิตไวน์ ชมโรงบ่มไวน์รวมทั้งชิมไวน์

ผู้ก่อตั้งไร่องุ่นแห่งนี้คือ คุณปิยะ ภิรมย์ภักดี เป็นผู้ที่มีความพยายามที่จะผลิตไวน์คุณภาพจากเมืองไทย โดยริเริ่มด้วยการทดลองปลูกต้นองุ่นหลากหลายสายพันธุ์ในพื้นที่ที่มีอากาศดีและเหมาะสม ซึ่งได้เลือกพื้นที่บริเวณใกล้เขาใหญ่แห่งนี้เป็นแหล่งปลูก

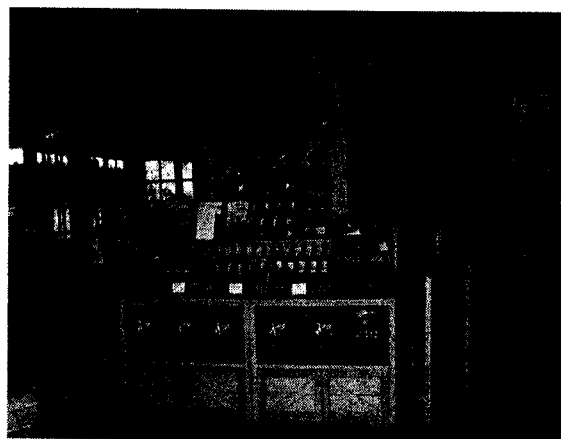

ถังเก็บไวน์

ทัศนียภาพภายในไร่

ไวน์ที่ได้รับรางวัล

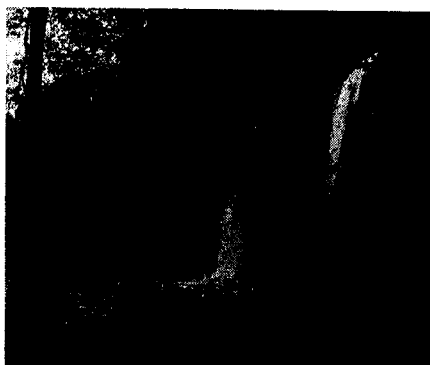
ร้านจำหน่ายสินค้า

จากการทดลองอยู่หลายปีจึงได้ข้อสรุปว่า องุ่นพันธุ์ซีราส นั้นเหมาะที่สุดสำหรับการผลิตไวน์แดง และพันธุ์เซนิบ บลอง เหมาะสำหรับการผลิตไวน์ขาว ผลองุ่นที่ปลูกจากในไร่แห่งนี้ได้ถูกเก็บเกี่ยวอย่างทะนุถนอม และคัดเลือกเฉพาะผลที่ดีมีคุณภาพนำมาหมักบ่มตามกระบวนการผลิต โดยมีผู้ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน ก่อนที่

จะออกมาเป็นไวน์รสชาติเยี่ยมสายพันธุ์ไทยให้ดื่ม รางวัลแห่งความสำเร็จที่ได้รับจากการประกวดไวน์ระดับนานาชาติ ที่จัดขึ้น ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย (AWC Vienna 2550) ได้แก่ ไวน์แดง ภิรมย์ เขาใหญ่ รีเสิร์ฟ เทมปราณีใหญ่ 2006 ได้รับรางวัลเหรียญทอง และไวน์แดง พีบี เขาใหญ่ รีเสิร์ฟ ซีราส 2003 ได้รับรางวัลเหรียญเงิน

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าเที่ยวชมกิจกรรมของไร่แห่งนี้ได้ทุกวัน พร้อมทั้งการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากไร่ที่จัดไว้จำหน่าย เช่น ไวน์องุ่น พายองุ่น แยมองุ่น และน้ำองุ่น เป็นต้น ท่ามกลางไร่องุ่นที่กว้างใหญ่ บรรยากาศที่สดชื่น และการต้อนรับอย่างอบอุ่นต่อผู้มาเยือนด้วยมิตรภาพ

ด้วยลักษณะทางธรรมชาติที่สวยงามจึงส่งผลให้ปากช่องมีเอกลักษณ์ที่เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่เปี่ยมไปด้วยบรรยากาศอันพึงปรารถนาของใครต่อใครต่อการมาเยี่ยมชมเยือนดินแดนแห่งนี้ และเมื่อวิถีชีวิตเกษตรกรรมแบบอย่างเฉพาะของชาวปากช่องผสมผสานกับบรรยากาศทุ่งหญ้าและเชิงเขา จากแหล่งทำมาหากินเลี้ยงครอบครัวแบบสมถะ ดินแดนแห่งนี้จึงกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อ อำเภอปากช่องจึงได้รับคำขานนามว่าเป็น “เมืองทองแห่งการท่องเที่ยว”

กิจกรรมท้ายเรื่อง

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านเรื่อง “แหล่งท่องเที่ยวปากช่อง” แล้วให้นักเรียน
ปฏิบัติกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่าอำเภอปากช่องเป็น “เมืองท่องเที่ยว” จงอภิปรายพร้อมทั้งยกตัวอย่าง
2. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในอำเภอปากช่องที่นักเรียนมีความเห็นว่ามี
ความสวยงามน่าสนใจและน่าท่องเที่ยวมากที่สุดคือที่ใด เพราะเหตุใด
3. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับการท่องเที่ยวโดยทั่วไปแตกต่างกันอย่างไรจง
อธิบาย ตามความเข้าใจของนักเรียน
4. จงบอกวิธีการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ พร้อมยกตัวอย่าง
นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรบ้าง ในการช่วยประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวของ
อำเภอปากช่อง

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ให้นักเรียนแต่งคำขวัญเพื่อรณรงค์และส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอปากช่อง
มาคนละ 1 คำขวัญ
2. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ “การเป็นเจ้าบ้านที่ดี” แนะนำข้อพึง
ปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวที่มาเยือนอำเภอปากช่อง

ของดีเมืองปากช่อง

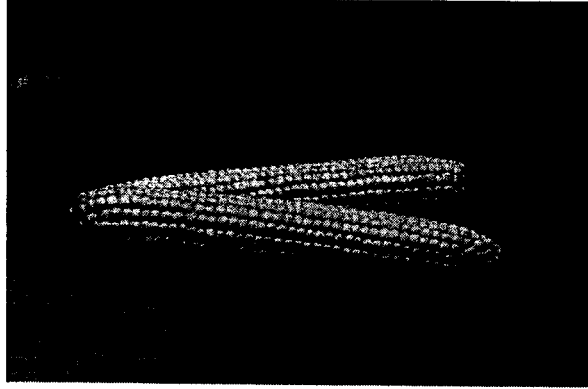
อำเภอปากช่องเป็นเมืองที่มีความอุดมสมบูรณ์เพราะมีสภาพที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์โดยทั่วไปเหมาะสมกับความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพ จากลักษณะดังกล่าวจึงส่งผลทำให้อำเภอปากช่องมีลักษณะเด่นในเรื่องต่างๆ ที่น่าสนใจและน่าศึกษา ในที่นี้จะขอกกล่าวถึง ของดีเมืองปากช่อง ที่ทำให้เป็นที่รู้จักและเป็นเอกลักษณ์ของปากช่อง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทพืชผลทางการเกษตร ได้แก่ ข้าวโพดหวาน พันธุ์อินทรี 2 น้อยหน้าพันธุ์เพชรปากช่อง และมะละกอพันธุ์ปากช่อง 1 ประเภทสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารกุนเชียงเจี๊ฉิว กลุ่มผลิตภัณฑ์จากองุ่นตราเคอะเกรฟ กลุ่มผลิตภัณฑ์ขนมกะหรี่ปั๊บบึงเจ๊อ้วน และกลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้หอม – นวดปู้ดิ่ง โดยขอนำเสนอรายละเอียดดังนี้

1. ประเภทพืชผลทางการเกษตร

ประชากรโดยส่วนใหญ่ของอำเภอปากช่องประกอบอาชีพทางการเกษตร ซึ่งจะมีทั้ง การปลูกพืชและการปศุสัตว์ ดังที่กล่าวมาแล้วจากหัวข้อเรื่องอาชีพของประชากร ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงรายละเอียดของพืชผลทางการเกษตรของอำเภอปากช่องที่มีชื่อเสียงและเป็นเอกลักษณ์ซึ่งได้รับการวิจัยและคิดค้นโดยศูนย์วิจัยและสถานีวิจัยภายในอำเภอปากช่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

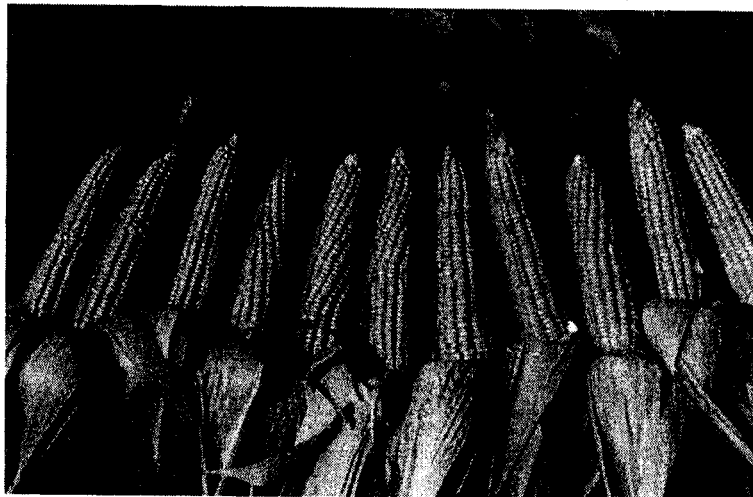
1.1 ข้าวโพดหวานพันธุ์อินทรี 2

ข้าวโพดเป็นพืชไร่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของอำเภอปากช่อง มีการปลูกกันโดยทั่วไป นิยมปลูกหลายชนิด เช่น ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดฝักสด และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น แต่ที่ทำชื่อเสียงให้กับอำเภอปากช่องมากที่สุด คือ ข้าวโพดหวานพันธุ์อินทรี 2 ซึ่งเป็นข้าวโพดพันธุ์ลูกผสมเป็นผลงานการวิจัยของศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ (ไร่สุวรรณ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

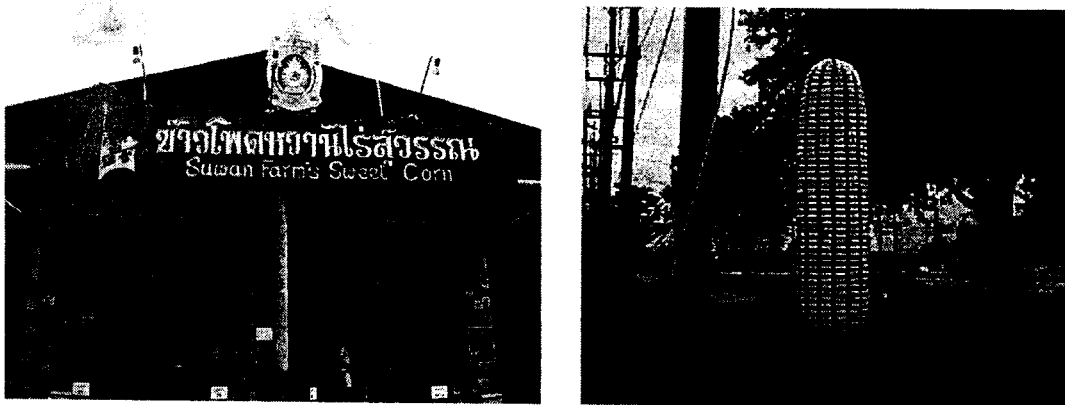
ข้าวโพดหวานพันธุ์อินทรี 2

ลักษณะพิเศษของข้าวโพดพันธุ์อินทรี 2 เป็นข้าวโพดที่มีความหอมหวาน นุ่ม ขนาดฝักใหญ่ เมล็ดไม่ยุบตัว ฝักสีเหลือง ทรงกระบอก แฉกเมล็ดเรียงตัวสม่ำเสมอ ไหมมีสีอ่อน ใช้ฝักสดรับประทานหรือทำน้ำนมข้าวโพด ทำให้ได้รสชาติที่หอมหวานมากกว่าพันธุ์อื่น ๆ เป็นรายได้ให้กับไร้สุวรรณด้วยการขายผลิตภัณฑ์บริเวณหน้าไร่ รีมถนนมิตรภาพ ให้กับนักท่องเที่ยว

ลักษณะข้าวโพดหวานพันธุ์อินทรี 2

สถานที่จำหน่ายข้าวโพดไร่สุวรรณ

ขั้นตอนการปลูกและการปฏิบัติดูแล การปลูกข้าวโพดควรปลูกต้นฤดูฝน คือระหว่าง เดือน พฤษภาคม – มิถุนายน หรือปลายฤดูฝน ระหว่างเดือน กรกฎาคม – สิงหาคม โดยทั่วไปแล้วการปลูกต้นฤดูฝนจะทำให้ได้ผลดีกว่าปลายฤดูฝน เพราะปริมาณน้ำฝนกำลังเหมาะสม ส่วนการปลูกปลายฤดูฝนนั้นการเตรียมดินอาจทำได้ไม่สะดวก เพราะดินอ่อนตัวและอาจทำให้ต้นข้าวโพดที่กำลังงอกเป็นโรคเน่าตายได้ สำหรับในเขตที่มีการชลประทาน สามารถปลูกข้าวโพดได้ตลอดปี

เมื่อถึงกำหนดเก็บเกี่ยวควรเก็บเกี่ยวให้เสร็จโดยเร็ว มิฉะนั้นความหวานจะลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากน้ำตาลภายในเมล็ดจะเปลี่ยนเป็นแป้ง และจะทำให้เมล็ดเหนียวเมื่อรับประทานแล้วจะทำให้ติดฟัน ข้าวโพดหวานอินทรี 2 เป็นพันธุ์ที่เมื่อถึงอายุการเก็บเกี่ยวสามารถทยอยเก็บเกี่ยวได้ภายในระยะเวลา 3 วัน

การต้มข้าวโพดหวานควรต้มน้ำให้เดือดก่อนแล้วใส่ข้าวโพดหวานลงไป ประมาณ 5 – 7 นาที หรือเมื่อน้ำเดือดอีกครั้ง หรือจับว่านิ่มแล้วไม่ควรต้มนานเกินไปจะทำให้แป้งในเมล็ดสุกเกินไปไม่อร่อย ตักฝักข้าวโพดหวานลงแช่ในน้ำเย็นที่ผสมเกลือเล็กน้อย แล้วตักออกทันทีอย่าแช่ไว้จะทำให้ข้าวโพดเค็ม

คุณค่าทางอาหารและสรรพคุณ ข้าวโพดอุดมด้วยวิตามินเอที่มีมากเป็นพิเศษมีกรดไขมันที่จำเป็นต่อร่างกาย เส้นใยอาหาร และเกลือแร่ชนิดต่างๆ ทั้ง ฟอสฟอรัส แคลเซียม และเหล็ก ช่วยบำรุงสุขภาพ ทำให้ร่างกายสดชื่น ช่วยบำรุงสายตา และช่วยทำให้ระบบขับถ่ายทำงานได้ดี

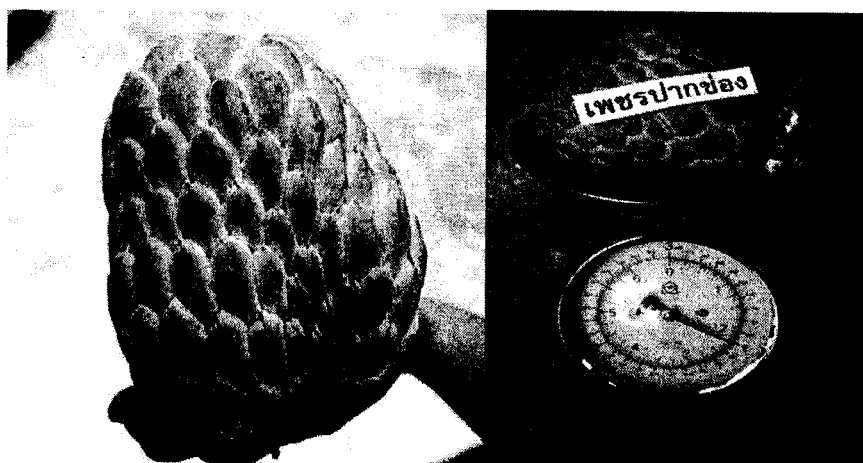

ข้าวโพดพืชเศรษฐกิจของอำเภอปากช่อง

ข้าวโพดหวานพันธุ์อินทรี 2 ที่จำหน่ายริมถนนมิตรภาพ

1.2 น้อยหน้าพันธุ์เพชรปากช่อง

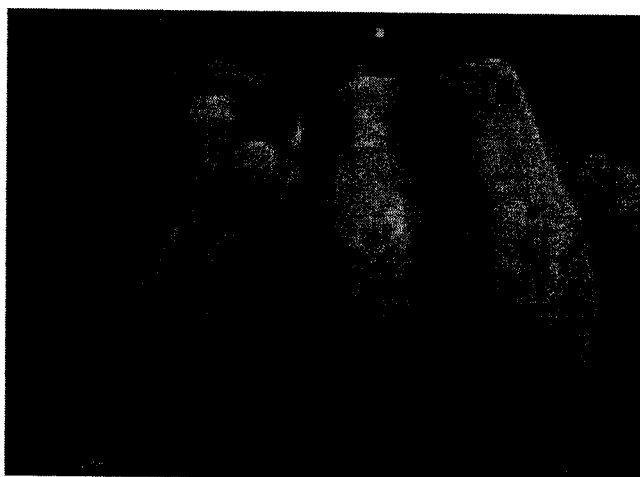
น้อยหน้าพันธุ์เพชรปากช่อง

ด้วยลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมจึงทำให้อำเภอปากช่อง เป็นแหล่งปลูกผลไม้หลายชนิดแต่ที่นิยมปลูกกันมากที่สุดคือน้อยหน่า ซึ่งเป็นพืชที่ทนต่อ ความแห้งแล้งและความร้อนได้ดี พื้นที่ราบตามเชิงเขาก็สามารถปลูกน้อยหน่าได้ น้อยหน่าเป็นพืชไม่ชอบพื้นที่ที่มีน้ำขังและ เป็นผลไม้ที่มีรสหวาน มีกลิ่นหอมชวน รับประทาน มีคุณค่าทางอาหารสูงอุดมไปด้วยโปรตีน ไขมัน น้ำตาล และแร่ธาตุหลายชนิด พันธุ์น้อยหน่าที่นิยมปลูกมี 2 สายพันธุ์ คือ พันธุ์พื้นเมืองหรือน้อยหน่าฝ้าย และพันธุ์ น้อยหน่าหนังหรือน้อยหน่าญวน ในที่นี้จะขอกกล่าวถึง น้อยหน่าพันธุ์เพชรปากช่อง ซึ่ง เป็นน้อยหน่าสายพันธุ์ลูกผสม

น้อยหน่าพันธุ์เพชรปากช่องเป็นผลงานการวิจัยของสถานีวิจัยปากช่อง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นน้อยหน่าลูกผสมพันธุ์ใหม่ อร่อยกว่าน้อยหน่าพันธุ์อื่น ผล ใหญ่ น้ำหนักต่อผลเกือบ 1 กิโลกรัม เนื้อหนา เมล็ดน้อย รสชาติหวานหอม อร่อยมาก ปลูกไปเพียง 5 เดือน ก็ติดผล มีลักษณะเด่นคือ ผลใหญ่สวย คล้ายรูปหัวใจ สีเขียวนวล

ปัจจุบันผลผลิตน้อยหน่าเพชรปากช่องเริ่มมีวางขายในท้องตลาดตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ไม่ว่าจะเป็นแผงขายผลไม้ในท้องถิ่นหรือในซูเปอร์มาร์เก็ตในกรุงเทพฯ กิโลกรัมละไม่ต่ำกว่า 100 บาท จึงได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกกันให้มากขึ้น

1.3 มะละกอพันธุ์ปากช่อง 1

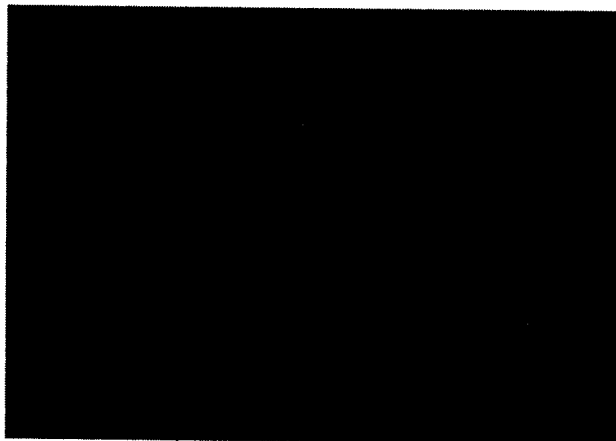

มะละกอพันธุ์ปากช่อง 1

มะละกอเป็นผลไม้ที่คนไทยนิยมบริโภคทั้งผลดิบและผลสุก มะละกอใช้ประโยชน์ทางด้านอุตสาหกรรมได้หลายอย่าง เช่น เนื้อมะละกอดิบสามารถนำไปทำมะละกอแช่อิ่ม คองแก็ม ผลมะละกอสุกใช้แปรรูปเป็นน้ำผลไม้ ซอส ผลไม้กระป๋อง แยม ลูกกวาด และมะละกอผง เปลือกมะละกอใช้เป็นอาหารสัตว์ สัตว์ผสมอาหาร ยาง มะละกอใช้ในอุตสาหกรรมผลิตเบียร์ ผลิตน้ำปลา อาหารกระป๋อง อุตสาหกรรมเคมี และเครื่องสำอาง เป็นต้น

คนไทยและคนต่างชาตินิยมรับประทานมะละกอสุก แต่มีความชอบที่แตกต่างกัน ในต่างประเทศนิยมบริโภคมะละกอที่มีขนาดเล็ก แต่ในขณะที่ประเทศไทยส่วนใหญ่จะมีผลขนาดใหญ่ จึงไม่เป็นที่นิยมของตลาดต่างประเทศทำให้มีปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออกโดยตรงยังมีน้อย

สถานีวิจัยปากช่อง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เล็งเห็นความสำคัญในการผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดต่างประเทศ จึงได้พัฒนาสายพันธุ์มะละกอมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 เริ่มต้นจากการนำมะละกอสายพันธุ์ชันไลท์ จากประเทศไต้หวันมาปลูกและคัดเลือกต้นที่มีลักษณะตามต้องการ จึงได้มะละกอสายพันธุ์ใหม่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมให้ปลูกเพื่อการค้า ให้ชื่อว่า มะละกอพันธุ์ปากช่อง 1

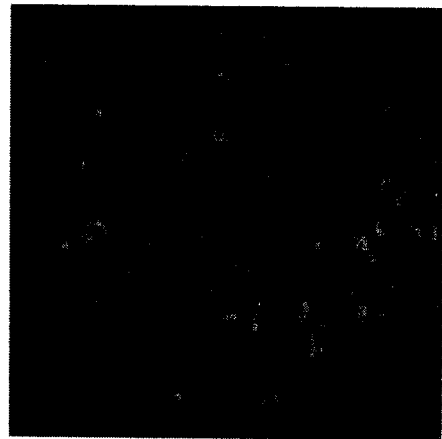
ลักษณะเนื้อมะละกอพันธุ์ปากช่อง 1

ลักษณะประจำพันธุ์ มะละกอพันธุ์ปากช่อง 1 มีลำต้นสีเขียวปนม่วง เล็กน้อยใบมี 7 แฉก ก้านใบสีเขียวปนม่วงยาวประมาณ 70-75 เซนติเมตร อายุ 8 เดือน

ก็เริ่มเก็บผลได้ เนื้อสีส้มหนา เมื่อสุกเนื้อจะนุ่มและและมีรสหวาน มีกลิ่นหอม ในระยะเวลา 18 เดือน จะให้ผลผลิตต้นละ 30 - 40 กิโลกรัม ค่อนข้างทนต่อโรคใบด่าง ปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรในโครงการหลวงที่มีพื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 800 เมตร ปลูกมะละกอพันธุ์ปากช่อง 1 เพื่อจำหน่าย

ดอกมะละกอพันธุ์ปากช่อง 1

เมล็ดมะละกอเพื่อเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์

2. ประเภทสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

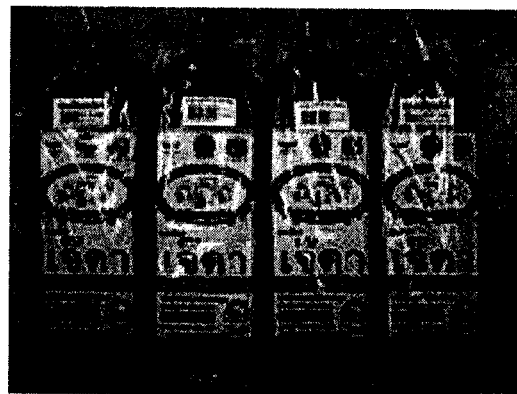
มีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางเข้ามาทั้งที่ตั้งใจที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในปากช่อง โดยตรง หรือไม่ได้ตั้งใจที่จะมาเพราะบางครั้งอาจจะเป็นเพียงแค่การเดินทางผ่านเพื่อไปยังจังหวัดอื่นๆเท่านั้น สิ่งที่น่าสนใจที่จะขาดไม่ได้ก็คือ การซื้อของฝากให้กับญาติพี่น้องหรือเพื่อเป็นที่ระลึกก่อนกลับบ้าน ดังนั้นจึงมีกลุ่มที่ผลิตสินค้าขึ้นมาจำหน่ายในรูปแบบหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หลายกลุ่มด้วยกัน

หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของอำเภอปากช่องจากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2549 ปรากฏว่า อำเภอปากช่องมีผลิตภัณฑ์ในระดับ 5 ดาว 4 ดาว และ 3 ดาว ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มได้ดังนี้ คือ กลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารประเภทกุนเชียง กลุ่มผลิตภัณฑ์จากองุ่น กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทขนม และกลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทหัตถกรรม ฯลฯ ในที่นี้จะขอยกตัวอย่าง หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่ผ่านการคัดสรรอยู่ในระดับ 5 ดาว และ 4 ดาว ที่น่าสนใจมีดังนี้

2.1 กลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารกุนเชียงสมุนไพรเจ็ดดา

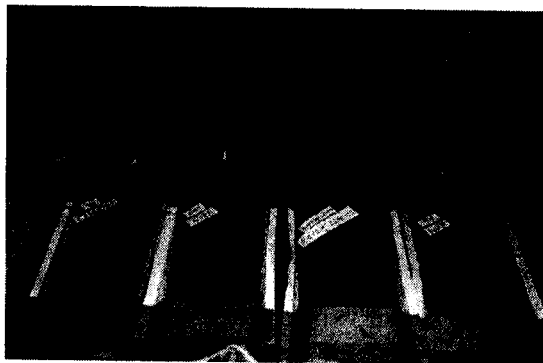
กุนเชียงเป็นอาหารที่นิยมรับประทานกันในครอบครัว เพราะปรุงง่ายและสามารถเก็บไว้ได้นาน รับประทานได้ทุกเพศทุกวัย จึงทำให้เป็นสินค้าที่จำหน่ายได้ดี อาจซื้อเป็นของฝากหรือนำกลับไปทอดหรือปรุงเป็นอาหารประเภทต่างๆรับประทานที่บ้านก็ได้

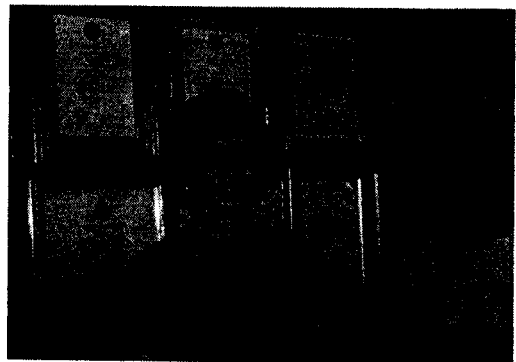
กลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารกุนเชียงเจ็ดดา เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของอำเภอปากช่องที่มีชื่อเสียง ผ่านการคัดสรรอยู่ในระดับ 5 ดาว และได้รับการรับรองคุณภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐาน GMP มีลักษณะพิเศษ คือ ไม้ใส่สี ไม้ใส่แป้ง และไร้สารกันบูด สินค้าในกลุ่มจะมีทั้งหมด 6 แบบ ได้แก่ กุนเชียงหมู กุนเชียงปลา กุนเชียงไก่

กุนเชียงหมูสมุนไพร กุนเชียงปลาสมุนไพร และกุนเชียงปลาผสมจึง ในที่นี้ขอกล่าวถึง ขั้นตอนการทำกุนเชียงหมูสมุนไพร

ขั้นตอนแรกเริ่มจากการคัดส่วนต่างๆของเนื้อหมูที่จะนำมาทำกุนเชียง เช่น ขาหน้า ขาหลัง โดยจะไม่ใช้เนื้อรวม ถ้าเป็นเอ็นหมูก็จะนำมาตัดแต่งก่อนแล้วนำเข้าเครื่องบด ทำการบด 2 รอบ เพื่อให้ได้เนื้อหมูที่ละเอียด ส่วนมันหมูจะใช้ในส่วนของมันสันหลัง เมื่อได้มาจะนำไปเข้าเครื่องขุดมันก่อนแล้วจึงนำไปซอยหยาบ ซอยละเอียดให้ออกมาในลักษณะลูกเต๋าลึกๆ เพื่อจะได้มองไม่เห็นไขมันในขณะที่ทอดแห้งแล้ว แล้วจึงนำหมูมาคลุกเคล้ากับ เครื่องปรุง คือ เกลือ น้ำตาล เครื่องปรุงรสต่างๆ ในเครื่องผสม ใช้เวลาในการผสมประมาณ 10 นาที

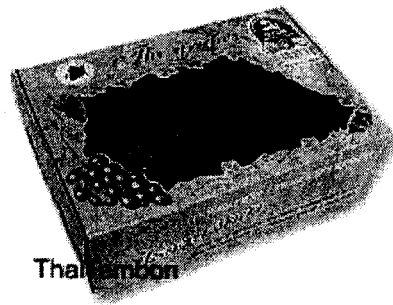
ผลิตภัณฑ์กุนเชียงรุ่นใหม่

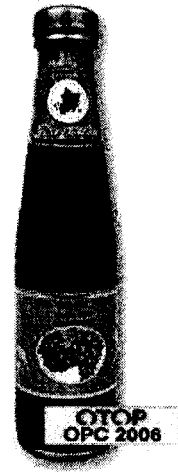
นางสุชดา ทวีตรังสีมา (เจ้ดา) ประธานกลุ่ม

จากนั้นนำเนื้อหมูเข้าเครื่องหั่นไส้ เป็นไส้หมูแท้ แล้วต่อด้วยการแต่งไส้ แต่งให้สวยแล้วทำการผูกเชือก นำเข้าตู้อบ ใช้เวลาในการอบ 4 วัน ด้วยอุณหภูมิคงที่ 60 องศาเซลเซียส จากนั้นนำไปพักไว้ 1 วัน เพื่อให้รสชาติลงตัวแล้วนำมาบรรจุจำหน่ายในขนาดบรรจุ ครึ่งกิโลกรัมในราคา 80 บาท สามารถเก็บได้นาน 6 เดือน เพราะเก็บในถุงสุญญากาศและขนาดบรรจุ 1 กิโลกรัม ราคา 160 บาท

2.2 กลุ่มผลิตภัณฑ์จากองุ่นตราเดอะเกรฟ

Thai bamboo

“องุ่น” เป็นผลไม้ที่มีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพและร่างกาย เพราะในองุ่นมีสารอาหารซึ่งมีคุณสมบัติเด่นในการจับโปรตีน “คลอลาเจน” อันมีประโยชน์ในการเสริมสร้างสุขภาพแก่ เส้นเลือด หัวใจ สายตา และผิวพรรณ ช่วยต่อต้านอนุมูลอิสระ อีกทั้งมีรสชาติอร่อย จึงเป็นผลไม้ที่รู้จักกันแพร่หลายและเป็นที่นิยมรับประทาน

แหล่งปลูกองุ่นที่ให้ได้คุณภาพดีมักอยู่ในระดับความสูง 1,000 – 4,000 ฟุต สภาพอากาศร้อนชื้นหรือเย็นจนถึงหนาวองุ่นก็เจริญได้ดี แต่ถ้าความชื้นสูง ฝนตกชุก จะทำให้เกิดโรคระบาดได้เร็ว ป้องกันยากและคุณภาพผลไม่ดี ผลแตกเสียหายง่าย อำเภอปากช่องจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกองุ่น เนื่องจากมีฝนไม่มากนัก อากาศเย็นสบายตลอดทั้งปีและอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล

องุ่นสายพันธุ์แบล็ค โอปอล

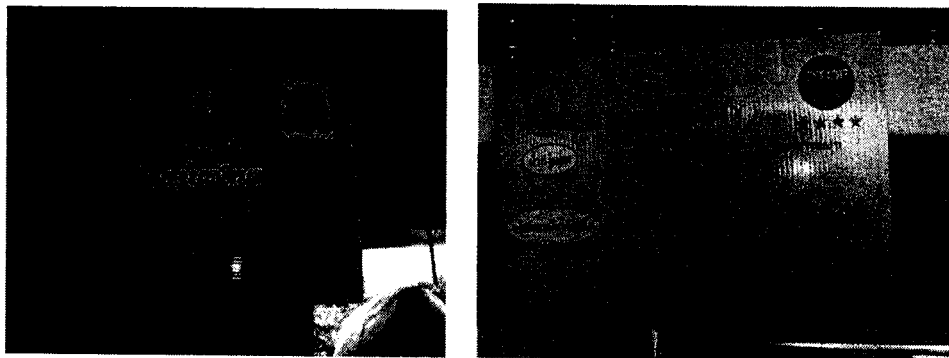
ไร่่องุ่นตัดยาหรือองุ่นตราเคอะเกรฟ ตั้งอยู่เลขที่ 212 หมู่ที่ 6 ตำบลชนงพระ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา บนพื้นที่ประมาณ 20 ไร่ ได้ทำการปลูก “องุ่นอนามัย ปลอดภัยจากสารพิษ” ซึ่งเป็นสินค้าหนึ่งหนึ่งผลิตภัณฑ์ของตำบลชนงพระ ได้รับการคัดสรรระดับคุณภาพ 5 ดาว และได้รับป้ายทอง Food Safety จากกระทรวงสาธารณสุข เป็นสถานที่ที่เกษตรกรชาวไร่่องุ่นภายในอำเภอปากช่องมักจะมาเยี่ยมชมและขอคำแนะนำหรือขอรับคำปรึกษาอยู่เสมอ

การปลูกองุ่นจะต้องเริ่มต้นจากการปรับปรุงดินซึ่งแต่เดิมพื้นที่แห่งนี้เป็นของชาวบ้านที่ทำการปลูกข้าวโพดมาหลายปี ดังนั้นผืนดินจึงขาดความอุดมสมบูรณ์ จึงต้องทำการปรับปรุงดินด้วยการหว่านปุ๋ยคอกและพลิกดินขึ้นตากไว้ และทำการพัฒนาแหล่งน้ำด้วยการสำรวจและทำการขออนุญาตเจาะน้ำบาดาลเพื่อนำมาใช้กับแปลงองุ่น วางแผนการใช้น้ำด้วยการใช้เครื่องสูบน้ำพักน้ำในถังเก็บ จากนั้นก็จ่ายน้ำเข้าแปลงควบคุมการจ่ายน้ำเป็นส่วนๆตามความต้องการของต้นองุ่นในระบบหัวน้ำหยด

เมื่อทำการพัฒนาระบบดิน ระบบน้ำ ระบบไฟฟ้า แปลงปลูก ทำค้ำองุ่น เรียบร้อยแล้ว จึงนำต้นคองุ่นป่า(พันธุ์พื้นเมือง) นำมาติดต่อกับองุ่นสายพันธุ์ดีสายพันธุ์ไรเมิ้ลด์ เช่น พันธุ์แบล็คโอปอล พันธุ์ลูทเพอเรท เป็นพันธุ์ที่มีชื่อเสียงของอำเภอปากช่อง ชำจนได้ที่จึงนำมาลงแปลงปลูก แรกๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมบางส่วนทำให้ต้นตายจึงทำการแก้ไขด้วยการขุดร่องระบายน้ำรอบแปลงปลูก เพื่อให้น้ำไหลออกสะดวกไม่ขังซึ่งก็ได้ผลดี จนกระทั่งต้นโต โดยประมาณ 10 เดือนจากการลงแปลงปลูก ก็จะมีการตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ออกดอกติดผล

องุ่นเป็นพืชที่ติดโรคง่าย อ่อนไหวต่อการเป็นโรคต่างๆ นอกจากการใช้เทคโนโลยีในเรื่องการวางระบบน้ำ ,ระบบการใช้น้ำ ยาแล้ว ทางไร่จึงต้องคิดค้นหาวิธีการในการปฏิบัติดูแลในเรื่องการรักษาผลองุ่นไม่ให้โคนผ่นหรือน้ำค้ำ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของชาวไร่่องุ่น เพราะผลองุ่นจะแตกเสียหายในหน้าฝนและเป็นโรคน้ำค้ำ โดยการคิดทำหลังคาพลาสติกแบบหลังคาโรงเรือนคลุมแปลงองุ่น โดยไม่ต้องคลุมด้านข้างจะช่วยให้ลมโกรกได้ดี สำหรับโครงหลังคาทำแบบประหยัดโดยใช้เหล็กเป็นโครงรับน้ำหนัก ใช้ลวดเป็นตัวยึดรองรับพลาสติก แก้ปัญหาผลองุ่นแตกในหน้าฝน โรคต่างๆลดน้อยลง และที่สำคัญลดการใช้น้ำลงประมาณ 80 %

ไร่องุ่นสัตยาจึงเป็นต้นแบบของการปลูกองุ่นอนามัยไร้สารพิษ ผลผลิตจากไร่นี้อาจจะเป็น องุ่นสด หรือน้ำองุ่น จะได้รับการดูแลพัฒนาคุณภาพของผลผลิตอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้คุณภาพตามที่ต้องการและเป็นการรักษามาตรฐานไว้ให้ได้ปัจจุบันผลผลิตของไร่นี้อาจจำหน่ายบริเวณภายในไร่ ตามศูนย์การค้าทั้งภายในท้องถิ่นหรือในห้างสรรพสินค้าต่างๆ

2.3 กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทขนมกะหรี่ปั๊วจี๊ว

ขนมกะหรี่ปั๊ว

กะหรี่ปั๊วเป็นขนมที่นิยมรับประทานเป็นอาหารว่าง มีความหอม กรอบ และให้คุณค่าทางอาหาร มีส่วนผสมของแป้งเป็นหลักภายในจะมีไส้ที่นิยม คือ ไส้เค็ม ไส้มัน ไส้เผือก ไส้ตำปะรด และไส้องุ่น เป็นต้น นักท่องเที่ยวนิยมซื้อเป็นของฝากอำเภopakช่องจึงเป็นแหล่งผลิตขนมกะหรี่ปั๊วที่มีชื่อ

กลุ่มผลิตขนมกะหรี่ปั๊วที่ได้รับการคัดสรรคุณภาพ ระดับ 4 ดาว คือกลุ่มผลิตของจี๊ว ตั้งอยู่ที่ 110 หมู่ที่ 7 ตำบลกลางดง อำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา

เริ่มต้นผลิตตั้งแต่ปี 2530 และปรับปรุงพัฒนาตัวสินค้าขึ้นมาเรื่อยๆ จนเป็นที่ยอมรับของตลาด ด้วยมีคู่แข่งในท้องตลาดมาก จึงต้องอาศัยความอดทน ขยัน และคิดค้นสูตรที่เป็นของตัวเองโดยเฉพาะ จึงได้กะหรี่ปั๊ปที่มีความกรอบนอก นุ่มใน และได้แต่ละประเภทมีความสดอร่อย กัดสรรส่วนประกอบที่มีคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ผ่านการตรวจมาตรฐาน ออ. ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547 และได้รับการคัดสรรเป็นสินค้า OTOP หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง

ขั้นตอนการทำ จะเริ่มที่การเตรียมแป้ง ต้องใช้แป้งสาลีที่มีทั้งแป้งชั้นนอกและแป้งชั้นใน ผสมส่วนประกอบของแป้งชั้นนอกซึ่งจะมี แป้งสาลีเอนกประสงค์ น้ำมันพืช น้ำตาลทราย เกลือป่น และน้ำ นวดให้เข้ากัน ส่วนแป้งชั้นนอก จะใช้แป้งสาลีกับน้ำมันพืชนวดให้เข้ากัน

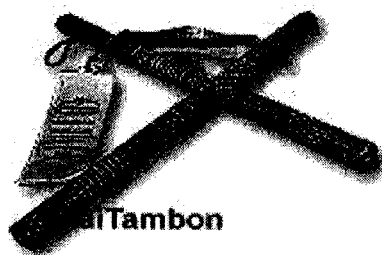
ขั้นตอนการปั้นขนมกะหรี่ปั๊ปไส้เค็ม

การเตรียมไส้เค็ม ส่วนประกอบเนื้อไก่หรือเนื้อวัวบด หอมหัวใหญ่หั่นเป็นชิ้น เล็กๆ มันฝรั่ง ซอส ผงกะหรี่ น้ำตาลทราย น้ำมันพืช เกลือป่น และพริกไทยป่น ผัดส่วนประกอบทั้งให้เข้ากัน ชิมรสให้พอดี ยกลงพักไว้ให้เย็น แบ่งแป้งชั้นนอกให้เท่ากับแป้งชั้นในให้เท่าๆ กัน แล้วแผ่แป้งชั้นนอกของแต่ละก้อน ใส่อะไรที่ปรุงแล้วหุ้มให้มิด คลึงนวด แป้งให้เข้ากัน ม้วนให้แน่น ตัดแบ่งแป้งให้เป็นแฉ่งๆ แล้วนำแป้งมาคลึงให้บางใส่ไส้พับกับริมให้แน่นและสวย แล้วนำไปทอดน้ำมันที่ร้อนใช้ไฟปานกลาง เมื่อสุกตักขึ้น ชับด้วยกระดาษซับมัน

ส่วนการเตรียมไส้อื่นๆ จะเน้นความสด ใหม่ ของส่วนประกอบของไส้ แต่ละประเภท เช่น เผือก มัน ถั่ว สับปะรดและองุ่น ผลิตและจำหน่ายให้ลูกค้าได้เห็น ของจริงหน้าร้าน พร้อมแพคเกจบรรจุผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบด้วยความทันสมัยสวยงามสะดุดตา

2.4 กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทหัตถกรรมไม้หอม – นวดปู้ดิ่ง

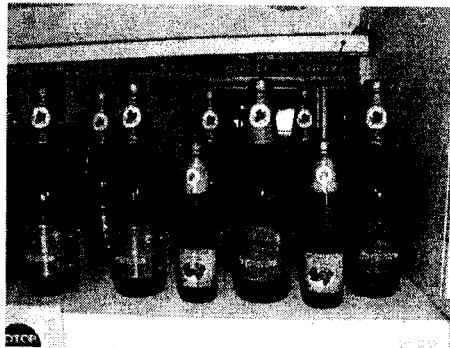
ไม้หอม – นวดปู้ดิ่ง เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาของ นายอาทิตย์ บุญชื่น เป็นสินค้าโอท็อปของกลุ่มแม่บ้านสมุนไพรอุดมทรัพย์ของอำเภอปากช่อง โดยผสมผสานภูมิปัญญาของผู้เป็นบิดาคือ นาย (ปู้) ดิ่ง บุญชื่น นำมาประยุกต์ดัดแปลงใหม่ ให้มากด้วยคุณภาพ ใช้เวลาในการพัฒนามากกว่า 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ควบคู่กับการจำหน่ายในกลุ่มเล็กๆ ซึ่งผลงานดังกล่าวได้รวมอยู่ในทำเนียบสิ่งประดิษฐ์คิดค้นที่ส่งเข้าประกวดรางวัลสภาวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2550 ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ด้วย

ลักษณะของไม้ นวดปู้ดิ่ง เป็นไม้ 3 ชั้น ใช้นวดตั้งแต่ต้นคอจนถึงฝ่าเท้า ทุกส่วนขอร่างกาย ช่วยคลายเส้น คลายกล้ามเนื้อ และใช้กดจุดตามร่างกาย เช่น จุดฝ่า

เท้า สะบัก หลัง สะโพก และท้อง สามารถพกพาไปในที่ต่างๆ ได้สะดวก ขนาดกะทัดรัดใช้ได้กับทุกเพศทุกวัย

วิธีการเก็บรักษา ทำได้โดยการใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดแล้วตากให้แห้งหรือแขวนไว้ในที่ร่ม มีอายุการใช้งานได้นาน โดยไม่ถูกมอดและแมลงกัดกิน ได้รับการรับรองคุณภาพจากกระทรวงพาณิชย์ ในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย เมื่อ 29 พฤศจิกายน 2545 , รางวัลจากสมาคมนักประดิษฐ์ไทย เมื่อ 29 กันยายน 2546 และรางวัลจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รวมทั้งยังได้อนุสิทธิบัตรในปี พ.ศ. 2548

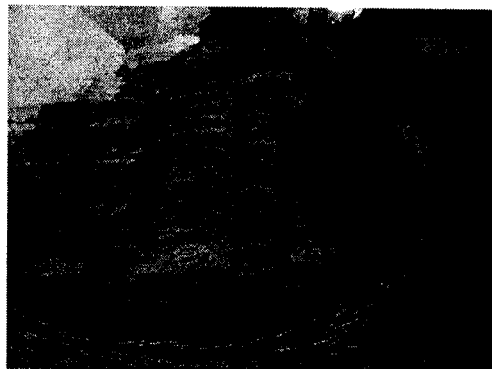
ปัจจุบันอำเภอปากช่องเป็นที่รู้จักกันของนักท่องเที่ยวโดยทั่วไป การต้อนรับผู้มาเยือนด้วยมิตรไมตรี การเต็มใจให้บริการ เป็นสิ่งสำคัญของเจ้าบ้าน และสิ่งที่จะลืมไม่ได้ก็คือ ผลิตภัณฑ์ที่จัดจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว ผู้ผลิตจะต้องรักษาคุณภาพของสินค้ามีความซื่อสัตย์และมีความพยายามที่จะพัฒนาสินค้าให้ดีขึ้นเรื่อยๆ เพื่อสร้างความประทับใจให้กับผู้ที่มาเยือนพร้อมกับความรู้สึกที่ว่าอยากมาเที่ยวอีก

น้ำอุ่น

อุ่นสดจากรั้ว

พายอุ่น

กิจกรรมท้ายเรื่อง

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านเรื่อง “ของดีเมืองปากช่อง” แล้ว ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนเลือกผลิตภัณฑ์ “ของดีเมืองปากช่อง” ที่นักเรียนชอบมากที่สุด พร้อมทั้งอธิบายเหตุผล
2. ถ้ามีนักท่องเที่ยวมาถามนักเรียนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจของอำเภอปากช่อง ให้นักเรียนแนะนำ 3 ผลิตภัณฑ์ พร้อมเหตุผลประกอบ
3. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่าน “ของดีเมืองปากช่อง” ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไรบ้าง
4. นักเรียนคิดว่ามีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใดบ้างของอำเภอปากช่องที่ยังไม่ได้รับการเผยแพร่ อธิบายรายละเอียดของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้น
5. นักเรียนคิดว่าผลิตภัณฑ์ใดของอำเภอปากช่องที่มีคุณภาพและสมควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐมากที่สุด

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้านหรือในชุมชนของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า
2. ให้นักเรียนเสนอแนะวิธีการที่จะช่วยประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของอำเภอปากช่องให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

วัฒนธรรมทางภาษา : ภาษาไทยถิ่นอีสาน

ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่ใช้พูดติดต่อสื่อความตามท้องถิ่นต่างๆ สื่อความหมายความเข้าใจในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นอาจพูดแตกต่างกันไป เป็นภาษาที่เกิดจากกลุ่มชาติพันธุ์ของคนอาศัยอยู่ในท้องถิ่น ภาษาไทยถิ่นเป็นภาษาของกลุ่มชนชาวไทยซึ่งกระจายกันอยู่ทั่วประเทศ ภาษาถิ่นที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มใดย่อมเป็นภาษาที่มีความสำคัญต่อชนกลุ่มนั้นมากที่สุด เป็นวัฒนธรรมสำคัญควรแก่การศึกษาจะทำให้เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมของชนกลุ่มนั้น เป็นรากฐานทางด้านประวัติศาสตร์และเป็นบ่อเกิดของวรรณกรรมท้องถิ่น

สาเหตุของการเกิดภาษาถิ่นหรือภาษาย่อยนั้นเกิดจากลักษณะทางภูมิศาสตร์อยู่คนละท้องถิ่นขาดการติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้ภาษาของกลุ่มเปลี่ยนแปลงไปกลายเป็นภาษาอื่นๆซึ่งไม่เหมือนกับภาษาดั้งเดิม กาลเวลาผ่านไปทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและตามเทคโนโลยีใหม่ๆ มีการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ที่ยากให้ง่ายขึ้นและอิทธิพลของภาษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกัน

การแบ่งกลุ่มภาษาไทยถิ่น ภาษาไทยถิ่นที่ใช้พูดกันในท้องถิ่นต่างๆของประเทศไทยนั้น นิยมแบ่งตามสภาพภูมิศาสตร์ อาจแบ่งได้เป็นกลุ่มใหญ่ๆ 4 กลุ่ม คือ

1. ภาษาไทยถิ่นกลาง หมายถึง ภาษาย่อยที่พูดกันในท้องที่ของจังหวัดต่างๆ ทางภาคกลางของประเทศไทย เช่น กรุงเทพมหานคร นนทบุรี นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง อยุธยา ปทุมธานี นครนายก จันทบุรี และชลบุรี เป็นต้น สำหรับภาษาไทยถิ่นกลางส่วนใหญ่จะยึดภาษากรุงเทพฯเป็นศูนย์กลาง

2. ภาษาไทยถิ่นใต้ หมายถึง ภาษาย่อยของภาษาไทยที่ใช้พูดกันในท้องที่ของจังหวัดต่างๆ ทางภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี พังงา ภูเก็ต ตรัง กระบี่ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา สตูล ยะลา นราธิวาส และปัตตานี โดยเริ่มต้นจังหวัดแรกที่จังหวัดชุมพร

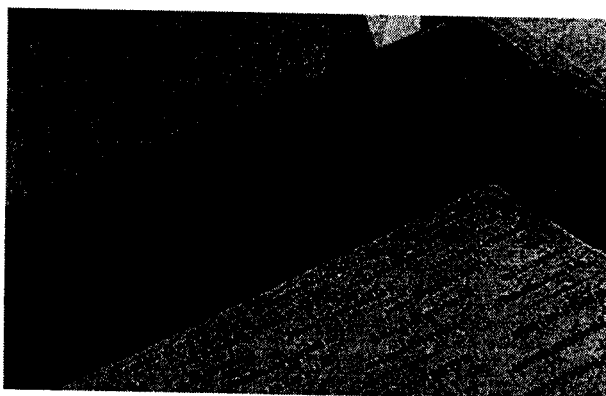
3. ภาษาไทยถิ่นเหนือ หมายถึง ภาษาย่อยของภาษาไทยที่ใช้พูดกันในท้องถิ่นของจังหวัดต่างๆ ทางภาคเหนือของประเทศไทย (บางครั้งเรียกว่า ภาษาล้านนา) ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน เป็นต้น

4. ภาษาไทยถิ่นอีสาน หมายถึง ภาษาย่อยของภาษาไทยที่ใช้พูดกันในท้องถิ่นต่างๆ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสานของประเทศไทย ได้แก่ นครราชสีมา นครพนม ร้อยเอ็ด สกลนคร ขอนแก่น อุบลราชธานี มหาสารคาม เลย และ ศรีสะเกษ เป็นต้น โดยถือเอาจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดเริ่มต้นของภาคอีสาน

ในที่นี้จะขอกล่าวถึงภาษาไทยถิ่นอีสานเนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้พูดกันในภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นภูมิภาคที่กว้างใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ประกอบกับคนที่อาศัยอยู่ในภาคนี้ก็มีจำนวนมากที่สุดกว่าภาคอื่นๆ ผู้คนในภาคอีสานดั้งเดิมประกอบไปด้วยชนเผ่าต่างๆ หลากหลายชนเผ่า แต่ชนเผ่าที่มากที่สุดคือ ชนเผ่าลาวหรือคนไทยเชื้อสายลาวนั่นเอง ส่วนประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา มีหลายอำเภอที่เป็นเผ่าลาวแต่ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดนี้เป็น “ชนเผ่าไทยเบิ้ง” ชนเผ่านี้จะมีภาษาพูดของตนแตกต่างกันไปจากชาวอีสานเผ่าอื่นๆ และมักจะเรียกตนเองว่า “ไทยโคราช” แต่ชนเผ่าอื่นๆ ในภาคอีสานจะเรียกชาวโคราชว่า “ไทยเบิ้ง” หรือ “ไทยเค็ง” เพราะจะเป็นไทยก็ไม่ใช่เป็นลาวก็ไม่เชิง สำเนียงพูดจึงเป็นลูกครึ่งระหว่างไทยภาคกลางกับลาวอีสาน

อำเภอปากช่องเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นจังหวัดเริ่มต้นของภาคอีสาน มีอาณาเขตติดต่อกับภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะประชากรเป็นกลุ่มประชากรอพยพ ดังนั้น จึงทำให้อำเภอปากช่องมีภาษาที่ใช้พูดกันค่อนข้างหลากหลายแตกต่างกันไปตามกลุ่มประชากรอพยพและพื้นที่ใกล้เคียง แต่เชื้อสายของประชากรส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยสองกลุ่ม คือ ไทยโคราช และ ไทยอีสาน จึงทำให้มีวัฒนธรรมทางภาษาที่น่าสนใจ คือ ภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาไทยถิ่นโคราช โดยจะนำเสนอรายละเอียดดังนี้

ลักษณะตัวอักษรที่เขียนไว้ในใบลาน

1. ภาษาไทยถิ่นอีสาน

อำเภอปากช่องมีกลุ่มชนที่อพยพมาจากภาคอีสานเข้ามาอาศัยทำมาหากินในดินแดนแถบนี้มาตั้งแต่เริ่มต้น ด้วยมีอาณาเขตติดต่อกัน ดังนั้นภาษาที่ใช้พูดติดต่อสื่อสารกันคือ ภาษาอีสาน ซึ่งเป็นภาษาที่ชนกลุ่มใหญ่ในภาคอีสานใช้พูดจากัน ที่มักจะเรียกกันผิดๆ ว่า ภาษาลาว เนื่องจากมีคำมรดกและสำเนียงเหมือนกับภาษาที่ใช้พูดกันในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ความจริงแล้วทั้งสองภาษาดังกล่าวเป็นภาษาถิ่นของภาษาไทยสาขาหนึ่ง แต่กระนั้นก็ตามภาษาถิ่นอีสานยังมีสำเนียงเพี้ยนกันไปตามท้องถิ่นอีกด้วย ซึ่งเป็นธรรมชาติของภาษาย่อมมีการกลายเสียงกลายความหมายผิดเพี้ยนไปเมื่อใช้พูดจากันนานๆอย่างสืบเนื่อง

ลักษณะของภาษาอีสานที่เป็นเอกลักษณ์ต่างไปจากภาษาไทยกลางอย่างชัดเจน ซึ่งจะพิจารณาได้ดังนี้

- 1.1 คำคุณศัพท์ และกิริยาวิเศษณ์ นิยมเรียงไว้ต่อจากคำนามและกิริยาตามลำดับเช่น เขาเป็นคนดี ภาษาอีสานว่า เพ็นเป็นคนผู้ดี
- 1.2 ภาษาอีสานไม่นิยมออกเสียงควบกล้ำ

ความ	ภาษาอีสานว่า	ควม
------	--------------	-----
- 1.3 นิยมออกเสียง ร เป็นเสียง ฮ เสมอ เช่น

เร็วรีบ	ภาษาอีสานว่า	เฮ็วฮีบ
---------	--------------	---------

1.4 นิยมออกเสียงตัว ซ แทน ช เช่น

ช่างเหล็ก ภาษาอีสานว่า ช่างเหล็ก

1.5 พยายามคัดแปลงคำใหม่เสมอ เช่น

กรุณา ภาษาอีสานว่า คุณา

1.6 นิยมใช้คำคล้องจอง

ไก่อ ภาษาอีสานว่า ไก่นากาสูง

1.7 นิยมใช้คำซ้ำกัน เช่น

กระโดน ภาษาอีสานว่า กะถอกกะโดน

1.8 นิยมคำสุภาพิต เช่น

เรียนให้ถึงที่สุด ภาษาอีสานว่า เขียนให้สุดขีดให้ถึง

1.9 นิยมใช้คำสร้อย เช่น

ขาวมากๆ ภาษาอีสานว่า ขาวพอนพอน

คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นอีสานเป็นภาษาถิ่นที่น่าสนใจเพื่อให้เห็นตัวอย่างการใช้คำจึงขอนำเสนอคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นอีสานเป็นตัวอย่างเปรียบเทียบคำภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาไทยมาตรฐานเพื่อให้เห็นความแตกต่างดังนี้

1) หมวดบุคคล

ลำดับที่	ภาษาไทยถิ่นอีสาน	ภาษาไทยมาตรฐาน	หมายเหตุ
1	อีพ้อ	พ่อ	
2	แม	แม่	
3	อ้าย/เอื้อย	พี่	
4	น้อง	น้อง	
5	พอลุ่ง	ลุง	

2) หมวดอาหาร

ลำดับที่	ภาษาไทยถิ่นอีสาน	ภาษาไทยมาตรฐาน	หมายเหตุ
1	คำบักสูง	ส้มตำ	
2	เข้าเหนียว	ข้าวเหนียว	
3	ป่าแตก	ปลาร้า	
4	หนึ่ง	นึ่ง	
5	ทอด	เจียว	
6	ปิ้งไค	ไคย่าง	

3) หมวดเวลา

ลำดับที่	ภาษาไทยถิ่นอีสาน	ภาษาไทยมาตรฐาน	หมายเหตุ
1	กางเวน	กลางวัน	
2	เช้า	เช้า	
3	สวย	สาย	
4	แสง	เย็น	
5	คำ	ค่ำ	
6	เด็ก	ดึก	
7	แจ้ง	สว่าง	
8	พอกุมพู่	เช้ามืด	

4) ตัวอย่างคำในภาษาไทยถิ่นอีสาน

ลำดับที่	ภาษาไทยถิ่นอีสาน	ภาษาไทยมาตรฐาน	หมายเหตุ
1	กะค้อ กะเคี้ย	อะไรกันนักหนา	
2	กองอ้วกยั่วก	คนล้มทรุดลงกับพื้น	
3	กั๊กอีหลี	สะใจจริงๆ	
4	งาม โทคงามเหลือ	สวยงามมาก	
5	ตะพึดตะพือ	ไม่บันยะบันยัง	
6	ต้อคเข้ามา	ขยับเข้ามา	
7	จ้งได้	อะไร	
8	มุนอู้บื้อ	ແຫລກລະເຢັຍ	
9	แม่นแท้	จริงแท้แน่นอน	
10	มีแสง	สดชื่น กระปรี้กระเปร่า	
11	บ่ฮู้จักควม	ไม่รู้ประสีประสา	
12	พอกะเทิน	ไม่มาก ไม่น้อย	
13	เป็นต๋าน้าย	น่าเบื่อหน่าย	
14	เลาะบ้าน	ตะเวนตามหมู่บ้าน	
15	เว้ามวนชวนหัว	พูดตลกขบขันนำหัวเราะ	

ปัจจุบันภาษาไทยถิ่นอีสานที่ใช้กันในอำเภอปากช่องจะใช้พูดจากันเฉพาะกลุ่มชนเดียวกันในวงแคบๆเท่านั้น ภาษาที่นิยมใช้ในพูดจากันและการติดต่อราชการหรือในการค้าขายส่วนใหญ่จะเป็นภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐาน

2. ภาษาไทยถิ่นโคราช

อำเภอปากช่องมีคนไทยโคราชกระจายอาศัยอยู่แทบทุกตำบล ภาษาที่ใช้จึงเป็นภาษาไทยถิ่นโคราช เป็นภาษาดั้งเดิมของชาวนครราชสีมาเป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดที่

ทำให้คนโคราชแตกต่างจากคนภาคอีสาน คนอีสานส่วนใหญ่จะพูดภาษาอีสานแต่คนโคราชจะพูดภาษาไทยโคราช คือภาษาถิ่นอีสานส่วนใหญ่จะคล้ายกับภาษาลาว แต่ภาษาโคราชจะผสมผสานมีลักษณะกึ่งภาษากลางและภาษาอีสาน ลักษณะที่เด่นชัด ดังนี้ ไม่มีโครงสร้างของภาษาลาวปะปนในการทักทายกัน ไม่มีประโยคว่า “ไปใส” แต่พูดว่า “ไปไหน” ในการทักทาย “บเป็นหยังดอก” ก็จะมีพูดว่า “ไม่เป็นไร” เหมือนของภาคกลาง แต่ภาษาโคราชจะได้ยินคำว่า “นี่” “เบ็ง” “เค” และ “คา” ปะปนในการพูดจาเสมอ เช่น

“ไม่ไปหรือ” คนโคราชก็พูดว่า “ไม่ไปนี่”

“ขอไปด้วย” คนโคราชก็พูดว่า “ขอไปคา” หรือ “ขอไปเบ็งวะ”

“ไม่ทราบหรือ” คนโคราชก็พูดว่า “ไม่รู้ดอกเค”

ลักษณะของภาษาโคราชดังกล่าวนี้จึงเป็นเอกลักษณ์ที่จะต้องมีการคำต่อท้ายใช้พูดจาเสมอ เช่น “ผมไม่ได้รับประทานข้าวหรือ” ภาษาโคราชจะพูดว่า “ผมไม่ได้กินเข้าดอกเค” “เขาคงไม่ไปกระมัง” คนโคราชจะพูดว่า “เขาคงไม่ไปดอกวา”

“แกไม่รู้หรือ” คนโคราชจะพูดว่า “แกไม่รู้ดอกนี่”

ลักษณะของภาษาโคราชที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างไปจากภาษาไทยมาตรฐาน มีดังนี้

2.1 หน่วยเสียงพยัญชนะ ภาษาถิ่นโคราชจะมีครบ 21 หน่วยเสียงเหมือนของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ

2.2 หน่วยเสียงพยัญชนะควบ ภาษาถิ่นโคราชจะออกเสียง ควบกล้ำ กร และพยัญชนะที่ควบกับ ร หรือ ล ชัดเจน ยกเว้น คร เช่น คำว่า ใคร จะออกเสียง ใคร

สำหรับเสียงพยัญชนะควบ กว,คว, ขว, นั้นคนโคราชไม่ออกเสียงควบเลย เช่น กว้าง ออกเสียงเป็น ก้าง ควาย ออกเสียงเป็น ควย ขวาน ออกเสียงเป็น ขวน

2.3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ภาษาโคราชมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงแต่เสียงวรรณยุกต์ตรีที่ใช้กับอักษรต่ำ ภาษาถิ่นโคราชจะออกเสียงเป็นวรรณยุกต์โท เช่น ฟ้า เป็น ฟ่า , น้ำ เป็น น้า , ช้าง เป็น ชาง , ม้า เป็น ม่า เป็นต้น

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของลักษณะของภาษาโคราชจึงขอยกตัวอย่างคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นโคราชมาให้ได้ทราบเป็นบางส่วน ดังนี้

1. หมวดสิ่งของเครื่องใช้

ลำดับที่	ภาษาไทยถิ่นโคราช	ภาษาไทยมาตรฐาน	หมายเหตุ
1	กะซอน	กระซอน	
2	กะเคื่อง	ครกกระเคื่อง	
3	กะบ้วย	กระบวย	
4	เกียนนั้ง	เกวียนนั้ง	
5	ครักมือ	ครกมือ	
6	จ๊ก	จอบ	
7	สุมปล่า	สุมปลา	
8	ไหปร้า	ไหปลาร้า	
9	หม้อเล็ก	หม้อเล็ก	
10	ไม้ตีเข้า	ไม้ตีข้าว	

2. หมวดบุคคล

ลำดับที่	ภาษาไทยถิ่นโคราช	ภาษาไทยมาตรฐาน	หมายเหตุ
1	แม่เถ่า	แม่ยาย ,ยายทวด	
2	แม่มีง	ภรรยา ,เป็นคำที่สามีใช้เรียกภรรยา	
3	พ่อใหญ่	ตา , พ่อของแม่	
4	อีพ่อ	พ่อคุณ	
5	อีนาง	อีหนู , ลูกสาวคนเล็ก	
6	อานาง	อาสะใภ้	
7	ลูกหล้า	ลูกคนเล็ก	
8	พ่อปู่	พ่อของสามี	

ลำดับที่	ภาษาไทยถิ่นโคราช	ภาษาไทยมาตรฐาน	หมายเหตุ
9	แม่ย่า	แม่ของสามี	
10	แม่ะ	แม่	

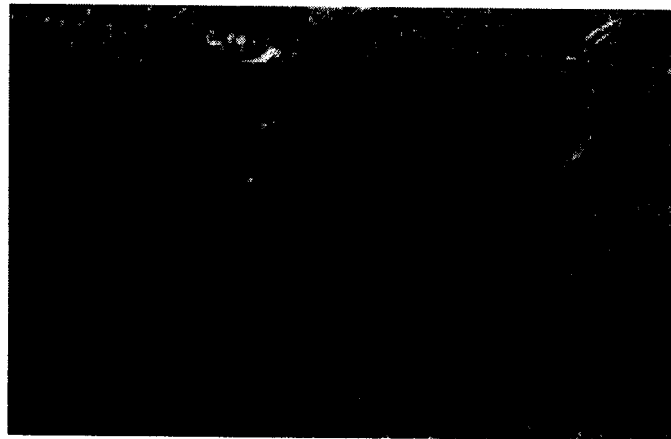
กลุ่มผู้สูงอายุที่ยังพูดภาษาโคราช

3. หมวดอาหาร

ลำดับที่	ภาษาไทยถิ่นโคราช	ภาษาไทยมาตรฐาน	หมายเหตุ
1	ขนมจี๊แมว	ขนมที่ทำด้วยมะขามคลุกเกลือ และน้ำตาลปั้นเป็นแท่ง	
2	ขนมห่อ	ขนมใส่ไส้	
3	เช่า	ข้าว	
4	เช่าเปี้ยก	ข้าวต้ม	
5	เช่าโพคแอ้	ข้าวโพคฝักอ่อน	
6	ตัดหมา	ไม้เถาชนิดหนึ่งใช้กลั่นแต่ง อาหารและทำยา	
7	ตำส้ม	ส้มตำ	

ลำดับที่	ภาษาไทยถิ่นโคราช	ภาษาไทยมาตรฐาน	หมายเหตุ
8	ฝักบัว	ขนมฝักบัว	
9	เช่าหมาสารท	กระยาสารท	

ในปัจจุบันเยาวชนไทยรุ่นใหม่ของอำเภอปากช่องพูดภาษาถิ่นโคราชน้อยลงจะมีแต่คนสูงอายุในชนบทเท่านั้น จะด้วยสภาพภูมิศาสตร์ที่ปากช่องเป็นเมืองหน้าด่านจากภาคกลางสู่ภาคอีสาน หรือเพราะความเจริญของบ้านเมืองทั้งการคมนาคม การติดต่อสื่อสาร และการเคลื่อนย้ายของประชากรที่มาจากจังหวัดอื่นเข้าตั้งถิ่นฐานในอำเภอปากช่องทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม อาจเป็นเพราะอิทธิพลของภาษากรุงเทพฯ ที่ทำให้เยาวชนพูดภาษาน้อยลงหรือไม่มีเลย เข้าใจว่าภาษาที่ไพเราะและมีความสำคัญคือภาษากลาง ถ้าพูดภาษาถิ่นแล้วจะทำให้ขาดความมั่นใจและเป็นเรื่องน่าอาย จึงทำให้เยาวชนรุ่นหลังจำนวนมากไม่เข้าใจภาษาถิ่น

ลักษณะตัวอักษรสมัยโบราณที่เป็นต้นกำเนิดของภาษา

อำเภอปากช่องเป็นอำเภอที่อยู่ในจังหวัดนครราชสีมาซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับภาคอีสานและภาคกลาง ประชากรเป็นกลุ่มชนอพยพ ดังนั้นภาษาที่ใช้จึงเป็นภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาไทยถิ่นโคราช ทั้งสองภาษาเป็นภาษาย่อยของภาษาไทยซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตนบ่งบอกความเป็นวัฒนธรรม เชื้อชาติและประวัติศาสตร์ ชนรุ่นหลังจึงสมควรที่จะช่วยกันอนุรักษ์ไว้มิฉะนั้นในอนาคตภาษาถิ่นอาจจะสูญหายไป

กิจกรรมท้ายเรื่อง

คำชี้แจง หลังจากนักเรียนอ่านเรื่อง “วัฒนธรรมทางภาษา : ภาษาไทยถิ่นอีสาน” แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนเข้าใจคำว่า “วัฒนธรรมทางภาษา” อย่างไร จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่าง
2. ภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาไทยถิ่นโคราช มีลักษณะที่แตกต่างกันในด้านใดบ้าง
3. ในฐานะที่นักเรียนเป็นเยาวชน นักเรียนมีวิธีการอย่างไรที่จะช่วยกันอนุรักษ์ภาษาถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป
4. นักเรียนรู้จักภาษาไทยถิ่นของภาคอื่นๆในภาคบ้าง อธิบายเปรียบเทียบความแตกต่างกับภาษาไทยถิ่นโคราช
5. นักเรียนเคยพบเห็นหรือได้ยินคนในชุมชนหรือในหมู่บ้านของนักเรียนพูดจาดูติดต่อกันด้วยภาษาอื่นๆ นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาในหนังสือ เขียนอธิบายสั้นๆ

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มภายในชั้นเรียนกลุ่มละ 5 – 6 คนเพื่อร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในหัวข้อเรื่อง “ภาษาถิ่นก็ภาษาไทย”
2. ให้นักเรียนไปสำรวจชุมชนหรือหมู่บ้านของนักเรียนเพื่อหาข้อมูลการใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร
3. ให้นักเรียนทำโครงการเรื่อง “ภาษาโคราชบ้านเอง” แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

คนดีศรีปากช่อง

การที่อำเภอปากช่องเจริญรุ่งเรืองวัฒนาขึ้นเป็นลำดับและมีชื่อเสียงมาได้จนทุกวันนี้ เป็นเพราะมีบุคคลสำคัญที่ได้สร้างสรรค์ความเจริญในด้านต่างๆ ให้กับอำเภอปากช่องในที่นี่จะขอยกตัวอย่างบุคคลสำคัญที่สมควรแก่การยกย่องและนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตสำหรับเยาวชนรุ่นปัจจุบัน มีรายละเอียดดังนี้

1. พระเทพสุทธาจารย์ พระอริยสงฆ์ผู้เกื้อหนุนการศึกษา

พระเทพสุทธาจารย์

พระเทพสุทธาจารย์ ฉายา หลวงพ่อโชติ คุณสมบุณโน นามเดิม โชติ เมืองไทย เป็นบุตรคนสุดท้องในจำนวน 3 คน ของ นายเป๊ะ นางเหรียญ เมืองไทย เกิดเมื่อ พ.ศ. 2451 ที่บ้านกระทม ตำบลนาบัว อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

เมื่อท่านอายุได้ 16 ปี มารดาได้นำไปฝากให้บวชเรียนกับ พระอาจารย์คุณย์อตุโล (พระราชวุฒาจารย์) ที่วัดบูรพาราม อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ท่านได้เรียนรู้อย่างรวดเร็ว และอุปสมบทเป็นภิกษุเมื่อ ปี พ.ศ. 2471 โดยมีพระมหาวิรวงศ์ (อ้วน ตีสุนทร) วัดบรมนิวาสฯ เป็นอุปัชฌาย์ ในระหว่างที่ท่านบวชเรียนท่านก็ได้เจริญวิปัสสนากรรมฐานมาตลอด พร้อมกับศึกษาพระธรรมวินัย และเปรียญธรรม จนสอบได้วุฒิต่างๆ ตามลำดับดังนี้

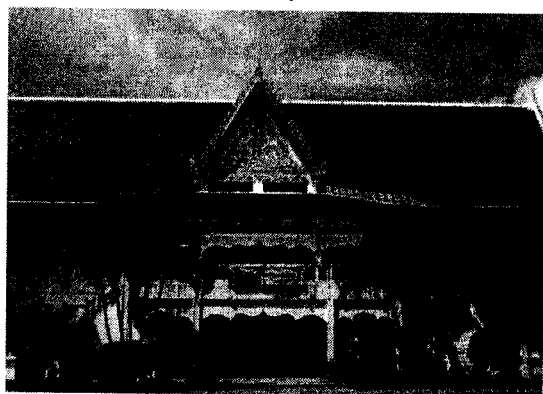
พ.ศ. 2470 นักธรรมตรี พ.ศ. 473 นักธรรมโท และพ.ศ. 2476 ได้
นักธรรมเอกณ สำนักเรียนวัดสุทธจินดา จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. 2479 ได้เปรียญธรรม 3 พ.ศ. 2480 ได้เปรียญธรรม 4 และ พ.ศ.
2484 ได้เปรียญธรรม 5 ณ สำนักเรียนวัดบูรพาราม จังหวัดสุรินทร์

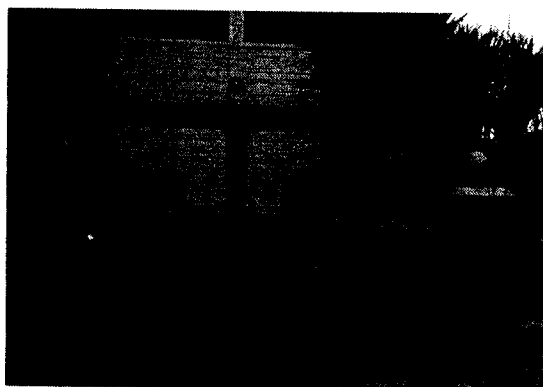
ท่านเป็นพระนักปฏิบัติจนเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่ศิษยานุศิษย์และ
พุทธศาสนิกชนโดยทั่วไป ตลอดจนท่านได้ทำนุบำรุงพุทธศาสนาและสาธารณประโยชน์
ให้เจริญก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ จนได้พระราชทานสมณศักดิ์และตำแหน่งทางศาสนาที่
สำคัญๆเป็นลำดับดังนี้

พระสมุห์โชติ (พ.ศ.2477) พระมหาโชติ (พ.ศ.2480) พระครูคุณสารสัมปัน
(พ.ศ. 2490) พระธรรมฐิติญาณ (พ.ศ.2496) พระราชสุทธาจารย์ (พ.ศ.2502) และเมื่อ
วันที่ 5 ธันวาคม 2516 ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ พระเทพสุทธาจารย์

ขณะที่ท่านดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส วัดวชิราลงกรณวรารามวรวิหาร อยู่
ท่านได้ทำนุบำรุงพุทธศาสนาตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
และสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ คราวเมื่อเสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงถวาย
ผ้าพระกฐินเป็นการส่วนพระองค์ ณ วัดวชิราลงกรณวรารามวรวิหาร เมื่อปี พ.ศ. 2510
พระองค์ได้มีพระราชดำรัสกับพระเดชพระคุณพระเทพสุทธาจารย์ว่า ... “ เมื่อวัดเจริญ
แล้วก็ควรให้โรงเรียนเจริญด้วย ขออาราธนาพระคุณเจ้า ช่วยหาพระที่มีความรู้
ความสามารถมาช่วยอบรมศีลธรรมขั้นพื้นฐานของพระพุทธศาสนาและประเพณีอันดีงาม
ของไทยแก่ประชาชนและเยาวชนของชาติ เพื่อเสริมพลังสามัคคีธรรม ในการพัฒนา
ประเทศชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคต” ...

ศาลาการเปรียญโรงเรียนพระปริยัติธรรม

โรงเรียนวชิราลงกรณวราราม

ท่านจึงได้เร่งดำเนินการในการวางแผนตามแนวพระราชดำริ ด้วยการสร้างอาคารวิद्याณเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้อบรมหลักแห่งศีลธรรมแก่เยาวชนด้วยการเปิดสอนพุทธศาสนาวิคคาทิตยั โรงเรียนวิคคาชราลงกรณวราราม เปิดสอนระดับประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมวิคคาชราลงกรณ เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

ท่านได้ซื้อที่ดินเพื่อขยายเขตวัดไปทางใต้อีกประมาณ 100 ไร่ เพื่อสร้างสำนักวิปัสสนาถ้ำสุทธาจารย์ (เป็นถ้ำที่ท่านได้ค้นพบ ปัจจุบันคือถ้ำวัดไตรรัตน์หรือถ้ำแก้วสารพัดนึกและได้พัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอปากช่อง) ในหมู่บ้านหนองน้ำแดง ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

วิคคาชราลงกรณวรารามวรวิหาร นอกจากจะมีกิจกรรมทางพระศาสนาแล้วยังถือเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาพระปริยัติธรรม ระดับอำเภอฝ่ายธรรมยุต เช่น เป็นสนามสอบธรรมสนามหลวงประจำปี จัดการศึกษาให้กับพระภิกษุสามเณรทุกแผนกไม่ว่าจะเป็นแผนกธรรมหรือบาลี และการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นต้น

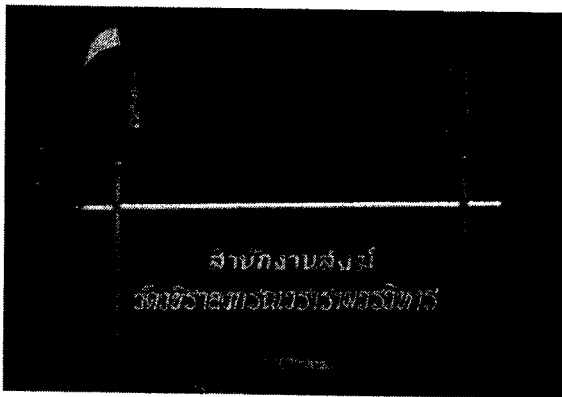

วิคคาชราลงกรณวรารามวรวิหารวัดพระอารามหลวงชั้นตรี

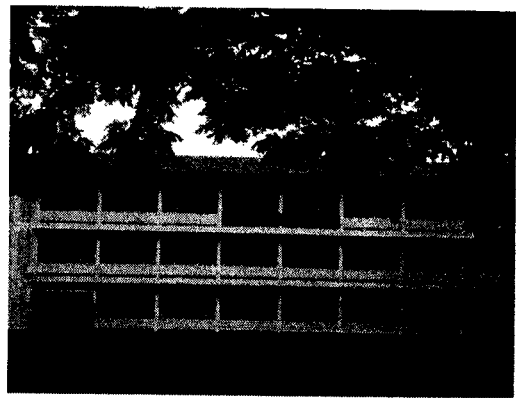
นอกจากท่านจะเป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นผู้สร้างความเจริญทางด้านการศึกษาให้กับคณะสงฆ์และการศึกษาของเยาวชนแล้ว ท่านยังได้ทำนุบำรุงพุทธศาสนา ด้วยการสร้างถาวรวัตถุภายในวิคคาชราลงกรณวรารามวรวิหาร เช่น พระอุโบสถ มณฑปรอยพระพุทธรบาท พระนาถปรกบนยอดเขา ศาลาการเปรียญศาลา

แก้วโรงเรียนพระปริยัติธรรม และพระตำหนักกุฏิเสนาสนะต่างๆ เป็นต้น ท่านเป็นพระ
อริยสงฆ์ที่ประชาชนในอำเภอปากช่องให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมาก

พระเทพสุทธาจารย์มรณภาพด้วยอาการอันสงบ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.
2517 และพระราชทานเพลิง เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2517 ณ วัดชิวราลงกรณวราราม
วรวิหาร โดยได้มีการเททองหล่อรูปเหมือนของท่านขนาดหน้าตัก 39 นิ้ว เพื่อให้
ประชาชนได้เคารพสักการะแทนองค์ท่านด้วย

สำนักงานสงฆ์วัดชิวราลงกรณวรารามวรวิหาร

อาคารเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์

2. ครูดีในดวงใจ

นายสมวงศ์ สุริยะ

อาชีพครูเป็นอาชีพที่ใครๆต่างพากันเปรียบว่าเป็นเพียง “เรือจ้าง” ที่เมื่อส่ง
ผู้โดยสารขึ้นฝั่งอย่างปลอดภัยแล้วก็หมดความหมาย ครูในยุคนี้ต้องทำงานหนักเพื่อสั่ง
สอนลูกศิษย์ให้ได้รับทั้งวิชาความรู้และมีคุณธรรม จริยธรรม ดูแลให้ความรักความ

อบอุ่นเอาใจใส่เปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สอง ไม่มีสิ่งใดที่ครูจะภาคภูมิใจเท่ากับเห็นลูกศิษย์เป็นคนดีมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างครูดีในดวงใจของชาวปากช่องที่สมควรยึดถือเป็นแบบอย่างคือ นายสมวงศ์ สุวีระ

นายสมวงศ์ สุวีระ เกิดเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2474 ที่หมู่ 5 ตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก เป็นบุตรคนโตในจำนวนพี่น้อง 7 คน ของนายสังวาล สอนน้อย และนางบุญคง สอนน้อย บิดาเคยเป็นคนพื้นเพเดิมจากทุ่งสัมฤทธิ์ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญเจ้าของสวนมิตรภาพริมถนนมิตรภาพ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษา ครูสมวงศ์เริ่มเรียนระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนพิบูลแก้วและโรงเรียนวัดทองย้อย (วุฒิกิจประชาชนกุล) ระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนบ้านนา “นายกพิทยากร” และเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนฝึกหัดครูปราจีนบุรี (ปัจจุบันถูกยุบกิจการไปรวมกับสถาบันการศึกษาอื่น) และต่อมาสอบจนได้วุฒิ พ.ม. เมื่อปี พ.ศ. 2494 (ด้วยการเข้ารับการอบรมการสาธิตการสอนที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ในสมัยนั้น ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร)

ท่านเล่าว่าท่านเริ่มชีวิตราชการครั้งแรก เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2494 แผนกศึกษาธิการอำเภอบ้านนา ซึ่งเป็นงานประเภทเอกสารไม่เหมาะสมกับบุคลิกและความสามารถของท่านเลย ทำงานอยู่ได้ 6 เดือน ท่านทราบว่าที่โรงเรียนบ้านคลองสามสิบมีครูเพียงคนเดียว ท่านจึงอาสาไปสอน โรงเรียนนี้จึงเป็นโรงเรียนแรกของการเริ่มชีวิตความเป็นครู ท่านสอนอยู่ที่โรงเรียนคลองสามสิบได้ 2 ปี ก็ได้รับคำสั่งให้ย้ายมาเป็นครูตัวอย่างสาธิตการสอนที่โรงเรียนวัดสะพาน ท่านได้รับการคัดเลือกให้ไปอบรมโครงการปรับปรุงการศึกษา และกลับมาสาธิตการสอนทุกเย็นหลังเลิกเรียน สอนอยู่ที่นี้ได้ประมาณ 4 ปี จึงได้ย้ายมาอยู่ที่โรงเรียนวัดช้าง (บ้านนาสามัคคี) ซึ่งอยู่ในตัวอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก นับเป็นช่วงชีวิตของการรับราชการครูที่เจริญก้าวหน้าเป็นที่รู้จักของคนทุกวงการท่านจึงได้รับการคัดเลือกให้ไปอบรมวิทยุศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจัดขึ้น และได้เดินทางมาทดลองการส่งวิทยุที่อำเภอปากช่อง จึงเป็นการเดินทางมาปากช่องครั้งแรกของท่านพร้อมกับ คุณหญิงอัมพร มีสุข ประธานโครงการวิทยุศึกษาในครั้งนั้น

ในปี พ.ศ. 2502 ด้วยวัย 27 ปี และด้วยอุดมการณ์อันแน่วแน่ท่านเห็นว่า มีนักเรียนยากจนจำนวนหนึ่งที่ไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ ท่านจึงตัดสินใจที่จะลาออกจากครูมาตั้งโรงเรียนของตนเองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนเหล่านั้น

โรงเรียน “วีระศิลป์” เป็นโรงเรียนเอกชนที่ครูสมวงศ์ได้จัดตั้งขึ้นบนที่ดิน ซึ่งเป็นมรดกของมารดาท่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือนักเรียนยากจนที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลได้นักเรียนไม่ต้องเดินทางไปเรียนไกลบ้าน โรงเรียนของท่านมีชื่อเสียงเพิ่มขึ้นตามลำดับจึงทำให้ต้องขยายพื้นที่ท่านจึงตัดสินใจย้ายโรงเรียนเพื่อไปตั้งบนพื้นที่แห่งใหม่ด้วยการเช่าที่ดินและเปิดทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ต่อมามีปัญหาเจ้าของที่ดินไม่ต่อสัญญาให้แต่ต้องให้ท่านหาเงินเป็นจำนวนมากมาซื้อที่ดินผืนดังกล่าว ท่านจึงตัดสินใจยกเลิกกิจการ

ท่านได้มีโอกาสเดินทางมาปากช่องเป็นครั้งที่สองด้วยการชวนของผู้ปกครองนักเรียนคนหนึ่งซึ่งกำลังจะเดินทางมาสร้างโรงภาพยนตร์ที่ปากช่อง ท่านจึงได้พบว่าอำเภอปากช่องได้รับการพัฒนาขึ้นมา ท่านจึงมีโครงการที่จะมาอยู่ที่ปากช่อง

ในปี พ.ศ. 2511 หลังจากยกเลิกกิจการของโรงเรียนวีระศิลป์แล้ว ท่านจึงอพยพครอบครัวมาอยู่ที่ปากช่อง โดยตั้งใจจะหาที่ดินที่เหมาะสมในการทำการเกษตรด้วยการปลูกพืชผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ แต่เพราะด้วยชื่อเสียงและผลงานที่ได้สะสมมาของท่านจึงทำให้ท่านได้รับการทาบทามจากบาทหลวง นิโคลาส ผู้จัดการโรงเรียนรุ่งอรุณวิทยา เป็นโรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงของอำเภอปากช่อง ท่านจึงได้เริ่มต้นชีวิตความเป็นครูอีกครั้งหนึ่ง

ต่อมาทางจังหวัดนครราชสีมาเปิดรับสมัครครูบรรจุใหม่จำนวน 36 อัตรา ที่โรงเรียนปากช่อง 1 อัตรา ท่านจึงตัดสินใจที่จะเข้ารับราชการอีกครั้งหนึ่งด้วยการสอบบรรจุที่โรงเรียนปากช่อง เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2514 นับว่าเป็นการเริ่มชีวิตข้าราชการครูครั้งที่สองของท่าน ท่านจึงมีความคิดว่าจะตั้งใจอบรมสั่งสอนและช่วยเหลือลูกศิษย์อย่างเต็มความสามารถ

“โรงเรียนไม่แปลกแยกจากชุมชน” จากข้อความดังกล่าวจึงทำให้ท่านมีผลงานในการนำโรงเรียนเข้าสู่ชุมชน โดยการนำนักเรียนเข้าช่วยงานชุมชน เช่น งานมูลนิธิสว่างวิชาธรรมสถาน งานมูลนิธิโรงพยาบาลปากช่องนานา งาน 191 ตำรวจภูธร

อำเภอปากช่อง งานโครงการอีสานเขียว เปิดโรงเรียนเพื่อให้ความรู้กับชุมชน และท่านเคยเป็นครูช่วยสอนโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ที่วัดฉวีราลงกรณวราราม ท่านยังได้ให้ข้อคิดในการเข้าชุมชนว่า “ความเข้าใจ ความจริงใจ ที่เรามีต่อเขาเท่านั้นที่จะทำให้เราสามารถเข้าถึงชุมชนได้ และเราต้องตอบสนองความต้องการของชุมชนให้ได้มากที่สุด”

ผลงานที่ท่านได้ร่วมกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา อาทิเช่น ร่วมกันจัดหาและเป็นกรรมการมูลนิธิการศึกษาปากช่อง การก่อตั้งมูลนิธิพ่อจ๋ารัส สืบศิริ เพื่อจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ยากจน, ดำเนินการจัดตั้ง “สมาคมครูและผู้ปกครองโรงเรียนปากช่อง”

ตลอดเวลาที่ท่านรับราชการครูอยู่ที่โรงเรียนปากช่อง ด้วยความวิริยะอุตสาหะและด้วยอุดมการณ์ของท่าน ไม่มีใครที่ไม่รู้จัก ครูสมวงศ์ ด้วยบุคลิกที่เป็นกันเองมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส ช่วยเหลือลูกศิษย์ด้วยการจัดหาทุนการศึกษา ดูแลความประพฤติของนักเรียน ท่านจึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานคุณประพฤติดีและเยาวชนศาลคดีเด็กและเยาวชน ในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นหัวหน้างานฝ่ายปกครอง หัวหน้าหมวดภาษาไทย ท่านได้รับรางวัลผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น ของกรมสามัญศึกษาเมื่อวันครู พ.ศ. 2534 และตำแหน่งสุดท้ายก่อนเกษียณอายุราชการของท่านคือตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนปากช่อง

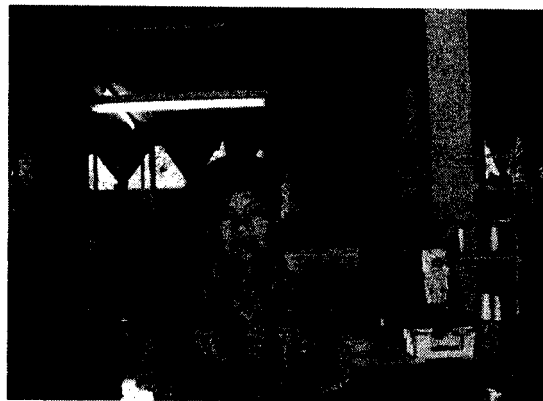
ปัจจุบันท่านมีอายุ 77 ปี (พ.ศ.2551) ชีวิตหลังเกษียณอายุราชการของท่าน ท่านมีความสุขอยู่กับ “สวนมิตรภาพ” เป็นร้านขายต้นไม้ ดอกไม้ ริมถนนมิตรภาพ ด้วยบรรยากาศที่ร่มรื่นเย็นสบายริมลำตะคอง ท่านยังคงเป็นที่พึ่งให้กับชุมชนโรงเรียน เต็มใจให้ความช่วยเหลืองานทุกอย่างเท่าที่ท่านจะช่วยให้ ท่านทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มอำเภอปากช่อง ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคนและครองงาน ท่านมีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย สมถะ ใช้จ่ายอย่างมัธยัสถ์ ไม่ค้ำเค็มเหล่าไม้สบุนหรี ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง ชาวปากช่องจึงมีท่านอยู่ในหัวใจ และยกให้ท่านเป็น “ครูดีในดวงใจ” ตลอดไป

สวนมิตรภาพของครูสมวงศ์ สุวีระ ตั้งอยู่ริมถนนมิตรภาพ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

3. สตรีตัวอย่างนักพัฒนา

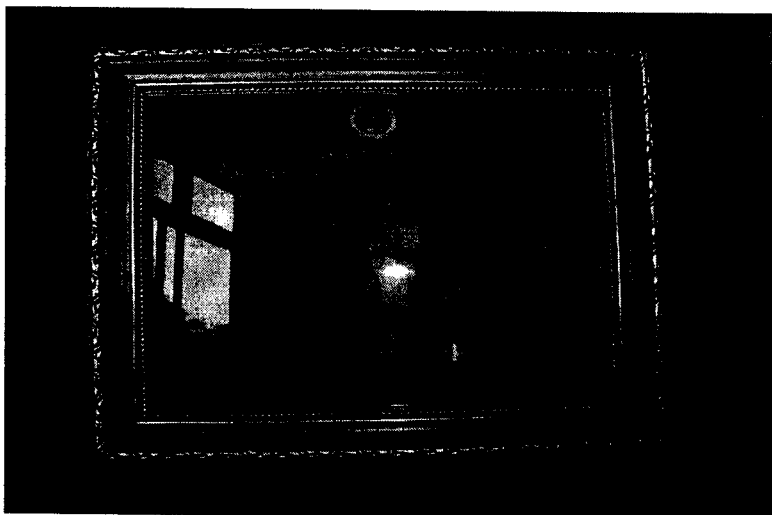
นางพระ สุขสนอง

ผู้หญิงไทยในปัจจุบันต้องทำหน้าที่หลายอย่างในเวลาเดียวกัน ทั้งในด้านการดูแลครอบครัวและต้องทำงานประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว เพื่อให้พอเพียงกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันบางคนมีความรู้ความสามารถจนเป็นที่ยอมรับของชุมชน ดังเช่น “นางพระ สุขสนอง” สตรีตัวอย่างนักพัฒนาของอำเภอปากช่อง ท่านเป็นผู้หญิงเก่งที่ได้รับรางวัลต่างๆทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ โดยจะขอนำเสนอประวัติชีวิตและผลงานของท่านไว้เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตดังนี้

นางพระ สุขสนอง เกิดเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2500 ที่อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บิดาชื่อนายสง่า อุตถารม มารดาชื่อนางสุข อุตถารม สมรสกับ ค.ต. ไพฑูรย์ สุขสนอง มีบุตรจำนวน 3 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่อยู่ปัจจุบัน 19/1 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

เริ่มเข้ามาอยู่ปากช่องด้วยการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู เมื่อปี พ.ศ.2521 ที่โรงเรียนบ้านวังไทร ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา แล้วย้ายมาสอนที่โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำตะคอง 4 ภายในตำบลเดียวกัน ในปี พ.ศ.2533 - พ.ศ. 2536

ในปี พ.ศ. 2537 ได้ย้ายมาสอนที่โรงเรียนนิคมชลประทานสงเคราะห์ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ณ โรงเรียนนี้เองที่เป็นเริ่มต้นการทำงานเพื่อชุมชน ด้วยบุคลิกลักษณะที่เป็นคนทำงานเก่ง จริงจัง มีความรับผิดชอบสูง และมีความตั้งใจในการทำงาน จึงทำให้เป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการผู้บริหาร และชุมชนจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านชัยยาง และเป็นที่ปรึกษากลุ่มพัฒนาสตรีชนบทบ้านชัยยาง (กลุ่มตัดเย็บผ้าในโครงการช่วยเหลือสตรีผู้ยากไร้ในชนบท) โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมประชาสงเคราะห์ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 11 บ้านชัยยาง ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือกลุ่มสตรีในชนบทที่ว่างงาน ด้วยการฝึกอบรมการตัดเย็บผ้า ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของกลุ่มพัฒนาสตรีชนบทบ้านชัยยาง ต่อมากิจการได้เจริญรุดหน้าขึ้นเป็นลำดับ จากกลุ่มเล็กๆ สมาชิกประมาณ 10 คน ปัจจุบันมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 130 คน

กระทรวงแรงงานมอบโล่ประกาศเกียรติคุณแรงงานหญิงดีเด่นให้แก่ นางพระ สุขสนอง
สาขาทำประ โยชน์ต่อสังคมในปี 2547

ผลงานของท่านเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลโดยทั่วไป จึงทำให้ท่านได้รับ
รางวัลจากหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

ปี พ.ศ. 2544 รางวัลที่ได้รับมีดังนี้คือ รางวัลผู้นำดีเด่นในการปฏิบัติตาม
แนวทางการพัฒนาโครงการตามพระราชดำริเศรษฐกิจแบบพอเพียงเฉลิมพระเกียรติ
รางวัลมีผลงานพัฒนาชุมชนดีเด่น กลุ่มอาชีพดีเด่น อันดับที่ 1 ระดับจังหวัด กิจกรรม
พัฒนาชุมชนและได้รับรางวัลมีผลงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น อันดับที่ 2
ระดับจังหวัด กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านชัยยาง

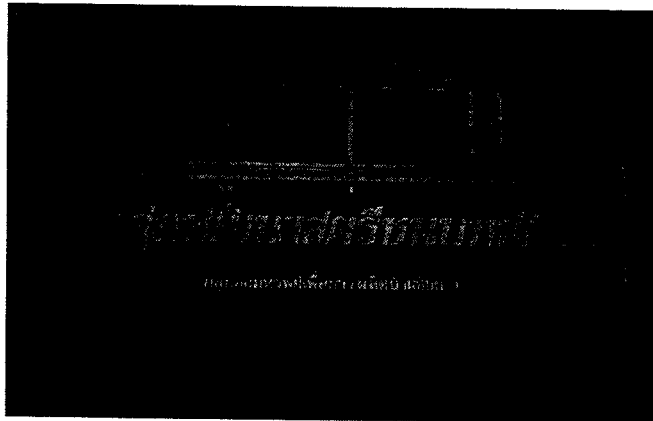
ปี พ.ศ. 2546 ได้รับการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ดีเด่น ระดับ 3 ดาว ประจำ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเภทเครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง

ปี พ.ศ. 2547 กระทรวงแรงงานมอบโล่ประกาศเกียรติคุณแรงงานหญิง
ดีเด่นสาขาทำประ โยชน์ต่อสังคม เนื่องในวันสตรีสากล 8 มีนาคม 2547 และได้รับ
การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ดีเด่น ระดับ 4 ดาว ผ้าห่มนวมสอดไส้ใยโพลีเอสเตอร์ กลุ่ม
พัฒนาสตรีชนบทบ้านชัยยาง

ปัจจุบันท่านได้เข้าโครงการเกษียณก่อนหนาคอายุราชการ เพื่อทำงาน
ให้กับกลุ่มสตรีชนบทบ้านชัยยางอย่างเต็มตัว ท่านกล่าวว่าไม่ต้องการเอาเปรียบเพื่อนครู
ที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน เพราะท่านต้องทำงานให้กับชุมชนและสอนนักเรียนด้วย ทำให้
ต้องใช้เวลาเพื่อมาดูแลงานตรงนี้ เมื่อกิจการเจริญก้าวหน้ามีชื่อเสียงทำให้มีคนมาเยี่ยมชม

บ่อยๆท่านต้องขาดสอนเพื่อมานำเสนองาน ท่านจึงเข้าร่วมในโครงการดังกล่าวในปี พ.ศ. 2547

ท่านเป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะที่ดี มีความเป็นผู้นำ จริงจังกับการทำงาน มีน้ำใจมีมนุษยสัมพันธ์ มีความอดทน ทำงานอย่างมีแผน แก้ปัญหา และพัฒนางานอย่างต่อเนื่องท่านจึงเป็นสตรีนักพัฒนาของชาวอำเภอปากช่องที่สมควรยึดถือเป็นแบบอย่าง

กลุ่มพัฒนาสตรีชนบทบ้านชัยบาง ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

บุคคลสำคัญในท้องถิ่นของอำเภอปากช่องที่ได้ยกตัวอย่างมาแล้วข้างต้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักประวัติชีวิต ผลงานที่ท่านได้ทำ ประโยชน์เพื่อส่วนรวม ซึ่งนักเรียนสามารถยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตได้

กิจกรรมท้ายเรื่อง

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านเรื่อง “คนดีศรีปากช่อง” แล้ว ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนแนะนำบุคคล อาจจะเป็นบุคคลที่ปรากฏในหนังสือหรือบุคคลอื่นที่นักเรียนรู้จักแล้วเกิดความประทับใจมากที่สุดมา 1 คน
2. นักเรียนคิดว่า ครูดีในดวงใจคือ นายสมวงศ์ สุวีระ มีลักษณะเด่นหรือมีข้อดีในด้านใดจึงสามารถทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและนักเรียนสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในด้านใดบ้าง
3. นักเรียนได้ความรู้ ข้อคิดใดบ้าง จากการได้อ่าน “คนดีศรีปากช่อง” จงเขียนอธิบายสรุปสั้นๆ
4. นักเรียนคิดว่านักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่าน “คนดีศรีปากช่อง” ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง
5. นักเรียนคิดว่าจะมีวิธีการใดได้บ้างในการช่วยกันประชาสัมพันธุ์หรือเผยแพร่ผลงานบุคคลสำคัญของอำเภอปากช่องให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ให้นักเรียนทำโครงการเรื่อง “คนดีศรีปากช่อง” โดยร่วมกับเพื่อนๆช่วยกันจัดเก็บรวบรวมข้อมูล บุคคลสำคัญในอำเภอปากช่อง เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านข้อมูลท้องถิ่น
2. ให้นักเรียนไปหาข้อมูลบุคคลสำคัญในชุมชนหรือหมู่บ้านของนักเรียนนอกจากในหนังสือที่อ่าน แล้วนำมาเผยแพร่ประชาสัมพันธุ์ให้กับเพื่อนๆ ได้รู้จัก

บรรณานุกรม

- กองวิชาการ เทศบาลเมืองปากช่อง แผนการพัฒนาเทศบาล 3 ปี (2549 – 2551)
นครราชสีมา 2549
- ถาวร สุธงกข ภาษาถิ่นโคราชการวิเคราะห์เรื่องเสียงและความหมาย ศูนย์วัฒนธรรม
จังหวัดนครราชสีมา วิทยาลัยครูนครราชสีมา 2526
- เทศบาลเมืองปากช่อง โครงการภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
นครราชสีมา 2550
- เทศบาลเมืองปากช่อง บันทึกแห่งความทรงจำ 25 ปี นครราชสีมา 2550
- นฤมล ปิยวิทย์ คำศัพท์ภาษาโคราช สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏนครราชสีมา
2546
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคอีสาน เล่ม 2
ธนาคารไทยพานิชย์ กรุงเทพฯ 2542
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคอีสาน เล่ม 8
ธนาคารไทยพานิชย์ กรุงเทพฯ 2542
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคอีสาน เล่ม 11
ธนาคารไทยพานิชย์ กรุงเทพฯ 2542
- วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดนครราชสีมา
โรงพิมพ์คุรุสภา กรุงเทพฯ
- “การรถไฟแห่งประเทศไทย” คั่นคืนวันที่ 10 สิงหาคม 2551
จาก [http:// www.railway.co.th/](http://www.railway.co.th/) - 118k
- “บ้านไร่ปวีร์ศ” คั่นคืนวันที่ 14 สิงหาคม 2551
จาก <http://www.paovariss.com/> - 12k
- “ฟาร์มโชคชัย” คั่นคืนวันที่ 14 สิงหาคม 2551
จาก <http://www.farmchokchai.com/> - 2k
- “ไร่ทองสมบูรณ์คลับ” คั่นคืนวันที่ 12 สิงหาคม 2551
จาก <http://www.thai-tour.com/thai->
- “ไร่สุวรรณ” คั่นคืนวันที่ 15 สิงหาคม 2551
จาก <http://www.iicrd.ku.ac.th/suwan/index.html> - 16

“อัลบั้มหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” ค้นคืนวันที่ 9 สิงหาคม 2551

จาก<http://www.thaitambon.com/OTOP/info/Info1.htm> - 32k

“อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่” ค้นคืนวันที่ 10 สิงหาคม 2551

จาก<http://www.dnp.go.th/parkreserve/asp/style1/default.asp?npid=9&lg=1>

- 34k –และจาก <http://www.khaoyai.org/> - 2k –

ประวัติผู้เขียน

นางสุจรี วัฒนชนสรณ์

เกิดเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2506 ณ บ้านเลขที่ 1003 ถนนเทศบาล 36
ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษา

ระดับประถมศึกษา	จากโรงเรียนบ้านหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง
ระดับมัธยมศึกษา	จากโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง
ระดับป. กศ. สูง	จากวิทยาลัยครูนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
ระดับปริญญาตรี	จากสถาบันราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

การงาน

พ.ศ. 2527 - พ.ศ. 2534 ครูผู้สอนโรงเรียนสาหร่ายวิทยาคม จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2535 - พ.ศ. 2543 ครูผู้สอนโรงเรียนคลองไผ่วิทยา จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2544 - พ.ศ. 2547 ครูผู้สอนตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนปากช่อง 2
จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2551 ครูชำนาญการ โรงเรียนปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 4 ซอยอยู่เจริญ ถนนเทศบาล 36 ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา (30130)

บทที่ 3

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา สรุปผลได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น

1.2 ขอบเขตของการศึกษา

1.2.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับอำเภอปากช่องและภูมิปัญญาท้องถิ่น อันประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของปากช่อง ปัจจุบันปากช่อง สถานที่สำคัญของปากช่อง แหล่งท่องเที่ยว ของดีเมืองปากช่อง วัฒนธรรมทางภาษา และ คนดีศรีปากช่อง แต่ละเรื่องมีภาพประกอบและกิจกรรมท้ายเรื่องที่มีลักษณะการบูรณาการทักษะทางภาษา และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ระดับช่วงชั้นที่ 3 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2.2 การตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการสอนภาษาไทย ตรวจสอบและประเมินคุณภาพของหนังสือโดยใช้แบบประเมินเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำหนังสือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วมาให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 คน ของโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ประเมินคุณภาพของหนังสือโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

1.3 การสร้างและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ผู้ศึกษาได้วางแผนในการสร้างหนังสือดังนี้

- 1.3.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 4 หลักการใช้ภาษา มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 2.3 และ 2.4
- 1.3.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยรวบรวมเอกสารของผู้ที่สามารถนำมาเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือและใช้อ้างอิงได้
- 1.3.3 ศึกษาเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับประเภทภูมิปัญญา ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของหัวข้อเรื่องที่น่ามาเป็นแนวทางในการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม
- 1.3.4 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความเป็นมาของอำเภอปากช่องและภูมิปัญญาแต่ละประเภท
- 1.3.5 สัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับภูมิปัญญาอำเภอปากช่อง
- 1.3.6 กำหนดชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง ปากช่องของเรา
- 1.3.7 จัดทำเค้าโครงเนื้อหาในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยการนำผลการศึกษารายละเอียดของหลักสูตรและกรอบความคิดทางภูมิปัญญาของบรรพบุรุษในท้องถิ่นมาเป็นแนวทางในการกำหนด วัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือ แล้วดำเนินการสร้างหนังสือ
- 1.3.8 เรียบเรียงเนื้อหาจากการอ่านและการสัมภาษณ์ผู้รู้ เพื่อเขียนหนังสือแนวสารคดีเชิงสาระความรู้ ผสมผสานกับสารคดีท่องเที่ยว
- 1.3.9 จัดหาภาพประกอบ ซึ่งผู้ศึกษาจัดทำเองและใช้ภาพของหน่วยงานอื่นประกอบ
- 1.3.10 สร้างกิจกรรมท้ายเรื่อง ทุกเรื่อง มี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นคำถามให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยเน้นกิจกรรมการฝึกทักษะบูรณาการทางภาษาเรื่องละ 5 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นกิจกรรมเสนอแนะ
- 1.3.11 พิมพ์รูปเล่ม สร้างหนังสือขนาด 18.5 x 26 ซม. ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เป็นขนาดที่เหมาะสมกับหนังสือที่มีเนื้อหามากและมีภาพประกอบในเล่ม
- 1.3.12 สร้างแบบประเมินคุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านลักษณะของหนังสือ ด้านเนื้อหาและด้านการใช้ภาษา
- 1.3.13 ให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความชำนาญด้านการสร้างหนังสือ และด้านการสอนภาษาไทย ตรวจสอบหนังสือที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ โดยใช้แบบประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC)
- 1.3.14 ประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากช่อง จำนวน 10 คน โดยนำหนังสือที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและแก้ไขปรับปรุงแล้วมานำให้นักเรียนอ่าน ประเมินตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

1.4 สรุปผลการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

1.4.1 ลักษณะหนังสือของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นมีลักษณะดังต่อไปนี้

หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนชั้นปีที่ 1 อายุระหว่าง 12-14 ปี

แหล่งที่มาของหัวข้อเรื่องมาจากสภาพภูมิประเทศ สภาพแวดล้อม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นของอำเภอปากช่อง มาสร้างเป็นหนังสือเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยได้กำหนดชื่อหนังสือว่า ปากช่องของเรา โครงสร้างของหนังสือประกอบด้วย บทนำ เนื้อเรื่อง 7 บท กิจกรรมท้ายเรื่องและภาพประกอบ ซึ่งเป็นภาพถ่ายจากของจริง สถานที่จริง จากแหล่งข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามา แนวการเขียนเป็นสารคดีสำหรับเด็กเชิงสาระความรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไป วิถีชีวิต ภาษาวัฒนธรรมของปากช่องประสานประสานกับสารคดีท่องเที่ยว รูปเล่มหนังสือ ใช้รูปเล่มมาตรฐานทั่วไป ขนาด 18.5 X 26 ซม. หรือขนาด 8 หน้ายก ความยาว 123 หน้า เนื้อหาประกอบด้วย

- เรื่องที่ 1 ประวัติความเป็นมาของปากช่อง
- เรื่องที่ 2 ปัจจุบันของปากช่อง
- เรื่องที่ 3 สถานที่สำคัญของปากช่อง
- เรื่องที่ 4 แหล่งท่องเที่ยวปากช่อง
- เรื่องที่ 5 ของดีเมืองปากช่อง
- เรื่องที่ 6 วัฒนธรรมทางภาษา
- เรื่องที่ 7 คนศิรีปากช่อง

1.4.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม

1) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 ซึ่งมีรายการประเมินอยู่ 5 ด้าน

(1) ด้านการจัดทำรูปเล่มและการพิมพ์ ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่า การออกแบบปกน่าสนใจ การออกแบบปกมีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา ขนาดของเล่มมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามประเภทของหนังสือ ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การพิมพ์ตัวสะกด การันต์ ถูกต้อง โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00

(2) ด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การแบ่งเนื้อหาแต่ละตอนมีความเหมาะสมการจัดลำดับเนื้อหาแต่ละเรื่องเหมาะสม เรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมของผู้อ่าน ความยาวของเรื่องมีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน การลำดับเนื้อเรื่องต่อเนื่องเข้าใจง่าย เนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้อ่านและให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอำเภอปากช่อง เนื้อหาส่งเสริมความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นแก่ผู้อ่าน และสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน กิจกรรมท้ายเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00

(3) ภาพประกอบ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสมกับเนื้อหา ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องดีขึ้น ภาพประกอบน่าสนใจ ขนาดของภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา และภาพประกอบมีสีสันส่งเสริมจินตนาการของผู้เรียน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00

(4) ด้านการใช้ภาษา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การเสนอชื่อเรื่องมีความเหมาะสมการบรรยายเรื่องชัดเจนเข้าใจง่าย การใช้สละสลวยและเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และการเลือกใช้คำเหมาะสม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00

(5) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา นี้ช่วยให้นักเรียนค้นคว้าหาข้อมูลเรื่องของอำเภอปากช่องได้ เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประกอบการเรียนวิชาภาษาไทยได้ และเมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นและยังมีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ระดับ 1.00

(6) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมทุกด้านพบว่า หนังสือที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 -1.00

2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ประเมินโดยใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายการประเมิน อยู่ 5 ด้าน ดังนี้

(1) ด้านการจัดทำรูปเล่มและการพิมพ์ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่า เหมาะสมมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

ได้แก่ ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ส่วนรายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมาก ได้แก่ ปกน่าสนใจชวนอ่าน

(2) ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหมาะสมมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับอำเภอปากช่องและทำให้เกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่นที่มีความเหมาะสม ส่วนรายการที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่า เหมาะสมมาก ได้แก่ การลำดับเนื้อหาเข้าใจง่ายชวนติดตาม กิจกรรมท้ายเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

(3) ด้านภาพประกอบ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้ รายการที่นักเรียนมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา การวางภาพมีความเหมาะสมกับหน้าหนังสือ ภาพประกอบมีความชัดเจนน่าสนใจ ภาพและคำอธิบายภาพทำให้เข้าใจเรื่องมากขึ้น ภาพประกอบมีสีสันสวยงามชวนติดตาม ส่วนรายการที่นักเรียนมีความเห็นว่าเหมาะสมมาก ได้แก่ ขนาดของภาพและจำนวนภาพ

(4) ด้านการใช้ภาษา นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด ตรงกันทุกรายการ ได้แก่ การใช้ภาษามีความถูกต้อง ภาษาชัดเจนอ่านเข้าใจง่ายภาษาที่ใช้สละสลวยน่าอ่าน การใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน

(5) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหมาะสมมากที่สุด ตรงกันทุกรายการ ได้แก่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับอำเภอปากช่อง ช่วยให้นักเรียนค้นคว้าหาข้อมูลเรื่องของอำเภอปากช่องได้ เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประกอบการเรียนวิชาภาษาไทยได้และวิชาอื่น ทำให้นักเรียนเกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านมากขึ้นอยู่ ภาพรวมสรุปได้ว่าด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับในหนังสือที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมมากที่สุด

(6) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียนในภาพรวมทุกด้านพบว่าหนังสือที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมมากที่สุด

2. อภิปรายผลการสร้างหนังสือ

ผลการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาช่วยให้ พบว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและนักเรียนสรุปได้ว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นนี้มีความเหมาะสมมาก

2.1 ด้านการจัดทำรูปเล่มและการพิมพ์

ด้านการจัดทำรูปเล่มและการพิมพ์ ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่า การออกแบบปก น่าสนใจ การออกแบบปกมีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา ขนาดของเล่มมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามประเภทของหนังสือ ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การพิมพ์ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 แสดงว่าด้านการจัดทำรูปเล่มและการพิมพ์ มีความเหมาะสม

เมื่อนำมาให้นักเรียนอ่านนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการออกแบบปกน่าสนใจ การออกแบบปกมีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา ขนาดของเล่มมีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ กล้วย มาศจรัส (2548 : 72) ที่กล่าวว่า ขนาดของหนังสือควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่หรือกว้างเกินไป มีขนาดพอเหมาะกับเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นคือขนาด 8 หน้ายก หรือ 16 หน้ายก และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ มานพ ถนอมศรี (2543 : 62) ที่ว่า “ การนำเสนอเนื้อหาโดยใช้ตัวอักษรชนิดต่างๆที่อ่านง่ายชัดเจน เรียบเรียง ไปตั้งแต่ต้นจนจบ เนื้อหาของหนังสือควรเขียนถูกต้อง มีการจัดย่อหน้าและวรรคตอนอย่างเหมาะสม”

สรุปได้ว่า ด้านการจัดทำรูปเล่มของหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีความเหมาะสม

2.2 ด้านเนื้อหา

ด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การแบ่งเนื้อหาแต่ละตอนมีความเหมาะสม การจัดลำดับเนื้อหาแต่ละเรื่องเหมาะสม เรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมของผู้อ่าน ความยาวของเรื่องมีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน การลำดับเนื้อเรื่องต่อเนื่องเข้าใจง่าย เนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้อ่านและให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอำเภอปากช่อง เนื้อหาส่งเสริมความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นแก่ผู้อ่าน และสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน กิจกรรมท้ายเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66- 1.00 แสดงว่าด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสม

เมื่อนำมาให้นักเรียนอ่านนักเรียนมีความคิดเห็นว่ เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอำเภอปากช่องแก่ผู้อ่าน กิจกรรมท้ายเรื่องมีความสอดคล้องกับเนื้อหา เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่นแก่ผู้อ่าน อยู่ในระดับ ดี ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ กล้วย มาศจรัส (2548 : 1) ที่กล่าวว่า เนื้อหาของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ต้องเหมาะสมกับวัยและ

ความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล และฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545 : 47-48) ได้กล่าวว่าเด็กในวัยนี้มีความสนใจอ่านกว้างขวางมากโดยเฉพาะในเรื่องของท้องถิ่น

ดังนั้นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสร้างขึ้นจึงมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหนังสือที่สร้างขึ้นคือ ให้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจในท้องถิ่นของตน ซึ่งให้คุณค่าในด้านวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่คั่งงามแล้ว ยังให้ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมทางภาษาที่จะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และสั่งสมไว้ให้เป็นสมบัติที่มีคุณค่าควรที่เยาวชนจะให้ช่วยกันรักษาให้คงอยู่สืบไป เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้นอกจากจะสามารถ นำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว ยังมีทักษะและนิสัยรักการอ่าน อีกทั้งมีความรักและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษของตนอีกด้วย

2.3 ด้านภาพประกอบ

ด้านภาพประกอบ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสมกับเนื้อหา ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องดีขึ้น ภาพประกอบน่าสนใจ ขนาดของภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ปริมาณภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา และภาพประกอบมีสีสันส่งเสริมจินตนาการของผู้เรียน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66- 1.00 แสดงว่าด้านภาพประกอบ มีความเหมาะสม

เมื่อนำมาให้ให้นักเรียนอ่านนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ภาพให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ภาพประกอบมีความชัดเจนน่าสนใจ ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ขนาดของภาพมีความเหมาะสม ภาพและคำอธิบายภาพทำให้เข้าใจเรื่องมากยิ่งขึ้น จำนวนภาพมีความเหมาะสม ภาพประกอบมีสีสันสวยงามชวนติดตามอ่าน แสดงว่าด้านภาพประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมพร จารุณัฐ (2541: 136) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบที่ดีของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า “ไม่ว่าจะเป็นหนังสือบันเทิงคดีหรือสารคดี ภาพประกอบจะมีบทบาทช่วยเสริมเนื้อหาสาระและเรื่องราวดึงดูดความสนใจ ช่วยเสริมสร้างจินตนาการ และยังช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่าได้รับรู้เรื่องราวดังกล่าวนั้นด้วย”

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ด้านภาพประกอบ ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีความเหมาะสม เนื่องจากผู้ศึกษาได้ใช้ภาพถ่ายจริงเป็นภาพประกอบ โดยภาพดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญจนได้ภาพที่เหมาะสมในด้านต่างๆ สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการใช้ภาษา

ด้านการใช้ภาษา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การเสนอ ชื่อเรื่องมีความเหมาะสม การบรรยายเรื่องชัดเจนเข้าใจง่าย การใช้สละสลวยและเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และการเลือกใช้คำ

เหมาะสม โดยผู้ศึกษาได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านภาษาด้วยการปรับสำนวนภาษาให้เข้าใจง่ายขึ้น ใช้ภาษาที่สละสลวยมากขึ้น แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพถึง 2 ครั้ง โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 แสดงว่าด้านการใช้ภาษา มีความเหมาะสม

เมื่อนำมาให้นักเรียนอ่านนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ด้านการใช้ภาษาอ่านเข้าใจง่าย และภาษามีความสละสลวยเหมาะสมกับวัย ทำให้นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง แสดงว่าด้านการใช้ภาษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 149) ที่กล่าวว่า “การใช้ภาษาเพื่อการอ่านที่ดี ควรใช้ภาษาที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักภาษา เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในการนำไปใช้ประโยชน์ในการพูดและการเขียน ตลอดจนการเรียนวิชาอื่นๆ ต่อไป”

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ด้านการใช้ภาษาในหนังสือที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จึงมีความเหมาะสมในการนำไปให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านได้ แม้ว่าในหนังสือจะมีการใช้ภาษาถิ่น ซึ่งคำศัพท์อาจจะค่อนข้างยากสำหรับนักเรียน แต่ผู้ศึกษาได้พยายามอธิบายให้เข้าใจง่าย จึงน่าจะทำให้นักเรียนอ่านและมีความเข้าใจภาษาถิ่นมากยิ่งขึ้น

2.5 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ปากช่องของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เรื่องอำเภอปากช่อง ในด้านต่าง ๆ และทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และยังมีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน อยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ระดับ 1.00 แสดงว่าด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีความเหมาะสมมากที่สุด

เมื่อนำมาให้นักเรียนอ่านนักเรียนมีความคิดเห็นว่า หนังสือช่วยในการศึกษาข้อมูลของอำเภอปากช่อง เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์และยังมีส่วนช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ โกวิท วรรณ (อ้างถึงใน สรัญญา ทับเคลียว 2546 : 137) ที่ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่ท้องถิ่นต้องการจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรักท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น และยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความต้องการพัฒนาและสร้างสรรค์ท้องถิ่นของตน เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งจำเป็นมากที่คนในท้องถิ่นทุกคนควรได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง

2.6 สรุปภาพรวมของหนังสือ

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของหนังสือมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของหนังสือที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ที่ระดับมากที่สุด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ปากช่องของเรา ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 สาระการอ่าน มาตรฐานที่ ท 1.1 ที่กำหนดไว้ว่า “ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต อีกทั้งเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน”

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสือครั้งต่อไป

3.1.1 ครูควรศึกษามาตรฐานและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องราวอื่นๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร

3.1.2 ครูควรศึกษาเรื่องในอำเภออื่นๆที่น่าสนใจของจังหวัดนครราชสีมา ทั้งในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมทางภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต สิ่งใกล้ตัว ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรให้ความสนใจและอนุรักษ์วัฒนธรรมหรือขนบธรรมเนียมประเพณีสิ่งที่ดีงามที่สืบทอดกันมาจึงควรช่วยกันอนุรักษ์สิ่งดีงามเหล่านี้ไว้ โดยการนำมาสร้างเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับวัย เพื่อใช้สำหรับนักเรียนแต่ละช่วงชั้น

3.1.3 ครูควรมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมและคุณภาพการพิมพ์ เช่นกระดาษ ปก ภาพประกอบ เพื่อให้ส่วนประกอบของหนังสือได้มาตรฐาน

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำหนังสือไปใช้

3.2.1 ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหนังสือให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถเสนอแนะให้ผู้เรียนใช้หนังสือได้ถูกต้อง

3.2.2 การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้ ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการอ่าน เขียนภาษาไทยอย่างน้อยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยบูรณาการทักษะการอ่าน การฟัง การพูด การเขียน และการดู เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์และเป็นไปตามธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.2.3 การใช้หนังสือ ผู้เรียนต้องทำกิจกรรม คืออ่านเนื้อหาหนังสือแต่ละเรื่อง แล้วให้ทำกิจกรรมท้ายเรื่องที่ระบุไว้ท้ายเนื้อหาแต่ละเรื่อง โดยตรวจสอบความรู้เบื้องต้นของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยทำการตรวจสอบตามกิจกรรมที่ระบุไว้ท้ายบท

3.2.4 ครูผู้สอนควรนำเนื้อหาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมนี้ไปประมวลเพื่อสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนประกอบการอ่านด้วย จะช่วยทำให้ประสิทธิภาพการอ่านของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา คำเงิน (2547) “ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม รายวิชา ว 306 เรื่องเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
หนองบงคาย จังหวัดเขียงราย” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จินตนา ไบกาชูยี (2541) การเขียนสื่อการเรียนการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
สุวีริยาสาส์น
_____ (2537) แนวการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
_____ (2542) เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร คุรุสภา
- จุลจิรา ชดพรมราช (2549) “ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับนักเรียนช่วง
ชั้น ที่ 4 จังหวัดนครราชสีมา” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เจนวิทย์ อุตสวิโร (2548) “ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “สโตยคู่ตดู” ในกลุ่มสาระการ
เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 จังหวัดสตูล”
ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงหลักสูตรและการสอน สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2525) จิตวิทยาการอ่าน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) การทำหนังสือสำหรับเด็ก พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร
บูรพาสาส์น
_____ (2545) การอ่านและส่งเสริมการอ่าน กรุงเทพมหานคร บูรพาสาส์น
- ชัชวาล สิงหาทอง (2547) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ภูมินามอำเภอด่านช้าง สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดสุพรรณบุรี” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชุตินา สัจจามนต์ และคนอื่นๆ (2543) การพัฒนาเกณฑ์การประเมินค่าวรรณกรรมไทย
สถาบันการศึกษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2547) การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพฯ
เมธีพิปส์จำกัด

ถวัลย์ มาศจรัส (2545) ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน
กรุงเทพฯ ธารอักษร

ถวัลย์ มาศจรัส (2539) การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพฯ ดันอ้อแกรมมี

_____ (2543) การเขียนหนังสือสารคดีสืบสานมรดกวัฒนธรรมไทย กรุงเทพฯ
ด้ออ้อ 1999

นนทวัฒน์ เสวิกุล(2549) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องคนพืงน้ำสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
จังหวัดปทุมธานี” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

นัทกาญจน์ อัจฉาจารย์ (2544) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องประเพณีท้องถิ่นระยองสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดระยอง” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

นุชนารถ ยิ้มจันทร์ (2546) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องฮีตสิบสองในวิถีชีวิตชาวศรีสะเกษ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดศรีสะเกษ” ปรินญาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

นงเยาว์ สุทธิสงค์ (2545) “ การสร้างหนังสือการอ่านเพิ่มเติมเรื่องเมืองกระบี่ มรดกอันดามัน
สำหรับรายวิชาท้องถิ่นของเราในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

นภวรรณ เกตุกำจร (2545) “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่สอนโดย
วิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชินี” ภาคนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เนตรนภา นิษานนท์ (2549) “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อท้องถิ่น
ของนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชา
ภาษาไทย เรื่อง เล่าเรื่องเมืองนครศรีธรรมราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จังหวัดนครศรีธรรมราช” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและ
การสอน สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

บัณลือ พฤษะวัน (2532) มิติใหม่ในการสอนอ่าน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

ประเทิน มหาจันทร์ (2530) การสอนอ่านเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์

- ไพพรรณ อินทนิล (2546) *การส่งเสริมการอ่าน ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*
- มานพ ถนอมศรี (2539) *การเขียนและจัดทำสื่อหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน พิมพ์ครั้งที่ 2 ต้นอ้อแกรมมี*
- รัตพร ชังธาดา (2531) *หนังสือสำหรับเด็กมหาสารคาม ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม*
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 กรุงเทพมหานคร นานมีบุคส์พับลิชเคชั่นส์*
- วงศ์เดือน ทาจันทร์ (2546) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เมืองสามโลก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเขียนเขต จังหวัดปทุมธานี” *ปริญญาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- วรรณา บัวเกิด (2527) “การเลือกอ่านหนังสือสำหรับวัยรุ่น” *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 5 การเลือกหนังสืออ่านสำหรับวัยรุ่น เล่มที่ 3 หน่วยที่ 14 นนทบุรี สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- วรรณณา คำสุภา(2546) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องตำนานพื้นบ้านหรือภูมยัตยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดลำพูน” *ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ (2541) *รายงานการวิจัยเรื่องสภาพการผลิตและพัฒนาหนังสือสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร*
- _____ (2544) *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์*
- ศึกษาธิการ, กระทรวง (2548) *การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์*
- ศึกษาธิการ, กระทรวง (2545) *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์*
- ศึกษาธิการ, กระทรวง (2545) *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์*

- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2542) *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน* กรุงเทพมหานคร
ไทยวัฒนาพานิช
- สร้อยญา ทับเคลียว (2546) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เมืองหลังสวน สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์ (2539) *หลักนักเขียน พิมพ์ครั้งที่ 4* กรุงเทพฯ
ด้ออ้อแกรมมี
- สมบัติ จำปาเงินและสำเนียง มณีกาญจน์ (2539) *หลักนักอ่าน พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพฯ
ด้ออ้อแกรมมี
- สมพร จารุณี (2542) *คู่มือการเขียนบันทึกคิดและสารคดีสำหรับเด็ก หนังสือชุดความรู้ภาษาไทย
อันดับที่ 4 พิมพ์ครั้งที่ 2* กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ คุรุสภาลาดพร้าว
- สนั่น มีขันหมาก (2537) *วิจารณ์วรรณกรรมสำหรับเด็ก* กรุงเทพมหานคร เท็ดแรมโฆซัน
แอนด์แอดเวอร์ไทซิง
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543) *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 5* กรุงเทพฯ
ไทยวัฒนาพานิช
- สุพัฒน์ สุกมลสันต์ (2537) “หน่วยที่ 9 การพัฒนาทักษะการอ่าน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
การพัฒนาทักษะทางภาษา* นนทบุรี สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุพัตรา บรรจงจิตต์ (2547) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ตามรอยทวารวดีที่สุพรรณบุรี
ด้วยเพลงพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุพรรณิ วราทร (2545) *การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ* กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุมาลิน ทองเจือ (2546) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง พังงาบ้านฉัน สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุรัตนา พันธุ์พิธ (2549) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องภูมินามตำบลในจังหวัดชัยนาทสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชัยนาท” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุวรรณณี สุนทรารักษ์ (2549) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องผญาคำสอนชาวอีสานสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุบลราชธานี” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- แสงอรุณ ประสพกาญจน์(2546) “ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องนิทานพื้นบ้านกาญจนบุรี
สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดกาญจนบุรี” ปรินญาศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เสาวนีย์ ฝักทอง (2546) “ การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องราววรรณกรรมท้องถิ่นเมืองอุบล
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี” ปรินญาศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- อรวรรณ กลิ่นเทียน (2534) “ การสร้างหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย วัฒนธรรมพื้นเมือง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ศึกษาศาสตร์ – การสอน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อังกฤษ ครุฑกุล (2546) “การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องนิทานชาวบ้านของจังหวัดบุรีรัมย์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดบุรีรัมย์” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- Ambatchew. Micheal Daniel (2004) The effect of primary English reader on reading skill in
Ethiopia : A study in African education needs
(<http://proquest.umi.com/pqdweb/คั่นคั่น> 22/11/2551)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดา ปานุกัณฑ์ (ข้าราชการบำนาญ)

สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
วุฒิการศึกษา	กศม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	เคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำโปรแกรมวิชา ภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ตำราวิชาการ	“วรรณกรรมไทยในปัจจุบัน” “วรรณคดีจีนบทรกรรมนิยมประเพณีและศาสนา” “วาทกรรมและการพูดในที่ชุมชน” “การเขียนเพื่อการสื่อสาร”

2. นายยุทธนา แก้วจันทร์านนท์

สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสีคิ้ว “สวัสดิ์ค้ำคูณวิทยา” อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
วุฒิการศึกษา	ศศม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิชาเอกภาษาไทย
ประสบการณ์และการทำงาน	ดำรงตำแหน่ง ครูชำนาญการ
ประสบการณ์ในการสอน	สอนในรายวิชาภาษาไทย 32 ปี

3. นางใจศรี โพธิ์พันธุ์

สถานที่ทำงาน	โรงเรียนไทรมิตร ตำบลไทรมิตร อำเภอโพธิ์ศรี จังหวัดศรีสะเกษ
วุฒิการศึกษา	ศศม. มหาวิทยาลัยนเรศวร วิชาเอกภาษาไทย
ประสบการณ์และการทำงาน	ดำรงตำแหน่ง ครู
ประสบการณ์ในการสอน	สอนในรายวิชาภาษาไทยมา 7 ปี

ภาคผนวก ข

**แบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
และแบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน**

แบบประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

1. ประเด็นการประเมิน แบบประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติมครอบคลุม 5 ประเด็น
ได้แก่

1. ด้านการจัดทำรูปเล่ม การพิมพ์
2. ด้านเนื้อหา
3. ด้านภาพประกอบ
4. ด้านการใช้ภาษา
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

2. ระดับการประเมิน

1	หมายถึง	เห็นด้วย
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเห็นด้วย
-1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย

3. วิธีการประเมิน

พิจารณาคูณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยการประเมินประเด็นย่อยแต่ละข้อแล้ว
เลือกระดับการประเมินจากระดับ 1, 0, -1 ด้วยการกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับการ
ประเมิน

แบบประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน			ระบุประเด็นที่ต้อง แก้ไข
	1	0	-1	
ด้านที่ 1 การจัดทำรูปเล่ม การพิมพ์				
1. การออกแบบปกหนังสือน่าสนใจ				
2. การออกแบบปกสอดคล้องกับเนื้อหา				
3. ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วน				
4. ขนาดของเล่มเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้อ่าน				
5. ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน				
6. การพิมพ์ตัวสะกด การันต์ ถูกต้อง				
ด้านที่ 2 เนื้อหา				
1. การแบ่งเนื้อหาแต่ละตอน มีความเหมาะสม				
2. การจัดลำดับเนื้อหาแต่ละเรื่องเหมาะสม				
3. ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนเหมาะสมกับวัยของ ผู้อ่าน				
4. การลำดับเนื้อหาต่อเนื่อง เข้าใจง่าย				
5. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้อ่าน				
6. เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอำเภอปากช่อง				

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน			ระบุประเด็นที่ต้องแก้ไข
	1	0	-1	
7. เนื้อหาส่งเสริมความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นแก่ผู้อ่าน				
8. เนื้อหาสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน				
10. กิจกรรมท้ายบทสอดคล้องกับเนื้อหา				
ด้านที่ 3 ภาพประกอบ				
1. ภาพประกอบมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง				
2. การจัดวางภาพประกอบมีความเหมาะสมกับหนังสือ				
3. ภาพประกอบมีความชัดเจน น่าสนใจ				
4. ขนาดของภาพประกอบมีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน				
5. ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องดีขึ้น				
6. จำนวนภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา				
7. ภาพประกอบมีสีสันสวยงามชวนติดตามอ่าน				
ด้านที่ 4 การใช้ภาษา				
1. การใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจนเข้าใจง่าย				
2. ภาษาที่ใช้สละสลวยน่าอ่าน				
3. การใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน				

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน			ระบุประเด็นที่ต้องแก้ไข
	1	0	-1	
ด้านที่ 5 คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ				
1. หนังสือเล่มนี้ช่วยให้นักเรียนค้นคว้าหาข้อมูลเรื่องอำเภอปากช่องได้				
2. เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประกอบการเรียนวิชาภาษาไทยได้				
3. เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วนักเรียนเกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น				
4. หนังสือเล่มนี้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

( )

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง

1. ประเด็นการประเมิน แบบประเมินนี้ครอบคลุมประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ได้แก่
  1. ด้านการจัดทำรูปเล่ม
  2. ด้านเนื้อหา
  3. ด้านภาพประกอบ
  4. ด้านการใช้ภาษา
  5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ
2. ระดับการประเมิน เกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 5 ระดับคะแนน ดังนี้

คะแนน	4.50 - 5.00	หมายความว่า	เหมาะสมมากที่สุด	มีค่า	5	คะแนน
คะแนน	3.50 - 4.49	หมายความว่า	เหมาะสมมาก	มีค่า	4	คะแนน
คะแนน	2.50 - 3.49	หมายความว่า	เหมาะสมปานกลาง	มีค่า	3	คะแนน
คะแนน	1.50 - 2.49	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย	มีค่า	2	คะแนน
คะแนน	1.00 - 1.49	หมายความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่า	1	คะแนน

3. วิธีการประเมิน

ให้นักเรียนพิจารณาคุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม “ปากช่องของเรา” โดยการประเมินประเด็นย่อยแต่ละข้อแล้วเลือกระดับการประเมิน 5, 4, 3, 2, 1 ด้วยการกาเครื่องหมาย

- ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการประเมิน

แบบประเมินคุณค่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม “ปากช่องของเรา” สำหรับนักเรียน

1. ด้านการจัดทำรูปเล่มและการพิมพ์

ความคิดเห็นด้านการจัดทำรูปเล่ม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนเห็นว่าการออกแบบปกน่าสนใจชวนให้เปิดอ่าน					
2. นักเรียนเห็นว่าขนาดของหนังสือมีความเหมาะสม					
3. นักเรียนเห็นว่าขนาดของตัวอักษรมีความเหมาะสม					

2. ด้านเนื้อหา

ความคิดเห็นด้านเนื้อหา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนเห็นว่าเนื้อหาของหนังสือให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอำเภอปากช่อง					
2. นักเรียนเห็นว่าการลำดับเนื้อหาเข้าใจง่ายชวนติดตาม					
3. นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมท้ายบทมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
4. นักเรียนเห็นว่าเนื้อหาของหนังสือส่งเสริมให้เกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่น					

3. ด้านภาพประกอบ

ความคิดเห็นด้านภาพประกอบ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนเห็นว่าภาพมีความเหมาะสมกับเนื้อหา					
2. นักเรียนเห็นว่าการวางภาพมีความเหมาะสมกับหน้าหนังสือ					
3. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบมีความชัดเจน น่าสนใจ					
4. นักเรียนเห็นว่าขนาดของภาพมีความเหมาะสม					
5. นักเรียนเห็นว่าภาพช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องดีขึ้น					
6. นักเรียนเห็นว่าจำนวนภาพมีความเหมาะสม					
7. นักเรียนเห็นว่าภาพประกอบมีสีสันสวยงามชวนติดตามอ่าน					

4. ด้านการใช้ภาษา

ความคิดเห็นด้านการใช้ภาษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนเห็นว่าภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย					
2. นักเรียนเห็นว่าการใช้ภาษาเหมาะสมกับนักเรียน					
3. นักเรียนเห็นว่าภาษาที่ใช้สละสลวยน่าอ่าน					

5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ความคิดเห็นด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนเห็นว่าหนังสือเล่มนี้ช่วยให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เรื่องอำเภopakช่องได้					
2. นักเรียนเห็นว่าหลังจากที่นักเรียนอ่านหนังสือจบแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
3. นักเรียนเห็นว่าหลังจากที่นักเรียนอ่านหนังสือจบแล้วทำให้นักเรียนเกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น					
4. นักเรียนเห็นว่าหนังสือเล่มนี้ช่วยให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

( )

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้เชี่ยวชาญ

แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางผนวกที่ 1.1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านที่ 1 ด้านรูปเล่มและการพิมพ์

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1. การออกแบบปกหนังสือน่าสนใจ	0	1.00	1.00	0.66
2. การออกแบบปกสอดคล้องกับเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00
3. ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วน	1.00	1.00	1.00	1.00
4. ขนาดของเล่มเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้อ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
5. ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1.0	1.00	1.00	1.00
6. การพิมพ์ตัวสะกด การันต์ ถูกต้อง	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านที่ 2 เนื้อหา

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1. การแบ่งเนื้อหาแต่ละตอน มีความเหมาะสม	1.00	0	1.00	0.66
2. เรื่องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00
3. ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนเหมาะสมกับวัยผู้่าน	1.00	1.00	0	0.66
4. การลำดับเนื้อหาต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	1.00	1.00	1.00	1.00
5. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้่าน	1.00	1.00	0	0.66
6. เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอำเภอปากช่อง	1.00	1.00	1.00	1.00
7. เนื้อหาส่งเสริมความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นแก่ผู้่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
8. เนื้อหาสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
9. กิจกรรมท้ายบทสอดคล้องกับเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านที่ 3 ภาพประกอบ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1. ภาพประกอบมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	1.00	1.00	1.00	1.00
2. การจัดวางภาพประกอบมีความเหมาะสมกับหนังสือ	1.00	1.00	1.00	1.00
3. ภาพประกอบมีความชัดเจน น่าสนใจ	1.00	1.00	1.00	1.00
4. ขนาดของภาพประกอบมีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00
5. ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องดีขึ้น	0	1.00	1.00	0.66
6. จำนวนภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00
7. ภาพประกอบมีสีสันสวยงามชวนติดตามอ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.4 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านที่ 4 การใช้ภาษา

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1. การใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจนเข้าใจง่าย	1.0	1.00	1.00	1.0
2. ภาษาที่ใช้สละสลวยน่าอ่าน	1.00	00	1.00	0.66
3. การใช้ภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.5 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านที่ 5 คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
1. หนังสือเล่มนี้ช่วยให้นักเรียนค้นคว้าหาข้อมูลเรื่องของอำเภอปากช่องได้	1.00	1.00	1.00	1.00
2. เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประกอบการเรียนวิชาภาษาไทยได้	1.00	1.00	1.00	1.00
3. เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วนักเรียนเกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น	1.00	1.00	1.00	1.00
4. หนังสือเล่มนี้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน	1.00	1.00	1.00	1.00

ตารางผนวกที่ 1.6 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยรวม โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ค่า IOC
1. ด้านรูปเล่มและการพิมพ์	0.66 - 1.00
2. เนื้อหา	0.66 - 1.00
3. ภาพประกอบ	0.66 - 1.00
4. การใช้ภาษา	0.66 - 1.00
5. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	1.0
รวม	0.66 - 1.00

ภาคผนวก ง

รายชื่อนักเรียนผู้ตรวจสอบคุณภาพหนังสือ

รายชื่อนักเรียนผู้ตรวจสอบคุณภาพหนังสือ

เด็กหญิงอนุสรรา ขุนศรี	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
เด็กหญิงนวพรรณ รัศมีวิทย์	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
เด็กหญิงอาภัสรินทร์ ขุนณรงค์	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
เด็กหญิงภาวิณี เจริญกิจจา	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
เด็กหญิงอารีรัตน์ ใจใหม่	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
เด็กหญิงสายสุนีย์ สุขเกษม	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
เด็กหญิงณัฐณิชา ขำมะลัง	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
เด็กหญิงกมลวรรณ อดุลย์สวัสดิ์	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
เด็กหญิงจันทิมา กรวดกระโทก	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
เด็กหญิงณัฐณิชา กรีกกลาง	นักเรียนโรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้เรียน

1. ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน

1.1 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนในด้านรูปเล่มและการพิมพ์ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านรูปเล่มและการพิมพ์

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	การแปล ความหมาย
1. ปกหน้าสนใจ ชวนอ่าน	4.20	0.40	ดี
2. ขนาดของเล่ม มีความเหมาะสม	4.50	0.67	ดีมาก
3. ขนาดของตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.90	0.30	ดีมาก
รวม	4.53	0.33	ดีมาก

1.2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนในด้านเนื้อหาปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	การแปล ความหมาย
1. เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับอำเภอปากช่อง	4.92	0.30	ดีมาก
2. การลำดับเนื้อหาเข้าใจง่ายชวนติดตาม	4.31	0.45	ดี
3. กิจกรรมท้ายบทมีความสอดคล้องกับ เนื้อหา	4.32	0.45	ดี
4. เนื้อหาส่งเสริมให้เกิดความรักและภูมิใจ ในท้องถิ่น	5.00	0	ดีมาก
รวม	4.61	0.2	ดี

1.3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนในด้านภาพประกอบ
ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านภาพประกอบ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	การแปล ความหมาย
1. ภาพเหมาะสมกับเนื้อหา	4.72	0.45	ดีมาก
2. การวางภาพสอดคล้องกับหน้าหนังสือ	4.50	0.50	ดีมาก
3. ภาพชัดเจน น่าสนใจ	4.71	0.45	ดีมาก
4. ขนาดของภาพเหมาะสม	4.42	0.66	ดี
5. ภาพช่วยให้เข้าใจเรื่องดีขึ้น	4.83	0.40	ดีมาก
6. จำนวนภาพเหมาะสม	4.35	0.45	ดี
7. ภาพมีสีสันสวยงาม	5.00	0	ดีมาก
รวม	4.61	0.38	ดีมาก

1.4 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนในด้านการใช้ภาษา
ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการใช้ภาษา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	การแปล ความหมาย
1. ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย	4.79	0.45	ดีมาก
2. ภาษาเหมาะสมกับนักเรียน	4.84	0.40	ดีมาก
3. ภาษาสละสลวยน่าอ่าน	4.54	0.45	ดีมาก
รวม	4.63	0.38	ดีมาก

1.5 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนในด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับปรากฏผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	การแปล ความหมาย
1. ใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาเรื่องอำเภอปากช่องได้	4.93	0.30	ดีมาก
2. นำความรู้ไปใช้ได้	4.65	0.48	ดีมาก
3. เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น	4.65	0.48	ดีมาก
4. ทำให้รักการอ่านมากขึ้น	4.63	0.48	ดีมาก
รวม	4.68	0.37	ดีมาก

1.6 ผลการวิเคราะห์สรุปรวมแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนในด้านคุณภาพของหนังสือปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปภาพรวมของหนังสือจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	การแปล ความหมาย
1. ด้านการจัดทำรูปเล่มและการพิมพ์	4.53	0.50	ดีมาก
2. ด้านเนื้อหา	4.61	0.66	ดี
3. ด้านภาพประกอบ	4.61	0.38	ดีมาก
4. ด้านการใช้ภาษา	4.63	0.38	ดีมาก
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	4.68	0.45	ดีมาก
รวม	4.63	0.38	ดีมาก

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสุจรี วัฒนชนสรณ์
วัน เดือน ปีเกิด	8 ตุลาคม 2506
สถานที่เกิด	ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	ค.บ. วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ